

Konfliktrådet

Årsrapport 2021

Sekretariatet for konfliktrådene

Møllergata 16

0179 Oslo

www.konfliktraadet.no

22 77 70 01

—

Innhold

DEL I – Leders beretning	3
DEL II – Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
DEL III – Årets aktiviteter og resultater.....	8
Mål 1: Konflikter løses på lavest mulig nivå	8
Mål 2: Ungdom og unge voksne lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff	24
Mål 3: Rettssikkerhet og rettslikhet for alle brukere av konfliktrådene	37
Øvrig rapportering – Tilskuddsordninger	45
DEL IV – Styling og kontroll i virksomheten	48
DEL V – Vurdering av framtidsutsikter	56
DEL VI - Årsregnskap.....	58

Vedlegg:

1. Tidsbruk i straffesakskjeden - fellesrapport om oppfølging av anbefalingene i Tidsbrukrapporten
2. Statistikk saks kategorier i straffe-, henlagte- og sivile saker
3. Statistikk saks kategorier i ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd

DEL I – Leders beretning

Et sentralt mål for konfliktrådet er å bidra til at konflikter løses så tidlig som mulig på et lavest mulig nivå. Det gir flere personer mulighet til å gjøre opp for seg, det kan gjenopprette brutte relasjoner, og det styrker lokalsamfunnenes evne til å håndtere konflikter, og forebygger kriminalitet. Bruk av konfliktrådets tjeneste gir på denne måten store samfunnsøkonomiske besparelser.

Til tross for koronapandemien som har preget hele samfunnet siden mars 2020, har konfliktrådet jobbet for å opprettholde god og stabil drift i 2021. Både meklere og ansatte har strukket seg langt for å opprettholde våre tjenester med høy faglig kvalitet. De har til tross for smitte og nedstenginger, funnet løsninger for å gjennomføre fysiske møter når det har vært nødvendig, og samtidig utviklet bruken av digitale løsninger.

Vi har i 2021 jobbet godt med faglig utvikling og har utarbeidet nye kurs, veiledere og informasjonsmateriell. Vi har arbeidet systematisk med å følge opp følgeevalueringen fra Nordlandsforskning om implementeringen av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og ser effekter av nye tiltak og at ungdommene får bedre tjenester. Selv om pandemien har gitt oss noen utfordringer knyttet til relevante tiltak til straffegjennomføringen, opplever vi at vi har en god relasjon med velferdsaktørene.

Under pandemien har vi hatt et særskilt fokus på barn og unge, og søkt å finne løsninger for å ivareta oppfølgingen av dem på en god måte. Ungdomskoordinatorene ble definert som samfunnskritisk personell og har jobbet tett opp mot ungdommene, spesielt de som har hatt det ekstra krevende. Vi har også deltatt i Koordineringsgruppen for tjenester til sårbare barn og unge, som har gitt departement og regjering regelmessige vurderinger og anbefalinger knyttet til situasjonen for denne målgruppen under pandemien.

Våre brukere mener at konfliktrådene i høy grad leverer god kvalitet i gjenopprettende prosesser og vil anbefale konfliktrådet til andre. Dessverre er det stadig færre som får mulighet til å få saken sin behandlet i konfliktrådet. Selv om enkelte sakstyper har økt har vi sett en generell nedgang i tilfang på straffesaker de siste årene. I 2021 har vi igangsatt et samarbeid på sentralt nivå i straffesakskjeden for å få mer egnede saker til konfliktrådet.

God styring og kontroll handler om å sikre at vi jobber effektivt for å nå målene, og vi har hatt et særskilt fokus på dette i 2021. Vi vil fortsette dette arbeidet i 2022 ved å revidere virksomhetsstrategien og utarbeide en flerårigplan for hvordan vi skal utvikle konfliktrådet fremover. Vi har igangsatt, fullført og deltatt i flere digitaliseringsprosjekter. I 2021 har konfliktrådet blant annet implementert den elektroniske plattformen Justishub, som gjør at vi nå kan motta saker fra politi og påtalemyndighet digitalt. Slike prosjekter sikrer større effektivitet, bedre sikkerhet og bedre samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden.

Konfliktrådet piloterte i 2021 en portal for meklere. Portalen er en heldigital løsning for enkel og trygg deling av informasjon og saksdokumenter med våre meklere. Den inneholder en rekke løsninger som forenkler saksbehandling og kommunikasjon med partene og inneholder også en videoløsning som gjør at meklerne enkelt og sikkert kan gjennomføre digitale møter og meklinger for de som ønsker det. Portalen rulles ut til alle konfliktrådene tidlig i 2022. Meklerne våre bor i lokalmiljøene rundt om i hele landet og gjør meklerjobben i sin fritid, noe som gjør det ekstra viktig at de opplever at vervet kan gjennomføres effektivt, med god informasjonsflyt og tilgang til fagkunnskap.

Jeg vil avslutte med å rette en spesiell takk til våre rundt 500 meklere. Flere saker med vold i nære relasjoner kombinert med krevende rammebetingelser under koronasituasjonen har gjort arbeidet ekstra utfordrende. Deres gode engasjement og evne til omstilling og utvikling gjør det mulig for konfliktrådet å levere gode resultater på et viktig samfunnsoppdrag. Tusen takk til hver og en av dere!

Oslo, 24. februar 2022

A handwritten signature in blue ink that reads "Christine Wilberg". The signature is written in a cursive, flowing style.

Christine Wilberg
direktør
Sekretariatet for konfliktrådene

DEL II – Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Konfliktrådet

Konfliktrådet mekler mellom parter i en konflikt som følge av en straffbar handling, eller mellom parter i sivile konflikter. Konfliktrådet har ansvar for straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, og har et spesielt ansvar for unge i konflikt med loven. Konfliktrådet skal videre bidra til å formidle og bygge kunnskap om kriminalitetsforebygging, med vekt på samhandling lokalt.

Konfliktrådets virksomhet bygger på gjenopprettende prosesser som innebærer at parter, og andre som er berørt av et lovbrudd eller en konflikt, i fellesskap bestemmer hvordan virkningene skal håndteres. Konfliktrådet ivaretar fornærmede, pårørende og gjerningspersoner ved å tilby tilrettelagte møter, i sivile saker og straffesaker. Meklerne er lekfolk som har påtatt seg et fireårsverv, og vi har cirka 500 meklere på landsbasis.

Styringspyramiden under gir en visuell fremstilling av retningen konfliktrådet styrer mot fram mot 2025, med samfunnsoppdraget som øverste nivå. Konfliktrådet vil gjøre en revidering av virksomhetsstrategien i 2022. Selve bærebjelken, og grunnlaget for vårt arbeid er våre verdier – kvalitet, nytenkende og tro på mennesket. Verdiene skal prege og styre all vår samhandling og alt arbeid vi gjør.

Illustrasjon 1: Styringspyramide

Organisering og ledelse

Konfliktrådet er en del av strafferettspleien og er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Konfliktrådet er et ordinært bruttobudsjettert forvaltningsorgan.

Konfliktrådet er organisert i to nivåer, konfliktrådene på lokalt nivå og Sekretariat for konfliktrådene (Sfk) på sentralt nivå med kontor i Oslo. Vi har 12 konfliktråd med 22 lokasjoner i hele landet. Konfliktrådene har ansvaret for gjennomføring av meklingsaker og straffegjennomføring jf. Lov om konfliktrådsbehandling. Sfk har ansvar for drift og utvikling av konfliktrådene, samt føre tilsyn med at konfliktrådets virksomhet utøves i samsvar med fastsatte lover og regler. Sfk har også overordnet ansvar for at gjennomføringen av konfliktrådsbehandlingen utføres effektivt med høy faglig kvalitet og er ansvarlig for faglig ledelse, styring og oppfølging av de tolv lokale konfliktrådene. Sfk har ansvaret for faglig veiledning og opplæring. Sfk ivaretar også oppgaver innen lønn, regnskap og IKT-drift for Kommisjonen for gjenoptakelse av straffesaker.

Illustrasjon 2: Organisasjonskart for konfliktrådet

Konfliktrådet ledes av direktør Christine Wilberg og i hennes ledergruppe sitter Edle Grønningsæter Pallum (fagutviklingsavdelingen), Flemming Kjerschow (kompetanse, kunnskapsformidling og samfunnskontakt), Terje Eimot (administrative fellestjenester), Henrik Lund Pedersen (virksomhetsutvikling) og Wibecke Høgsveen (stab virksomhetsutvikling og -styring). I Konfliktrådets utvidede ledergruppe (lederforum) deltar alle konfliktrådslederne.

Utvalgte hovedtall

Per 31. desember 2021 hadde konfliktrådet 122 fast ansatte, 148 ansatte totalt. Det bemerkes at det på rapporteringstidspunktet var 3 konfliktrådslederstillinger som var under rekruttering. Enkelte konfliktrådsledere har ivaretatt et annet råd i tillegg til sitt eget i perioden hvor stillingene ikke har vært besatt. Sfk har 34 ansatte og de enkelte konfliktrådskontorene varierer i størrelse fra 3 til 16 medarbeidere. Konfliktrådet har hatt to læringer. Konfliktrådet hadde til sammen rundt 500 meklere ved utgangen av 2021.

Tabell 1: Utvalgte nøkkeltall¹ (per 31.12.2021)

Kap. 0433	Budsjett 2021	Regnskap 2021	%
Post 01 Driftsutgifter	153 312 000	143 365 923	93,5 %
Post 60 Tilskudd til kommuner, kan overføres	13 611 000	13 611 000	100 %
Post 70 Tilskudd	22 622 000	22 622 000	100 %
Kap. 3433	Budsjett 2021	Regnskap 2021	%
Post 02 Refusjoner	966 000	966 796	100 %

Forbruket på kap. 0433, post 01 var samlet 143 365 923 kroner. Av forbruket gikk 73 % til lønn og 5 % til meklerhonorar. Det resterende er knyttet til drift av konfliktrådene og Sfk, og kompetansehevingstiltak for meklere og ansatte. Betydelige kostnader er kostnader ifm. husleiekontrakter på 8 % og reiser for ansatte og meklere på 3 %. Reiseutgiftene reflekterer i stor grad aktiviteter og reise knyttet til ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, mekling og opplæring og veiledning av meklere.

Saksutvikling

Tabellen under gir en overordnet oversikt over saksutviklingen i alle sakstyper for 2021. Tallene er også kommentert under de ulike kapitlene i årsrapporten der dette er relevant.

Tabell 2. Utvalgte nøkkeltall for saksutvikling (per 31.12.2021)

Saksutvikling	2020*	2021	Prosentvis endring
Straffesaker	1 931	1 807	-6 %
Henlagte saker	1 622	1 976	22 %
Sivile saker	2 075	2 153	4 %
Ungdomsstraff	61	78	28 %
Ungdomsoppfølging	456	436	-4 %
Oppfølging i konfliktråd	40	30	-25 %
Totalt	6 185	6 480	5 %

*noen mindre korrigeringer av sakstall for 2020. Slike oppdateringer gjøres hvert år.

Konfliktrådene mottok 6 480 saker i 2021. Sammenlignet med året før er dette en økning på 5 prosent. Det er særlig de henlagte sakene som har bidratt til den totale saksøkningen. Straffesaker har også i år gått ned. Til tross for at nedgangen fortsetter, er den ikke like stor i 2021 som de tre siste årene.

DEL III – Årets aktiviteter og resultater

Konflikthåndtering og kriminalitetsforebygging er et felles ansvar som konfliktrådet deler med flere aktører – godt tverretattlig samarbeid er derfor et suksesskriterium for måloppnåelse, og et samfunn hvor innbyggerne føler seg trygge. Det er essensielt at konfliktrådets arbeid gir positiv effekt for brukere og samfunnet som helhet, og at det arbeides kontinuerlig med å identifisere, måle og beskrive disse effektene.

Som tidligere nevnt har pandemien også i 2021 satt sitt preg på hvordan vi har hatt mulighet til å forvalte våre tjenester. Konfliktrådet har jobbet for å tilrettelegge for at tjenestene skulle opprettholdes. Vi har ansatte og meklere som har strukket seg langt for å holde tjenestene våre åpne, og vi har benyttet digitale løsninger der det har vært hensiktsmessig. Vi har jobbet for å ha god kvalitet i tjenestene, så rask saksbehandling som mulig, og har prioritert å jobbe sammen med politi og påtale for å få flere egnede saker til konfliktrådet. Vi har som alltid hatt fokus på å gi meklerne våre god opplæring og erfaringsutveksling slik at de kan gi berørte parter en god opplevelse og få til en gjenopprettende prosess.

Vi har klart å opprettholde god kvalitet som vises ved at de som har benyttet våre meklingstjenester er meget tilfredse med tjenesten vår. Saksbehandlingstider ligger tett på resultatkravet og ulikheten mellom rådene har blitt mindre. Vi ser at andelen fullføring av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging ligger litt lavere enn i 2021. Andelen meklede saker har en negativ utvikling.

Vi har i 2021 jobbet godt med faglig utvikling og har utarbeidet nye kurs, veiledere og informasjonsmateriell. Vi har arbeidet systematisk med å følge opp rapporten fra Nordlandsforskning og ser effekter av nye tiltak og at ungdommene får bedre tjenester. Selv om pandemien har gitt oss noen utfordringer knyttet til å få relevante tiltak til straffegjennomføringen, opplever vi at vi har en god relasjon med velferdsaktørene.

Vi har utviklet organisasjonen med mer enhetlig og helhetlig saksbehandling, både ved faglig utvikling, men også at prosesser blir understøttet av digitale systemer. Vi har utarbeidet informasjonsmateriell og lansert nye nettsider som skal gi pårørende, gjerningspersoner og sivilsamfunnet bedre informasjon om konfliktrådet.

Samlet sett er vi fornøyde med det vi har levert for å nå målene, samtidig som vi ser at vi fortsatt har utfordringer og utviklingsbehov som vi vil jobbe videre med i 2022.

Mål 1: Konflikter løses på lavest mulig nivå

At konflikter løses så nært som mulig de berørte, kan være effektivt og kostnadsbesparende og gi gode løsninger for partene. Både enkeltmennesker og samfunnet er tjent med at flere egnede saker bringes inn for konfliktrådet. Mekling og konfliktløsning bidrar til å gjenopprette tillit og trygghet mellom mennesker, og mellom enkeltmennesker og samfunnet som helhet.

Erfaring viser at enkeltmennesker involvert i enten sivile konflikter eller straffesaker kan komme styrket ut av å møte motparten under trygge forhold. Dette gir de involverte en mulighet til å sette ord på det som er viktig for dem, og skape rom for dialog slik at de involverte i fellesskap blir enige om en løsning. På denne måten forhindres kriminalitet og videre eskalering av konflikt.

Dette kapitlet svarer ut de parametere og oppdrag som er gitt i tildelingsbrevet for 2021:

Styringsparameter	SP1: Utvikling i antall straffesaker, sivile saker og henlagte saker
Styringsparameter	SP2: Utvikling i andel sivile saker, straffesaker og henlagte saker der gjenopprettende prosess ble gjennomført.
Oppdrag	O1: Nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring.

Vurdering av måloppnåelse – konflikter løses på lavest mulig nivå

Vi vurderer at vi har god måloppnåelse. Våre meklere har levert gjenopprettende prosesser av god kvalitet i hele landet. Våre respondenter på brukerundersøkelsen har også i år svart at de er svært tilfredse med det gjenopprettende møte i konfliktrådet. Hele 80 % sier de er tilfredse med tjenstesten og over 90 % vil anbefale konfliktrådet til andre. Ved at partene får mulighet til å avholde gjenopprettende prosesser i lokalmiljøet bidrar konfliktrådet til effektive og kostnadsbesparende løsninger både for enkeltmennesket og samfunnet. På grunn av nedgang i sakstilfanget er det dessverre færre en tidligere som får mulighet til å få saken sin behandlet i konfliktrådet.

Sfk vurderer at virksomheten i 2021 samlet har hatt en positiv utvikling både når det gjelder økt kvalitet i tjenesten, enhetlig praksis og når det gjelder å ta tak i trenden med negativ saksutvikling. Vi har i 2021 arbeidet videre med utfordringsbildet som følger av økning i integritetskrenkende saker med særskilt oppmerksomhet rettet mot fornærmedes behov, for å bygge tillit og gjøre konfliktrådet bedre tilgjengelig for denne målgruppen.

Vi har i 2021 iverksatt samarbeid med aktører i straffesakskjeden for å snu den negative trenden med sakstilfang, blant annet faste årlige dialogmøter med Politidirektoratet og Riksadvokaten. Det er tatt initiativ overfor utdanningsinstitusjoner som Politihøgskolen når det gjelder økt kunnskap om konfliktråd. Vi har også gjort en større utredning i samarbeid med Politidirektoratet og Riksadvokaten for å identifisere årsaker og utrede tiltak for å snu utviklingen og legge til rette for bedre bruk av konfliktråd. Arbeidet er ledet av Sfk og rapport fremlegges primo 2022.

Ny meklerportal med nye digitale løsninger for både mottak av saker og for mekleres saksarbeid er utviklet og pilotert i 2021. Dette er tiltak som vil gi tryggere håndtering av sakene, samt bedre dokumentasjon av mekleres arbeid.

Samlet vurderer vi at virksomheten i 2021 har gjort vesentlig framskritt både i kvalitet og at vi har rustet oss til å nå bedre og bredere ut til de som har behov for konfliktrådets tjeneste.

Forvaltning av området

Sfk og konfliktrådene har i 2021 jobbet aktivt sammen om mål og tiltak definert i en treårig strategi for gjenopprettende prosess (2020-2022). Områdestrategien er rettet inn mot følgende prioriterte områder: god kvalitet i forarbeidet for god ivaretagelse av partene, økt kompetanse i arbeid med integritetskrenkende saker, med særlig fokus på fornærmedes behov, utvidet bruk av gjenopprettende prosess i gjennomføring av ungdomsreaksjonene, og arbeid for å ta i bruk gjenopprettende prosess på nye områder.

I 2021 har vi hatt særlig fokus på å styrke forarbeidet i saker til mekling og konfliktrådets første kontakt med partene. Dette mener vi er den mest avgjørende fasen for å sikre gode brukeropplevelser og at konfliktrådet lever opp til de prinsipper og verdier som gjelder for fagfeltet gjenopprettende prosess. Enkelte råd har i sin rapportering nettopp poengtert de potensielle samfunnsgevinstene av formøtet, som i seg selv kan bidra i parters egen bearbeiding av en hendelse, uavhengig av om de er klare for et gjenopprettende møte. De trekker også frem hvordan gode brukeropplevelser i formøter gir potensiale for en framtidig konfliktløsning.

Brukerundersøkelsen for 2021 viser at konfliktrådets brukere er svært fornøyde. 88 % bekrefter at de tok et valg og opplevde møtet i konfliktrådet som frivillig. Når de skal beskrive møtet i konfliktråd var - trygt, ærlig og meningsfullt beskrivelser som fikk høy score. Videre svarte 87 % av partene at konfliktråd var et godt valg i deres situasjon. For 70 % av partene utgjorde møtet i konfliktrådet en direkte positiv forskjell i deres situasjon. På spørsmål om saken nå er ute av verden, bekrefter 52 % av partene at saken er ute av verden på grunn av møtet i konfliktrådet. Videre sier 18 % at saken ikke er ute av verden, men at meklingsforsøket bidro i positiv retning. Flere hovedresultater fra undersøkelsen publiseres på www.konfliktraadet.no.

Brukerundersøkelsen gir oss god indikasjon på at brukere som deltar i en gjenopprettende prosess i hovedsak opplever tjenesten positivt. Det må tas noe forbehold om representativitet fordi datagrunnlaget i 2021 er mindre enn tidligere år¹ og fordi invitasjon til undersøkelsen sendes ut manuelt. Sfk vurderer at tendensen til økning i positive tilbakemeldinger fra partene kan sees i lys av faglige tiltak i 2021. Vi vil i 2022 utvikle brukerundersøkelsen og indikatorer, både til bruk for forbedring av tjenesten og for å vurdere effekten av kontakt med konfliktrådet også i saker som ikke ender med et meklingsmøte.

Sfk vil i 2022 prøve ut en integrert løsning i den nye meklerportalen for utsending av invitasjoner til brukerundersøkelser for å redusere omfang av manuelt arbeid og for å sikre et bredest mulig datagrunnlag. Vi vil videre utvide brukerundersøkelser til de som velger å takke nei til tilbudet eller som trekker seg underveis i en gjenopprettende prosess. Kunnskap fra denne gruppen kan gi ny innsikt som er verdifullt i arbeidet med å videreutvikle og styrke det innledende arbeid med saker til mekling.

I 2021 har Sfk fortsatt arbeidet for å utvikle et godt tilbud til fornærmede i integritetskrenkende saker. Nye opplæringsmoduler for meklere er utviklet i samarbeid med Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og pilotert ved tre av landets konfliktråd. Sfk har i tidligere årsrapportering omtalt utfordringene det gir at fornærmede i liten grad kjenner til de muligheter konfliktrådets tjeneste kan ha nettopp for dem. I 2021 har vi derfor utviklet informasjon rettet spesielt til fornærmede, med både brosjyre og egen side for fornærmede på våre nettsider. Vi har også jobbet for at ulike hjelpeinstanser og rettshjelpere som jobber opp mot fornærmede har god kunnskap om konfliktråd. Sfk og konfliktrådene har over tid bygget opp et faglig nettverk for å bygge kunnskap og tillit til konfliktrådets tilbud. Konfliktrådene

¹ 1231 personer ble i 2021 invitert til undersøkelsen gjennom verktøyet Questback. Vi mottok 359 svar, dvs. en svarandel på 29% som er på samme nivå som tidligere år. Respondenter fordeler seg slik mht. sin rolle i meklingsmøtet: 226 parter, 115 verger og 18 støttepersoner.

Tilsvarende i 2020 ble 2089 inviterte til undersøkelsen og svarandelen var 30 % (N 634) Samlet i 2020-2021 ble 3320 invitert til undersøkelsen og vi mottok 993 svar, dvs. svarandel på 30 %

nevner støttesentrene for kriminalitetsutsatte, som ligger under politiet, samt faginstanser som RVTS som viktige samarbeidspartnere. For å øke kunnskapen om tilbudet vårt, har Sfk også utviklet nytt informasjonsmaterieill til bruk for kriminalomsorgen, både ansatte og de som soner. Dette er beskrevet nærmere under «Arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme».

Samlet sett har vi i 2021 utviklet tiltak som kan sette flere enkeltpersoner i stand til å ta initiativ til en gjenopprettende prosess i konfliktrådet og kunnskap om konfliktrådets arbeid dersom de kontaktes i forbindelse med en straffesak.

I 2021 har vi også økt kompetansen i konfliktrådene når det gjelder veiledning av meklere og har etablert en ny nasjonal arena for erfaringsdeling og kompetanseheving i gjenopprettende prosess. I 2022 vil vi prioritere tiltak for å sikre at meklerne våre opplever vervet attraktivt og sikre god og lik oppfølging på tvers av landet.

Vi har også bidratt til økt kunnskap generelt om forebygging av vold, gjennom vår årlige konferanse om vold i nære relasjoner. Konferansen ble i 2021 streamet, og 240 personer deltok direkte, mens 40 så konferansen i ettertid. Konferansen belyste bl.a. pandemiens konsekvenser for vold i nære relasjoner, utfordringer og erfaringer med forebygging rettet mot menn, samt forebygging av vold og overgrep i en samisk kontekst. Viktigheten av utarbeidelse og bruk av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner ble løftet som eget tema.

Når det gjelder målet om å ta i bruk gjenopprettende prosess på nye områder, har vi prioritert arbeid med reintegrering i samfunnet for personer dømt etter terrorlovgivning i 2021. Dette arbeidet har vært koblet tett sammen med utviklingen av gjenopprettende prosess under straffegjennomføring. I 2021 har vi startet arbeidet med utvikling av ny områdestrategi for kommunikasjons- og samfunnskontakt og kartlagt potensial for utvikling av konfliktrådets posisjon i sivilsamfunnet. På dette grunnlaget vil vi beslutte nye innsatsområder for å nå ut til nye målgrupper.

Utvikling i antall straffesaker, sivile saker og henlagte saker

Vi har kategorisert meklingsaker som saker som ikke knytter seg til mekling i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging i tre kategorier: straffesaker, henlagte saker og sivile saker.

Straffesaker er saker der mekling er ilagt av påtalemyndigheten eller idømt av domstolen. Konfliktrådet har også ansvaret for å følge opp straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, men disse sakene inngår ikke i begrepet «straffesaker» i den videre statistikken og omtalen i denne årsrapporten. For at en straffesak kan avgjøres med mekling i konfliktråd, krever det at partene inngår en skriftlig avtale, og at avtalen innfris. Konfliktrådets mekler i saken må også ha godkjent avtalen.

Henlagte saker er saker som av ulike årsaker er blitt henlagt av politi- og påtalemyndighet, men der de vurderer at partene bør få et tilbud om mekling i konfliktråd. Blant annet inngår saker med gjerningspersoner under den kriminelle lavalder i denne kategorien.

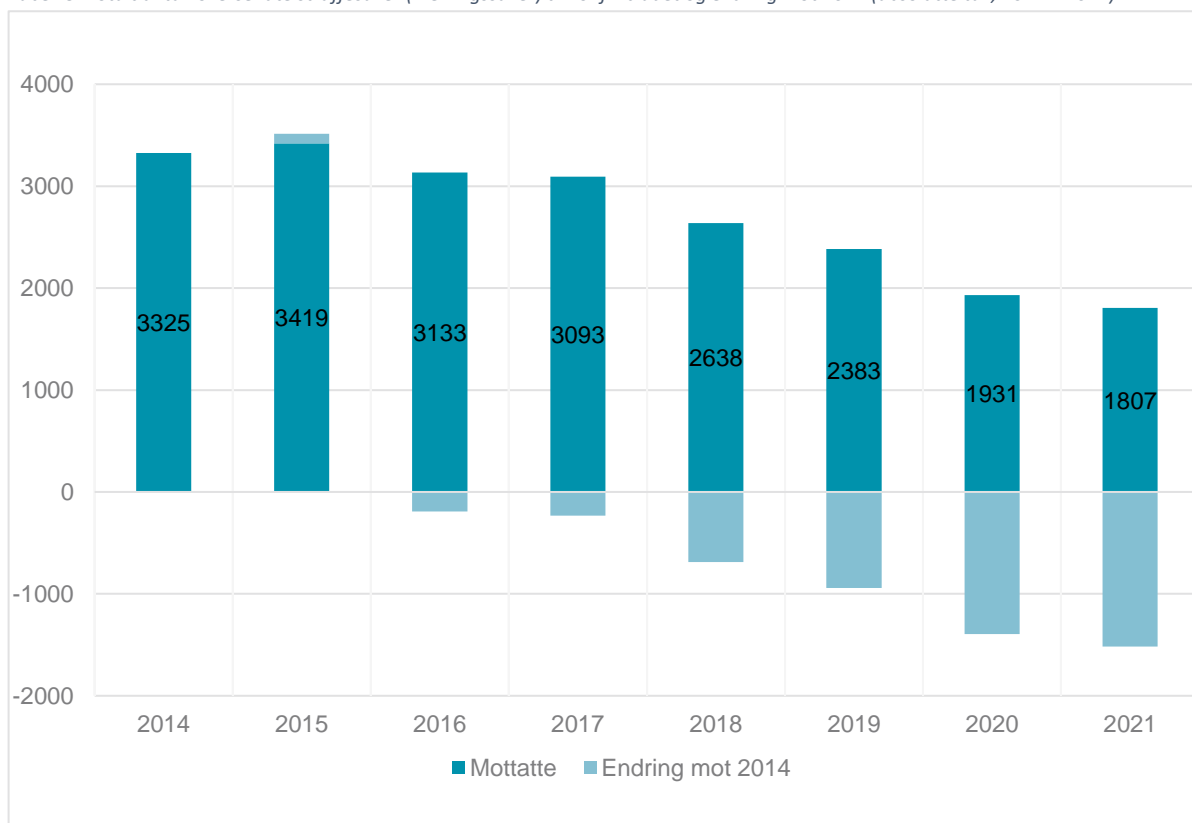
Sivile saker er saker som meldes direkte fra sivilsamfunnet eller fra andre offentlige etater enn påtalemyndigheten. I sivile saker vurderer konfliktrådet sakens egnethet for mekling. Enhver innbygger kan melde inn en sivil sak til mekling.

Forskjellen mellom straffesakene og henlagte saker, er at i en straffesak er mekling en straffereaksjon og dersom siktede ikke samtykker til denne reaksjonen, vil han/hun få en annen type straffereaksjon. Dersom mekling ikke blir gjennomført, eller avtale ikke blir oppnådd/innfridd, vil saken gå tilbake til påtale/domstol. I en henlagt sak returneres ikke saken til politiet dersom det ikke mekles eller inngås avtale, ettersom en henlagt straffesak etter loven er en sivil sak.

Straffesaker

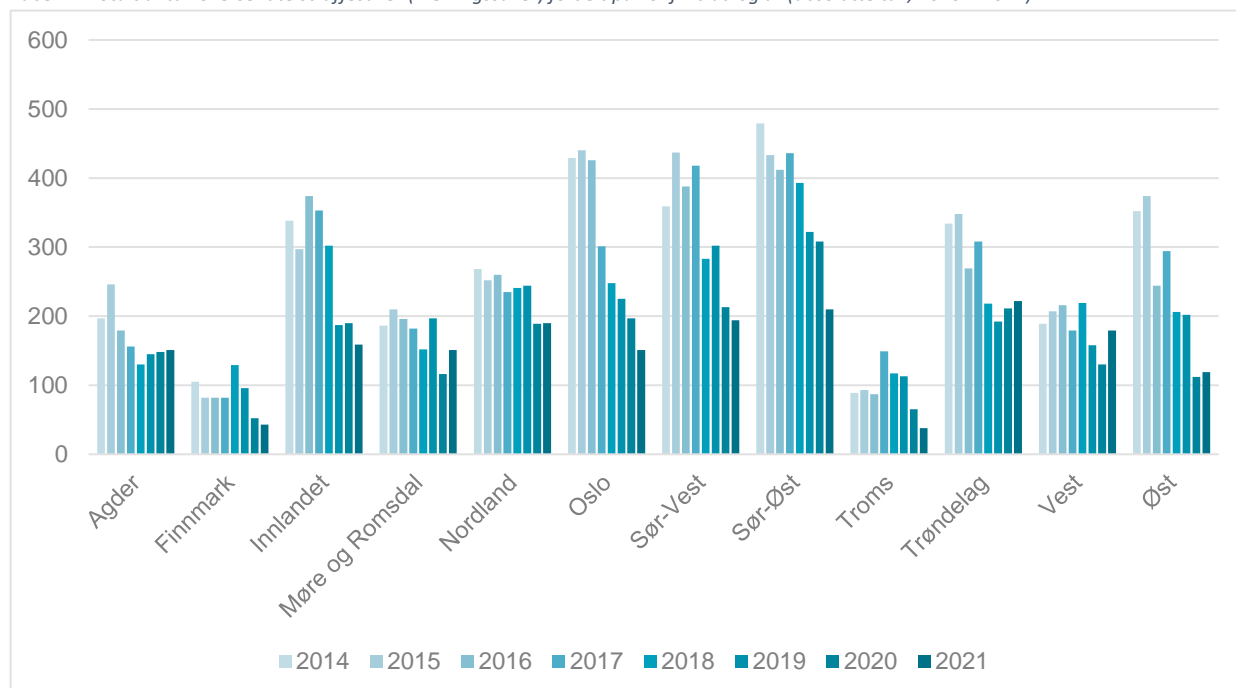
Straffesaker har i perioden 2014 – 2021 gått ned med 46 prosent.

Tabell 3. Totalt antall oversendte straffesaker (meklingssaker) til konfliktrådet og endring mot 2014 (absolutte tall, 2014 – 2021)

Tabellen over viser at antall straffesaker overført til mekling i konfliktråd har hatt en relativt stabil nedadgående tendens de siste åtte årene, og at den negative utviklingen har tiltatt fra 2018. Fra og med andre halvår 2021 ser vi imidlertid tendenser til utflating. Mellom 2020 og 2021 var nedgangen kun på 6 prosent, noe som er relativt lite sammenlignet med foregående år.

Tabell 4. Totalt antall oversendte straffesaker (meklingsaker) fordelt på konfliktråd og år (absolutte tall, 2016 – 2021)

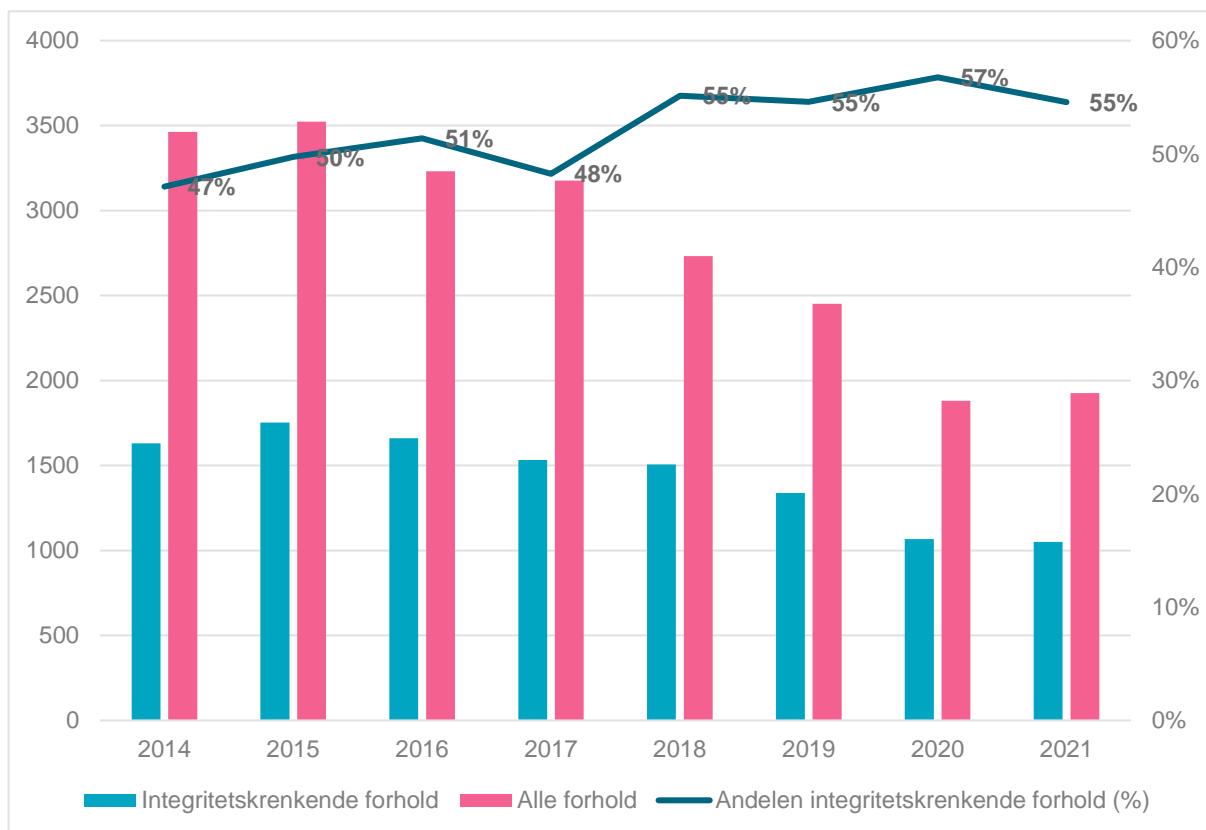

Nedgangen i antall oversendte straffesaker de siste åtte årene har funnet sted i hele landet. Utviklingen er imidlertid ikke jevnt fordelt, og enkelte konfliktråd peker seg ut i negativ forstand. Konfliktrådene i Oslo, Sør-Vest, Sør-Øst og Øst har i perioden 2014 – 2021 hatt en nedgang på henholdsvis 65, 56, 56 og 66 prosent. Nedgangen tenderer til å være størst ved konfliktrådene med et relativt stort befolkningsgrunnlag, noe som bidrar til å styrke den negative utviklingen på landsbasis. De siste tre årene ser vi at konfliktrådene Trøndelag og Agder peker seg ut med en positiv saksutvikling.

Økt kompleksitet i straffesaker

Samtidig som antallet straffesaker totalt sett har gått ned ser vi en økt kompleksitet i straffesaker. Med økt kompleksitet mener vi saker som gjelder integritetskrenkende kriminalitet, herunder vold i nære relasjoner, seksuallovbrudd, ran, trusler og hensynsløs adferd. Disse sakene krever en annen tilnærming til partene enn saker som for eksempel mindre tyveri, skadeverk og vinningskriminalitet. Konfliktrådet har ført statistikk over registrerte integritetskrenkende forhold i straffesaker. Vi ser at andelen slike forhold har økt fra 47 prosent i 2014 til 55 prosent i 2021 (se tabell under). Vi ser den samme utviklingen i alle saker overført fra politi og påtale, herunder henlagte saker og ungdomsreaksjonene.

Tabell 5. Utvikling i antall og andel integritetskrenkende forhold i straffesaker

Integritetskrenkende saker krever en annen tilnærming overfor partene enn andre saker. En slik endring i saksportefølje stiller endrede krav til kompetanse, både når det gjelder fenomenkunnskap, kjennskap til hjelpeapparat, til gjeldende lover og regler, og når det gjelder omfang av forarbeid med vurdering av egnethet og tilpassede gjenopprettende metoder.

For å sikre at brukerne og samarbeidspartnerne har tillit til at tjenestene våre er trygge og har god kvalitet, har vi i 2021 styrket satsningen på å utvikle kompetanse og rutiner knyttet til håndtering av integritetskrenkende saker og ivaretagelse av fornærmede. Kompetanseutviklingen som omfatter både meklere og ansatte vil være en prioritet også i 2022.

Tiltak for å øke sakstallene

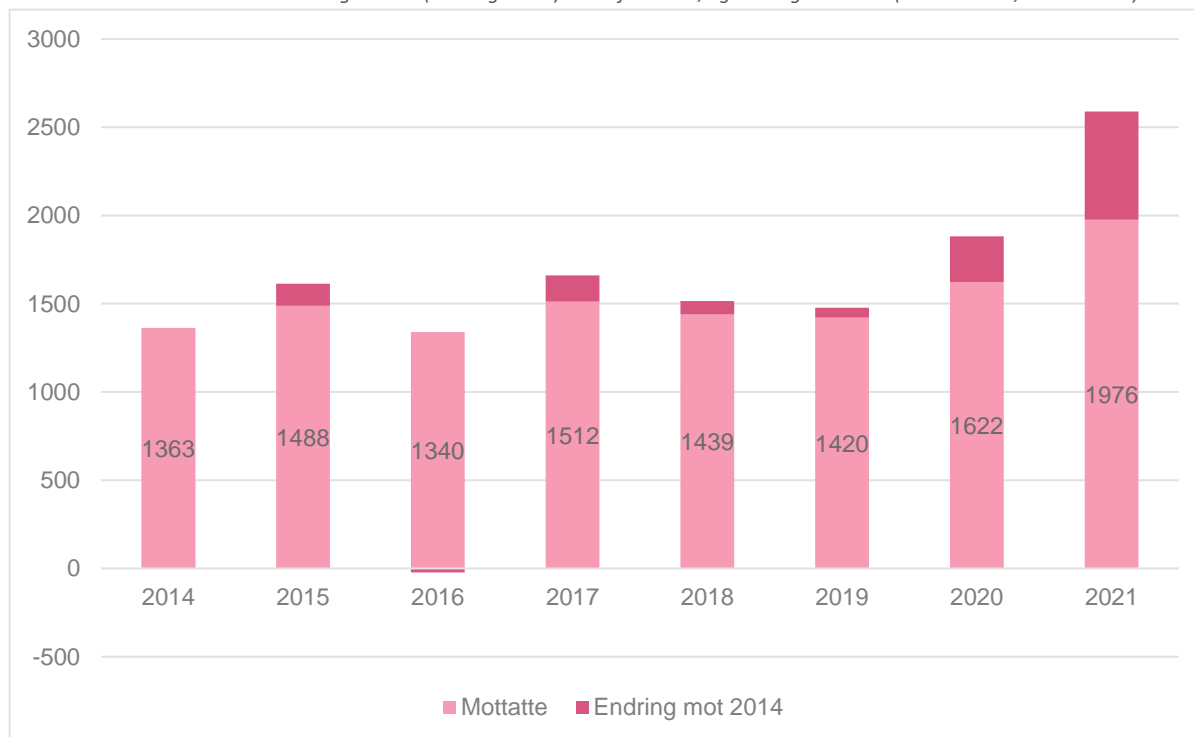
Sfk har sammen med Politidirektoratet og Riksadvokaten gjennomført en utredning for å finne aktuelle tiltak og innsatsområder som kan bidra til at flere parter i aktuelle straffesaker får tilbud om meklingsrådgivning. Utredningen bekrefter at dette området krever riktig kompetanse i alle ledd i straffesaksbehandlingen, god samhandling og tydelig styring fra alle de involverte virksomhetene. Arbeidsgruppen foreslår en rekke tiltak, blant annet at det etableres en nasjonal samarbeidsavtale mellom politiet og konfliktrådet, og at Riksadvokaten utarbeider et nytt rundskriv om bruk av konfliktråd i straffesaker. De involverte virksomhetene vil følge opp arbeidsgruppens anbefalinger i 2022. Sfk har i 2021 etablert en tettere dialog med

Politi­høgskolen. Formålet med dette er å bidra til at kunnskap om konfliktråd og gjenopprettende prosesser tas inn i opplæringen for tilsatte i politietaten der det er behov.

Henlagte saker

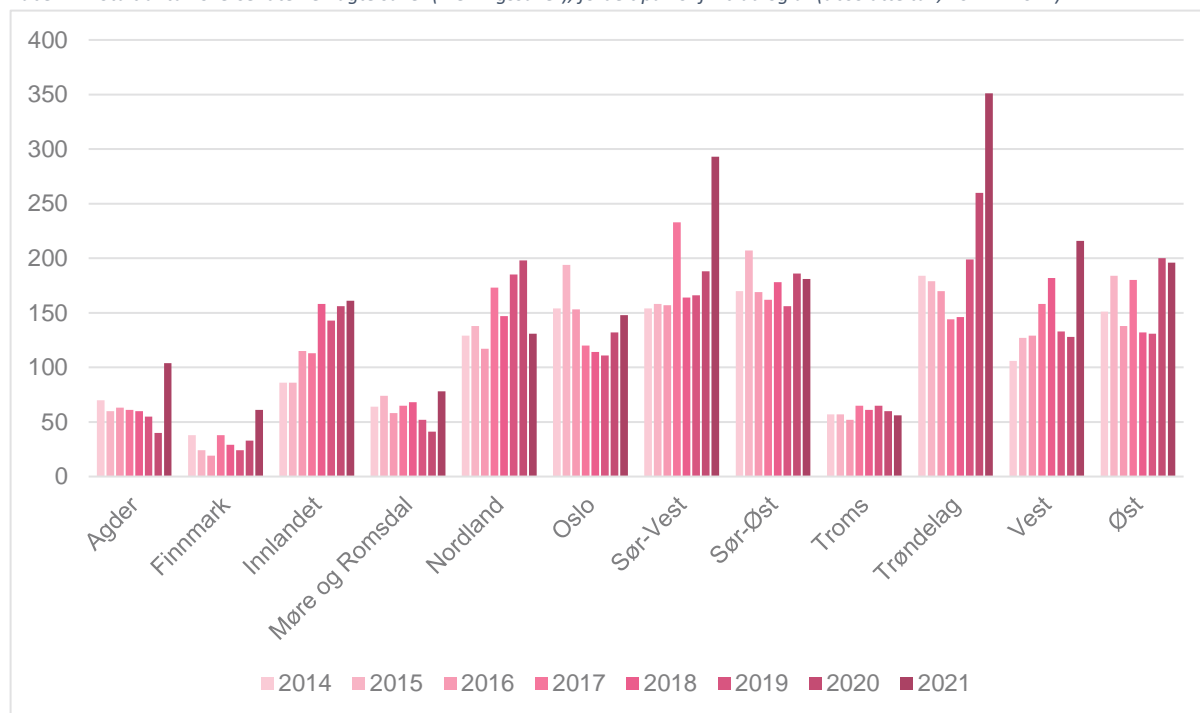
Antallet henlagte saker henvist til mekling viser en svak økende tendens i perioden 2014 – 2019. Fra 2019 til 2021 økte antallet saker fra 1 420 til 1 976 (39 prosent).

Tabell 6. Totalt antall oversendte henlagte saker (meklingsaker) til konfliktrådet, og endring mot 2014 (absolutte tall, 2014 – 2021)

Økningen i henlagte saker så i 2020 ut til å sammenfalle med den totale nedgangen i overførte straffesaker. I 2021 ser det annerledes ut. Dersom man ser på sakstallene for 2021 fordelt på konfliktråd ser vi at nedgang i straffesaker ikke nødvendigvis betyr en økning i henlagte saker og vice versa. Noen av de konfliktråd som har opplevd størst nedgang i straffesaker i 2021, bla. Sør-Øst, Troms og Innlandet opplevde også en nedgang/utflating i antallet henlagte saker. Konfliktrådene Møre og Romsdal, Vest, Trøndelag og Agder hadde alle en økning i både straffesaker og henlagte saker i 2021.

Tabell 7. Totalt antall oversendte henlagte saker (meklingsaker), fordelt på konfliktråd og år (absolutte tall, 2014 – 2021)

Ser vi utviklingen i antallet henlagte saker henvist til mekling i konfliktråd de siste åtte årene, er det vanskelig å se noen tydelige utviklingstrekk, med unntak av den betydelige økningen de to siste årene. På bakgrunn av dette mener Sfk at det er sannsynlig at de siste årenes vekst henger sammen med føringer fra Riksadvokaten i forbindelse med pandemien.

De ulike sakskategoriene i henlagte saker

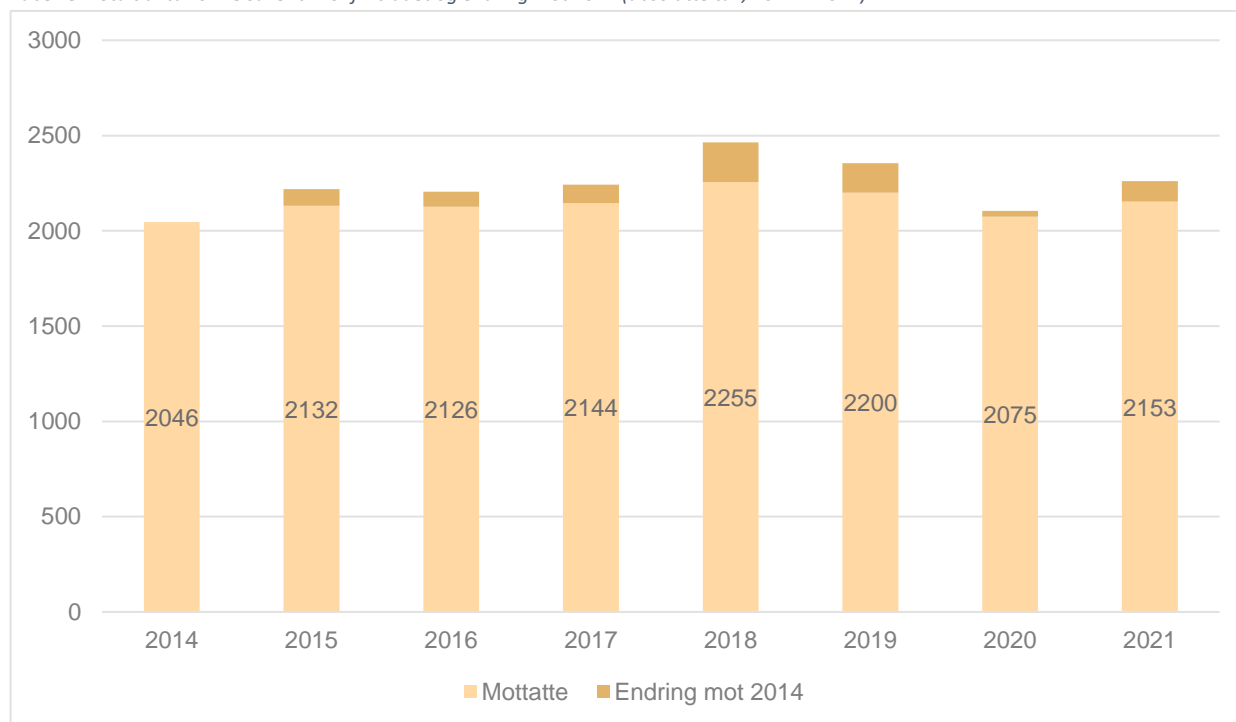
Det er liten forskjell på sakskategorier i henlagte saker og straffesaker. Begge sakstypene har vold som den største sakskategorien. I 2021 utgjorde voldssaker, inkl. vold i nære relasjoner 35 prosent av straffesakene og 22 prosent av de henlagte sakene. Samtidig som mindre tyveri er forbeholdt de under 15 år er det en tydelig økning av denne type sakskategori, både i straffesaker og henlagte saker. I 2021 utgjorde mindre tyveri omtrent 13 prosent av sakskategoriene i straffesaker og henlagte saker, mot 8 prosent i 2020. Økningen av slike saker skyldes nok gjenåpning av store deler av samfunnet og butikker i 2021 sammenlignet med 2020, noe som også ble kommentert i årsrapporten for 2020.

Omtrent en tredjedel av de henlagte sakene omhandler gjerningspersoner under 15 år. Disse er overrepresentert i saker som omhandler skadeverk, trusler, hensynsløs adferd og ikke minst mindre tyveri. Bortsett fra økningen i saker som omhandler mindre tyveri kan vi ikke finne andre utviklingstrender som har preget 2021 sammenlignet med forutgående år. For en mer detaljert oversikt over sakskategorier i våre sakstyper, se vedlegg 1: Sakskategorier i straffe-, henlagte – og sivile saker.

Sivile saker

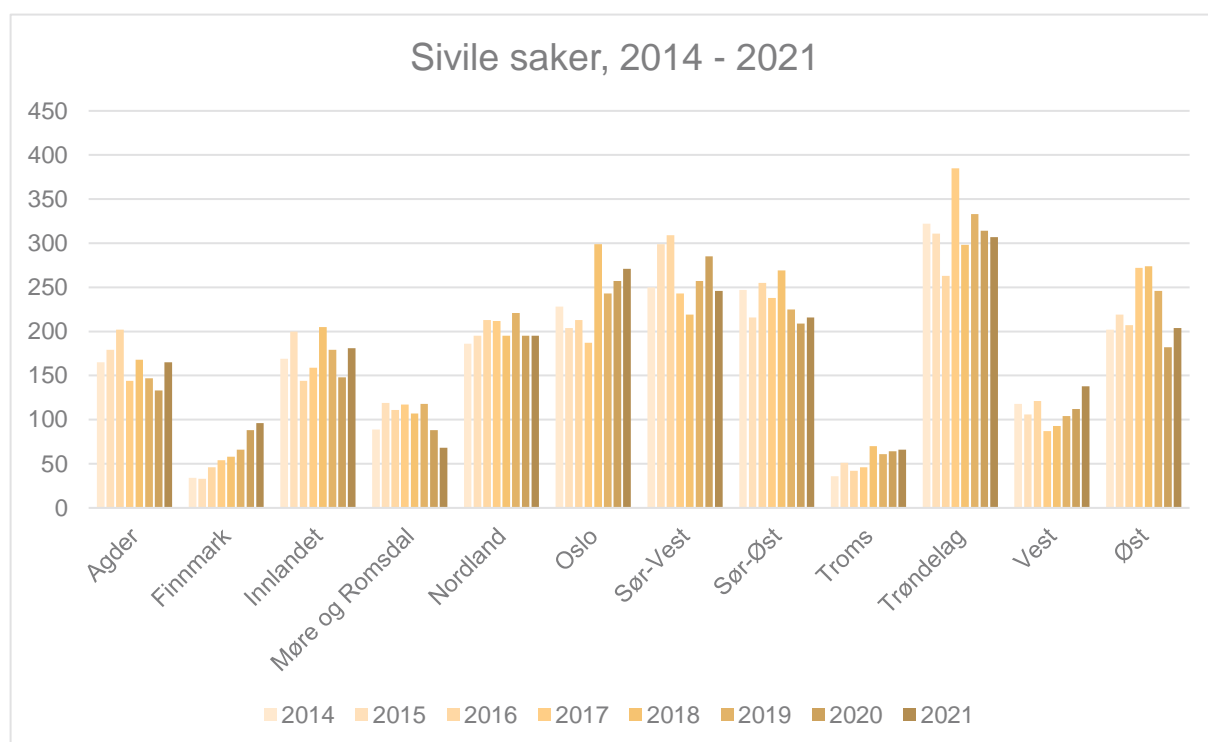
De ulike aktørene i straffesakskjeden håndterer saksvolum og porteføljer som enten avsluttes/henlegges eller overføres til straffesakskjedens neste ledd. Konfliktrådet skiller seg fra resten av straffesakskjeden ved at vi i tillegg til å være en del av strafferettspleien også behandler sivile saker meldt inn av befolkningen, kriminalomsorgen eller andre offentlige etater.

Tabell 8. Totalt antall sivile saker til konfliktrådet og endring mot 2014 (absolutte tall, 2014 – 2021)

Konfliktrådene mottar omtrent 2 200 sivile saker hvert år. De fleste henvendelsene dreier seg om konflikter i forbindelse med økonomi, nærmiljø og familie. Til sammen utgjør disse tre kategoriene nærmere 60 prosent av den sivile saksporteføljen.

Tabell 9. Totalt antall sivile saker, fordelt på konfliktråd og år (absolutte tall, 2014 – 2021)

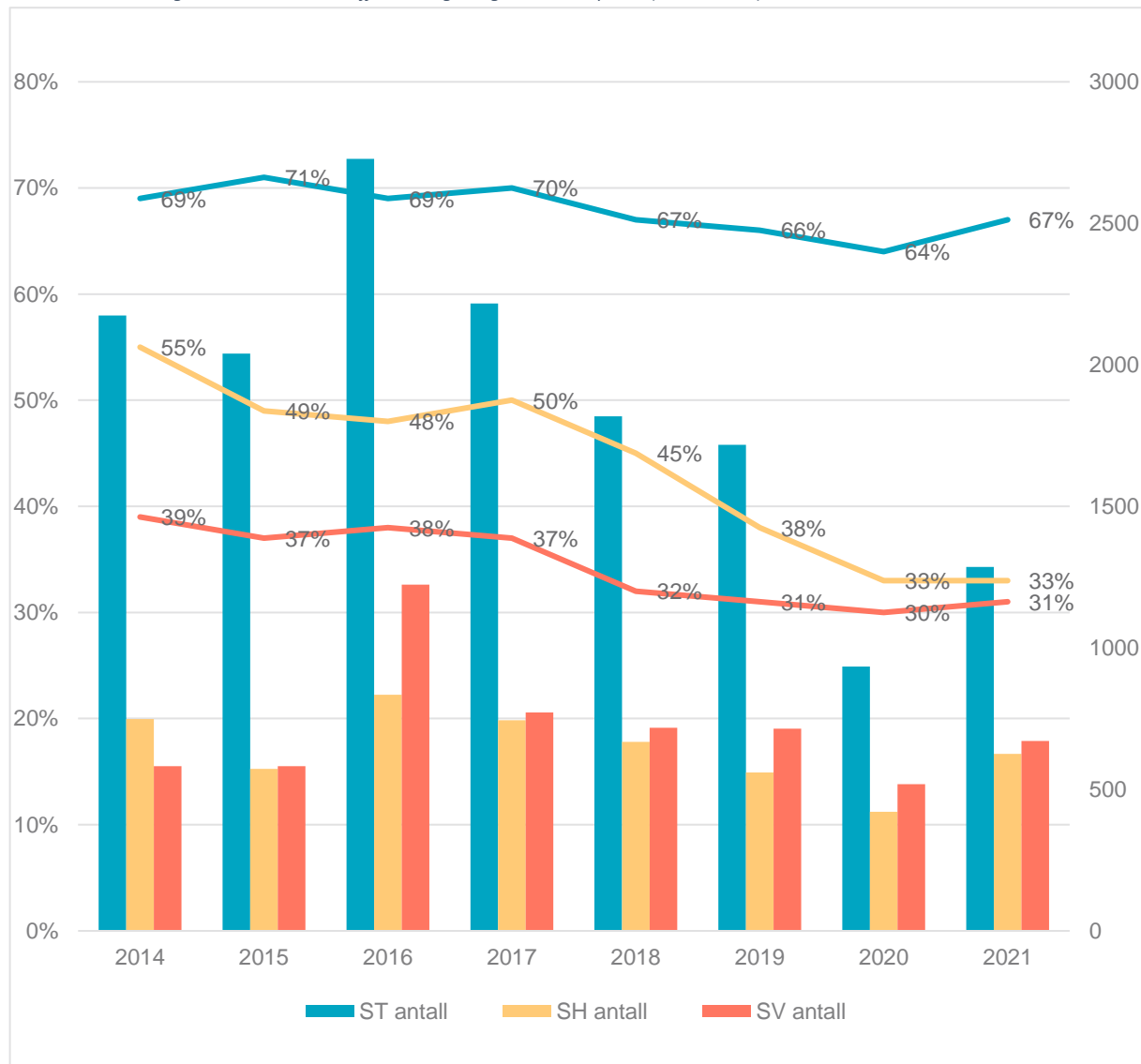

Konfliktrådene Møre og Romsdal og Trøndelag har hatt en nedadgående tendens de siste tre årene, mens Finnmark, Oslo og Vest viser til en jevn økning de siste årene. Utover dette er det vanskelig å se noen tydelige mønstre i utviklingen annet enn at sakstallene er relativt stabile til tross for årlige variasjoner ved de enkelte konfliktrådene.

De fleste sivile sakene kommer i form av henvendelser fra en av partene. Omtrent 4 prosent av sakene kommer som henvendelse formidlet via kriminalomsorgen. Disse sakene skiller seg fra de andre sivile sakene, og er nærmere beskrevet under «Nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring» i slutten av dette i kapittelet.

Utvikling i andel sivile saker, straffesaker og henlagte saker der gjenopprettende prosess ble gjennomført

Tabell 10. Andelen og antallet meklede straffe-, henlagte- og sivile saker per år (2014 – 2021)

Andelen meklede straffesaker har de siste åtte årene holdt seg relativt stabilt rundt 65-70 prosent, og i 2021 ble det meklet i 67 prosent av sakene. Den betydelige nedgangen i straffesaker bidrar imidlertid til at det totale antallet meklede straffesaker historisk sett er lavt, med 1 286 meklede saker i 2021. Sammenlignet med 2020 var det imidlertid en økning på 352 meklede straffesaker.

Når det gjelder de sivile sakene har andelen med gjennomført mekling vært relativt stabil siden 2018. I 2021 ble det meklet i 31 prosent av sakene. Nedgangen fra 2018 kan skyldes at vi gikk over til digital innmelding av saker gjennom nettsiden. Dette er et tiltak som sikrer konfliktrådenes tilgjengelighet overfor brukerne til enhver tid. Det kan også føre til flere saker som viser seg å være uegnet for mekling, noe enkelte av

konfliktrådene også erfarer. Totalt ble det gjennomført 671 meklinger i sivile saker i 2021, noe som er en økning fra 518 i 2020.

Andelen meklede henlagte saker har hatt en tydelig nedadgående tendens siden 2014, og i 2021 fant mekling sted i kun 33 prosent av de mottatte sakene. Dette medfører en nedgang på hele 22 prosentpoeng siden 2014. 2021 var imidlertid et rekordår når det gjelder antallet mottatte henlagte saker. Til tross for den store nedgangen i andelen meklede saker over tid, ble det gjennomført 625 meklinger i henlagte saker i 2021, noe som nærmer seg nivåene i 2014-2018. Det er sammensatte årsaker til at andelen meklede henlagte saker er lavt.

Samtykke fra begge parter er avgjørende for at konfliktrådene skal kunne tilrettelegge for et gjenopprettende møte. I omtrent 45 prosent av de mottatte henlagte sakene har begge parter samtykket til at saken kan sendes til konfliktrådet, mot 70 prosent i straffesaker. Det innebærer at konfliktrådene må innhente samtykke i over halvparten av sakene. Utfordringen med å innhente samtykke i de henlagte sakene er at det ofte har gått for lang tid fra hendelsen til saken er blitt bragt inn til konfliktrådet, også i de sakene der samtykke allerede er blitt avklart på forhånd av politiet. Flere konfliktråd opplever også at partene takker nei til et gjenopprettende møte når de innser at saken er henlagt. Dette gjelder i stor grad de påklagede, men også fornærmede. Partene skal dessuten i hovedsak være enige om saksforholdet som konflikten gjelder². Det er sannsynlig at dette ikke er tilfelle i flere av de sivile og henlagte sakene som mottas uten samtykke og er medvirkende årsak til lav andel som mekles. Flere konfliktråd erfarer også i slike situasjoner at tilbudet om konfliktråd og forsamtaler med mekler/ansatt likevel kan ha positiv betydning for partene i deres videre håndtering av saken og potensielt framtidig konfliktløsning.

Til tross for den nedadgående trenden i andelen meklede henlagte saker har flere innbyggere/parter/brukere fått muligheten til å benytte seg av gjenopprettende prosesser i 2021 enn tidligere. Sakstilfanget i henlagte saker har aldri vært høyere. Både konfliktrådene og politiet må fortsette arbeidet med å sette politiet i stand til å innhente samtykke i slike saker, og da særlig i de sakene der den påklagede er under 15 år. Samtlige konfliktråd rapporterer om gode erfaringer i saker med ungdom under 15 år. Selv om det for ungdommen ikke har noen strafferettslige konsekvenser, eller konsekvenser for politiattesten om vedkommende ikke stiller, er erfaringene at møtene i stor grad gjennomføres. I 2021 ble det gjennomført ett eller flere gjenopprettende møter i nærmere 60 prosent av u15-saker. Tilbakemeldingene er også at møtene oppleves som meningsfulle, både av parter og verger.

Ikke alle mottatte saker fører frem til et meklingsmøte og enighet mellom partene. Dette kan skyldes at partene takker nei, at de trekker samtykket eller at det ikke lenger er behov for mekling. Erfaring viser at gode forsamtaler kan bidra langt på vei til å løse saker, slik at partene ikke lenger ser behov for å møtes i konfliktrådet. Konfliktrådet fører ikke statistikk på forsamtaler per dags dato. Det vi derimot vet er at partene hvert år, i omtrent 6 prosent av sakene, kommer til enighet i saken før den går til mekling³.

² <https://lovdata.no/lov/2014-06-20-49/§11>

³ I 2021 er det registrert 319 saker med status «ikke meklet – løst før mekling». Dette utgjør 5,4 prosent av alle avsluttede straffesaker, henlagte saker og sivile saker i 2021.

Digitale gjenopprettende møter

Konfliktrådene har også i 2021 jobbet for å sikre et tilgjengelig og godt tilbud til partene til tross for pandemi, skjerpene smitteverntiltak og perioder med nedstengning. Konfliktrådene har gjennomført fysiske møter der det har vært forsvarlig ut fra smittevernregler og digitale møter der det er forsvarlig ut fra partenes behov og hvor partene har ønsket det. Vi har laget retningslinjer for trygg digital gjennomføring og hatt fokus på kompetanseheving av meklere.

Tabellen under viser andel saker som er meklet digitalt eller en kombinasjon av fysiske og digitale møter i de ulike sakskategoriene:

Tabell 11 Oversikt over digitale meklinger i 2021

Digitale mekling 2021	Straffesaker	Henlagte saker	Sivile saker
	170 av 964	57 av 398	105 av 502
	17,2 %	11,6 %	20,9 %

Andelen digitale gjenopprettende møter i sivile saker er forholdsvis høy, og konfliktrådene peker på at det kan ha en sammenheng med at enkelte parter opplever det enklere å møtes digitalt - for eksempel i en nabosak. Motivasjonen for å gjennomføre digitale gjenopprettende møter ser også ut til å være større i noen straffesaker. Samtidig trekker rådene frem at det har forutsatt grundig forarbeid og vurdering av egnethet for begge parter. Andelen digitale møter i henlagte saker er lavere enn for de andre sakstypene. Rådene har trukket frem at parter har ønsket å vente til fysisk møte ble mulig.

Digitale møter kan for noen sakstyper være utfordrende, eksempelvis i saker med høyt konfliktnivå, i saker med ungdom som ikke føler seg trygge på bruk av digitale plattformer, og i saker med mange parter. I saker med vold i nære relasjoner og integritetskrenkende saker vurderer konfliktrådene grundig hva som er til det beste for partene og hvilke faktorer som påvirker gjenopprettende prosesser. De sakene som utpekes som egnet for en digital møteform, er ofte de sakene der partene har et sterkt ønske om å bli ferdig med saken og enige om hva saken handler om. De peker også på at digitale møter kan egnet seg når fornærmede ikke ønsker direkte møte med gjerningspersonen. Konfliktrådene melder imidlertid at utgangspunktet for kvalitet i tjenesten er det personlige møtet, og at dette blir foretrukket av de fleste partene.

Konfliktrådene trekker frem bruk av digital løsning i forsamtaler gir mer fleksibilitet og gjør tilbudet mer tilgjengelig. I noen saker har muligheten for digitalt møte (både forsamtalet og selve meklingsmøtet) vært avgjørende for at partene tok valget om å gjennomføre en gjenopprettende prosess. Det er gjennomført flere digitale forsamtaler med partene der dette har vært nødvendig eller hensiktsmessig som følge av geografisk avstand, eller av hensyn til smittevern. Vi ser at det digitale tilbudet om informasjon er tidsbesparende og kostnadseffektivt for både meklere og partene.

Vi vil fortsette arbeidet med å utvikle vårt digitale tilbud til brukerne i 2022 og legge til rette for at meklere kan utnytte de nye mulighetene som ligger i Meklerportalen.

Arbeid mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

Gjennom 2021 har Sfk hatt ansvar for å koordinere arbeidet i Direktoratgruppen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme – RVE. Vi har også sammen med konfliktrådene jobbet med å styrke tilbudet om gjenopprettende prosess i straffegjennomføringen.

Ledelse og koordinering av arbeidet i Direktoratgruppen - RVE

Sfk har også i 2021 ledet arbeidet i direktoratgruppen for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme. Koordineringen er forankret i Hovedinstruksen til Sfk og som tiltak 11 i [Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme](#)⁴. Styrke den nasjonale koordineringen. Gruppen består av representanter fra Avdir, Udir, Bufdir, IMDi, Hdir, UDI, Sfk, KDI, PST og POD.

Direktoratsgruppen har i felleskap blitt enige om temaer som er viktige for å ha et sektorovergripende blikk på radikaliserings, og for å sikre at medlemmene har oppdatert og relevant kunnskap. Hensikten er at direktoratgruppen har et godt kunnskapsgrunnlag før anbefalinger sendes JD. Eksempler på temaer som har vært presentert og diskutert er islamistisk terrorisme i Europa, hvordan en kan skille mellom fakta og konspirasjonsteorier, [Strategien «I forkant av kriminaliteten»](#)⁵ og barn som er dømt for alvorlig kriminalitet. Både PST og POD har presentert henholdsvis Nasjonal- og politiets trusselvurdering, slik at alle har felles kunnskap om trusselbildet, og derigjennom kan vurdere behov for tiltak i egne virksomheter.

[Handlingsplanen](#)⁶ ble revidert i 2019 og publisert i 2020 og direktoratgruppen hadde her foreslått en rekke tiltak som skulle bidra til forebygging, kompetanseheving og god veiledning av førstelinjen. Direktoratgruppen har fulgt opp tiltakene for å kunne gi tilbakemeldinger til JD hvis de ikke er egnet til å løse de utfordringene vi står overfor.

Følgende tiltak er presentert og diskutert:

Tiltak 2: Etablering av en nasjonal veilednings- og ressursfunksjon.

Tiltak 7: Videreutvikling av læringsressurser innenfor det nasjonale Dembra-prosjektet til bruk på barnetrinnet og i lærerutdanningene.

Tiltak 8: Utvikling av støtteressurser til bruk i skolen og barnehager.

Tiltak13: Forankre ansvar for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme i politidistriktene.

Tiltak 18: Nasjonal veiledningsfunksjon for arbeids- og velferdsforvaltningen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Tiltak 19: Utrede mulighet for bruk av risikovurderingsverktøy for politiet, PST og kriminalomsorgen.

Tiltak 20: Veiledning til barneverntjenesten om oppfølging av barn av antatte fremmedkrigere.

Tiltak 22: Utprøving av nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring (se under).

Tiltak 24: Livssynsmedarbeidere i kriminalomsorgen.

Tiltak 26: Tilskuddsordninger.

Tiltak 27: Styrke politiets tilstedeværelse på internett nasjonalt og lokalt.

⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/handlingsplan-mot-radikaliserings-og-voldelig-ekstremisme/id2711314/>

⁵ <https://www.politiet.no/globalassets/05-om-oss/03-strategier-og-planer/i-forkant-av-kriminaliteten.pdf>

⁶ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/handlingsplan-mot-radikaliserings-og-voldelig-ekstremisme/id2711314/>

Tiltakene er igangsatt eller fullført i 2021, og direktoratsgruppen har fått et godt innblikk i dem og vurderer dem fortsatt som aktuelle. Det enkelte direktorat gir sin vurdering til sitt respektive departement. Direktoratsgruppen vurderer temaene og koordinering av arbeidet som godt, og har trukket frem møtene som en viktig arena for kompetansedeling og kompetanseheving.

Nye metoder for reintegrering etter endt straffegjennomføring

I henhold til oppdrag O1 i tildelingsbrevet har konfliktrådene jobbet med oppdraget om å prøve ut gjenopprettende prosess for domfelte som er dømt for terrorrelaterte handlinger i Norge. Her følger rapportering fra arbeidet med dette oppdraget. Dette oppdraget følger opp tiltak 22 i handlingsplanen nevnt ovenfor. Hensikten er å styrke reintegreringen til samfunnet etter endt straffegjennomføring. Gjenopprettende prosess er ny som metode for denne målgruppen, men har gjennom mange år vært benyttet i voldssaker og i samarbeid med kriminalomsorgen i Norge. I europeisk sammenheng er gjenopprettende prosess brukt for terrordømte i interkulturelle settinger i Nord-Irland, Belgia og Serbia.

I forbindelse med oppdraget deltok Sfk i en arbeidsgruppe i [Europeisk forum for gjenopprettende prosess \(EFRJ\)](#)⁷. Gruppen vurderte bl.a. om og hvordan gjenopprettende prosess kan bidra til å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme, fremme avstandstaken til kriminalitet og ekstremisme (desistance), og hvordan fornærmede/ofre kan ivaretas og inkluderes i prosessen. Arbeidsgruppen pekte på at det vesentlige for arbeid med gjenopprettende prosess for denne målgruppen, er god tid til forarbeid og involvering av støttepersoner for partene, blant annet for å sikre at fornærmede ikke blir utsatt for tvang, hevn, retraumatisering eller uønsket kontroll. Meklerne som velges ut bør forplikte seg til å delta og følge hele prosessen og være tilgjengelig for partene etter meklingsmøtet. Det skal være minst to meklere/tilretteleggere i sakene, og de skal alltid ha mulighet for å debriefe og/eller få veiledning underveis. Publikasjon med anbefalingene er [omtalt her](#)⁸ og er også tilgjengeliggjort [i full tekst](#)⁹. Anbefalingen er presentert for direktoratsgruppen og for ansatte i konfliktrådene og kriminalomsorgen. Gruppens anbefalinger samsvarer i stor grad med de linjene konfliktrådene arbeider etter i dag. Dette underbygger at utviklingsarbeidet vi allerede gjør generelt, er relevant også for arbeidet med terrorrelaterte saker. De siste årene har konfliktrådernes saker blitt mer komplekse, og en stor andel omfatter integritetskrenkelser. Sfks generelle utviklingsarbeid knyttet til arbeid med integritetskrenkende saker, og fornærmedes behov (som er beskrevet under måloppnåelse og «forvaltning av området»), har dermed overføringsverdi til hvordan arbeid med personer dømt etter terrorlovgivningen bør utføres. Utviklingsarbeidet dekker de anbefalingene EFRJ pekte på som viktige i møte med denne typen saker.

I områdestrategien for gjenopprettende prosess har vi flere tiltak for å sikre at vi setter ansatte og meklere i stand til å møte integritetskrenkende saker på en god måte. Ett av tiltakene var å utvikle kurs for rådgivere i veiledning av meklere. Vi har derfor i samarbeid med RVT S Øst, utviklet et opplegg for veiledning av meklere, enten det dreier seg om ordinære, integritetskrenkende eller terrorrelaterte saker.

⁷ <https://www.euforumrj.org/en/working-group-restorative-justice-and-violent-extremism>

⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/networks/radicalisation-awareness-network-ran/publications/potential-restorative-justice-cases-violent-extremism-and-terrorism-2021_en

⁹ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2021-03/ran_cons_overv_pap_restor_just_pcve_vot_10022021_en.pdf

Sfk har samarbeidet tett med Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) om tiltaket i 2021. Sammen har vi vurdert det hensiktsmessig å jobbe med å styrke tilbudet om gjenopprettende prosess i straffegjennomføringen som en hovedstrategi for videre arbeid med måloppnåelse i dette oppdraget. Som i 2020, har vi også i 2021 mottatt få saker fra personer som soner straff. Konfliktrådene mottok 89 saker fra kriminalomsorgen i 2021, men ingen av sakene var knyttet til personer som var dømt for terrorrelaterte handlinger. Konfliktrådene har også gitt tilbakemeldinger om at de bruker mye tid på informasjon hos kriminalomsorgen uten at det medfører saker. Vi har derfor i 2021 utviklet og oppdatert [informasjonsmaterieell om konfliktråd og gjenopprettende prosess](#)¹⁰ generelt. I begynnelsen av 2022 er nytt informasjonsmaterieell publisert på flere språk, og sammen med plakater sendt til kriminalomsorgens enheter. Brosjyrene og plakaten retter seg generelt mot alle domfelte, uavhengig av hva de soner for. I samarbeid med kriminalomsorgen er det også laget en film om kriminalomsorgens erfaringer med gjenopprettende prosess. Vi håper med dette å kunne motta flere saker fra kriminalomsorgen i 2022, som er egnet for gjenopprettende prosess.

Gjenopprettende prosess-metodikken er så langt ikke prøvd ut med terrordømte i Norge, men konfliktrådene er godt forberedt til å motta saker i 2022. Sfk vurderer at det er et økt potensial for å nå frem til målgruppen gjennom nytt informasjonsmaterieell til kriminalomsorgen og økt fokus i det tverrfaglige samarbeidet.

Mål 2: Ungdom og unge voksne lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff

Gjennom straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd kan lovbytere gjøre opp for seg i møte med fornærmede, og samtidig delta i aktiviteter og tiltak som skal bidra til at lovbyteren avstår fra kriminalitet i fremtiden.

Det er mange ulike faktorer som kan bidra til at barn og unge begår eller står i fare for å begå kriminalitet. Det er viktig at ungdommene starter straffegjennomføringen så raskt som mulig etter domsavsigelse/påtaleavgjørelse, og at gjennomføringen fylles med innhold som bidrar til positiv endring og til å forebygge nye lovbrudd.

Dette kapitlet svarer ut de parametere, rapporteringskrav og oppdrag som er gitt i tildelingsbrevet for 2021:

Styringsparameter	SP 3: Utvikling i antall saker ungdomsoppfølging og ungdomsstraff
Styringsparameter	SP 4: Utvikling i andel ungdommer som fullfører ungdomsstraff og ungdomsoppfølging
Rapporteringskrav	R 1: Rapportering på overordnede forhold som påvirker gjennomføring av ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, herunder tilgang på tiltak, velfungerende koordineringsgruppe (KOG) og bruk av gjenopprettende prosess.
Rapporteringskrav	R 2: Overordnet rapportering på utvikling i bruk av SLT-modellen, herunder hvordan avviklingen av tilskuddsordningen har påvirket arbeidet.

¹⁰ <https://konfliktraadet.no/informasjon-om-konfliktraadet-og-gjenopprettende-prosess-til-domfelte-og-ansatte-i-kriminalomsorgen/>

Vurdering av måloppnåelse – ungdom og unge voksne lever et kriminalitetsfritt liv etter gjennomført straff

Sfk vurderer måloppnåelsen som god. Pandemien har også i år preget oppstart og gjennomføringen av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Rådene var likevel mer forberedt på å håndtere utfordringene smitte og nedstengning fører med seg. Ungdomskoordinatorene har strukket seg langt for å tilpasse seg stadige endringer i smitte og tiltak, og for å gi ungdommene den oppfølgingen de trenger. I 2021 mottok Sfk en ekstrabeligning gjennom revidert nasjonalbudsjett, for å sikre opprettholdelse av saksgjennomføring for ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og jobbe godt med gjenopprettende prosess i straffegjennomføringen. Konfliktrådenes kapasitet har betydning for hvor raskt ungdomsreaksjonene igangsettes og kvaliteten på gjennomføringen.

Konfliktrådene har jobbet godt med å sikre god oppfølging av ungdommene, rask igangsettelse, tilgang på tiltak og mest mulig fysisk oppfølging både fra oss og tjenestene, selv under perioder med nedstenging. Til tider har det vært utfordrende å få tilpassede tiltak fra ansvarlige samarbeidspartnere, men vi ser at alle tjenester har hatt et større fokus på å holde tjenestene til barn og unge åpne under pandemien. Hovedutfordringene har også i 2021 vært knyttet til mangler i dag- og fritidstilbud, der skole og praksisplasser har bortfalt eller vært redusert. Dette er en svært viktig del av det helhetlige arbeidet for å redusere risiko for tilbakefall til kriminalitet og negativ utvikling. En av målsetningene for arbeidet med å skape bedre samhandling mellom konfliktrådene og SLT-koordinatorer er bl.a. at dette vil bidra til bedre forståelse for konfliktrådenes behov for tiltak, og oversikt over tiltak som finnes lokalt.

Sfk har signalisert at konfliktrådene bør ha høyere terskel for å avbryte straffegjennomføringen hvis årsakene til brudd kan knyttes til at oppfølgingen er mangelfull som følge av pandemien. I tillegg har konfliktrådene gjennom året rapportert at endringene i fraværreglene, har gjort at det sannsynligvis er mørketall når det gjelder ungdom som har falt ut av skole. Vi vurderer at dette har påvirket andelen ungdommer som har fullført straffegjennomføringen det siste året og at den derfor nok fortsatt er noe høy, selv om den har gått litt ned fra i fjor.

Sfk har jobbet systematisk sammen med konfliktrådene for å ha oppdatert oversikt over situasjonen, bidra til å dele beste praksis, gjøre nødvendige avklaringer og iverksette risikoreducerende tiltak. Sfk har gjennom Koordineringsgruppen for tjenester til sårbare barn og unge bidratt med situasjonsbeskrivelse og status i tjenestene og løftet overordnede problemstillinger, utfordringer og anbefalinger til regjeringen.

Det er viktig at tiden fra straffbart forhold til straffegjennomføringen begynner er så kort som mulig.

Medianen for saksbehandlingstiden endte på 56 dager, dvs én dag mer enn resultatkravet og en liten økning fra 2020 (54 dager). Vi er imidlertid fornøyde med dette, se mer om dette under mål 3.

En indikator på kvaliteten i straffegjennomføringen er mål på tilbakefall. Den årlige analysen knyttet til tilbakefall, skal leveres i første tertial. Vi vil derfor komme tilbake til hva dette sier om effekten av

straffegjennomføring. Selv om pandemien har satt sitt preg på året, har mye av vårt arbeid gått som planlagt, og vi har kommet videre i gjennomføringen og utviklingen av ungdomsreaksjonene.

Forvaltning av området

Også i år har pandemien påvirket oppstart og gjennomføring av ungdomsreaksjonene. Særlig ved inngangen til året, var det utfordrende å sikre normal straffegjennomføring ved mange konfliktråd på grunn av smittesituasjonen og omfattende tiltak. Etter sommeren bedret situasjonen seg vesentlig. Den voksne befolkningen var i stor grad vaksinert og tjenestene som leverer tiltak inn i straffereaksjonene holdt i all hovedsak tjenestene åpne, selv om det var enkelte begrensninger noen steder. I de mest smitteutsatte områdene var det likevel også gjennom høsten krevende å sikre normal straffegjennomføring og god ivaretagelse av ungdommene. Karantene og sykdomssymptomer førte til stadige utsettelse eller avlysninger og i perioder har det vært utfordringer med tilgang til lokale møterom. Dette har medført uforutsigbarhet og merarbeid.

De stadige endringene i smittesituasjon og smitteverntiltak, har vært krevende å forholde seg til, både for ungdommene og tjenestene. I regioner som har hatt strenge smittevernstiltak over tid, har det vært meldt om bekymring knyttet til ensomhet, økning i psykisk uhelse og manglende motivasjon. Det har vært en bekymring for oppfølging av ungdom med hjemmeundervisning og mangel på dagtilbud/praksisplasser for de som ikke har et skoletilbud. Konfliktrådene har også meldt om en opplevelse av at enkelte ungdommer ikke møter til skole eller til andre tiltak de er forpliktet til gjennom ungdomsplanen, ved å utnytte den lave terskelen for å melde forfall pga. symptomer. I perioder med endrede fraværsregler i skolen, har også konfliktrådene meldt om bekymring for at ungdom som trenger hjelp ikke fanges opp,

Dagtilbud, inklusiv åpne skoler, møteplasser etter skoletid, samt viktigheten av at tjenesteutøverne i oppfølgingsteamet legger til rette for å møte ungdommen fysisk, har gjennom året vært meldt fra rådene som de viktigste risikoreducerende tiltakene. Konfliktrådene har gjennom året jobbet meget godt med å tilrettelegge ut fra situasjonen, komme raskest mulig i gang med nye saker og samarbeidet med oppfølgingsteamene for å sikre at ungdommene har noen som er tett på. Ved inngangen til 2022 ser pandemien ut til å gå mot slutten og vi forventer derfor en vesentlig bedring også for ungdom under straffegjennomføring. Vi tror imidlertid at langtidskonsekvensene av blant annet tapt læring og psykisk uhelse vil påvirke og gjøre det mer krevende å gjennomføre god straffegjennomføring også i tiden fremover. Det er press på helsetjenestene, etter en generell økning av psykisk sykdom under pandemien, og ungdom under straffegjennomføring er ikke prioritert foran andre grupper.

Selv om håndtering av pandemi har preget de to siste årene, har konfliktrådet samtidig hatt en særlig innsats rettet mot innledende fase av straffegjennomføring for å få ned tidsbruken fra en ungdom begår et straffbart forhold til straffegjennomføringen blir påbegynt, sikre at sakene er egnet og at ungdommenes rettssikkerhet blir styrket, ved at de får god informasjon om reaksjonene og forstår hva de samtykker til.

Sfk har derfor blant annet i denne perioden ledet en arbeidsgruppe på tvers av straffesakskjeden som fikk i oppdrag fra departementet å analysere tiden som gikk fra lovbrudd begås til straffegjennomføring av ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging starter og vurdere tiltak for å begrense tidsbruken. Rask iverksetting er svært viktig for å hindre tilbakefall og for positiv endring for ungdom. Oppdraget kom som svar på en

følgeevaluering utført av Nordlandsforskning¹¹ som blant annet viste at det gikk for lang tid i alle ledd. Vedlagt årsrapporten (vedlegg 1) er etatenes fellesrapport som redegjør for hvordan anbefalingene er blitt fulgt opp i 2021. Oppsummert viser etatene til at felles problemforståelse og innsats har hatt positiv effekt og flere av etatene ser at tidsbruken har gått ned i perioden. Fokus på kort tidsbruk tar vi nå videre inn i løpende arbeid og etatene har i 2022 fått i oppdrag å videreutvikle en prognosemodell som skal kunne benyttes til å fremskaffe sentrale indikatorer knyttet til blant annet tidsbruk i straffesakskjeden.

Konfliktrådet har fortsatt utviklingsarbeidet med koordineringsgruppene (KOG). Vi har gående prosjekter i tre konfliktråd og politidistrikt og har i tillegg hatt et eget prosjekt, det såkalte Storbyprosjektet, som leverte sluttrapport i oktober. Målet er å profesjonalisere og effektivisere KOG gjennom blant annet å sikre felles forståelse for mandat og formål, og teste ut tiltak knyttet til forbedring av forberedelse, gjennomføring og oppfølging av KOG. Konfliktrådene som har deltatt, rapporterer at velfungerende koordineringsgrupper har påvirket tilfanget av egnede saker, at vi kommer tidligere i gang med å finne tiltak og sikre riktig informasjon til riktig tid og ser tydelige forbedringer gjennom prosjektperioden. De melder også om at de har hatt god drahjelp fra dette arbeidet opp mot å forplikte samarbeidspartnere, og da særlig politi og påtale, slik at vi nå ser effekt både på fullføring og mer egnede saker. Samtidig som vi ser at grepene foreløpig ser ut til å gi ønsket effekt, ser vi at endringene krever mer av konfliktrådene og at det er behov for forbedringer knyttet til sikker digital samhandling. Prosjektet evalueres medio februar og vi vil jobbe videre med å implementere ny KOG-organisering i 2022.

Vi har i flere år rapportert på utfordringer knyttet til tiltak i straffegjennomføringen. Flere steder er det fortsatt en utfordring at det mangler tiltak, og dette gjelder særlig innenfor temaene vold, rus og skadelig seksuell atferd. Vi har i 2021 samarbeidet med flere av direktoratene i velferdssektoren om utfordringer knyttet til tiltak generelt og under pandemi spesielt for å øke tilgangen og forståelsen for rammene og deres ansvar inn i straffegjennomføringen. Vi har hatt positive erfaringer med å bruke koordineringsgruppen aktivt og fått løftet relevante problemstillinger til riktig etat. Erfaringene fra 0-24 samarbeidet, har også bidratt til flere viktige tiltak som vi tror kan bedre tilgangen på tiltak inn i straffereaksjonene. Vi bidrar blant annet inn i arbeidet med en ny veileder for tverrsektorielt samarbeid og samordning, ledet av Helsedirektoratet. Arbeidet ble påbegynt i slutten av 2021 og vi ser også frem til å bidra inn i det viktige arbeidet med departementenes Kjernegruppe for utsatte barn og unge.

Konfliktrådene har over tid trukket frem at det mangler tiltak rettet mot ungdom knyttet til skadelig seksuell adferd. Vi har i 2021 hatt dialog med Helsedirektoratet om tilgjengeliggjøring av eksisterende tiltak og utvikling av tiltak tilpasset vår målgruppe. De har et pågående arbeid med utvikling av relevante tiltak rettet mot ungdom. Vi har også kartlagt i hvilken grad kriminalomsorgens tiltak i dag gjøres tilgjengelig i ungdomsreaksjonene, og innledet et samarbeid med Kriminalomsorgsdirektoratet om dette.

Sfk har også jobbet videre med utvikling av konflikthåndteringskurs for ungdom som ett av tiltakene støttet med midler fra revidert nasjonalbudsjett 2021. Målet har vært å tilpasse og teste ut konfliktrådets eksisterende kurs i kommunikasjon og konflikthåndtering (for voksne) på ungdom som gjennomfører ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging. Høsten 2021 ble det gjennomført et fysisk kurs og vi testet ut en digital variant av kurset.

¹¹ Nordlandsforskning rapport nr. 2/2019 "Mellom hjelp og straff"

Erfaringene fra gjennomføringene av kurset fra både ungdommene og kursledere var positive, og prosjektet anbefaler videre utprøving i 2022. Til tross for gode resultater og etterspørsel fra rådene, har vi foreløpig ikke ressurser til å følge opp dette videre per i dag.

I kjølvannet av debatten om rusreformen, har konfliktrådet og andre etater identifisert ulike problemstillinger knyttet til rammene for rustesting. I 2021 har vi derfor både kartlagt praksis i konfliktrådene og løftet enkelte problemstillinger til departementet. Mange av ungdommene som er under straffegjennomføring har rusutfordringer, og dette er derfor spørsmål det er viktig å få avklart, og som vi vil jobbe videre med. Vi har blant annet jobbet med å sikre at rådene gjør en individuell vurdering av bruk og hyppighet av rustesting.

Konfliktrådene bruker mye ressurser og jobber kontinuerlig, både lokalt og sentralt, med å gjøre våre tjenester kjent, og for å løfte behovet for treffsikre tiltak i ungdomsplanene gjennom å etablere og vedlikeholde samhandling med sentrale samarbeidspartnere. En viktig arena for dette er erfaringskonferansen som hvert år arrangeres av konfliktrådet. Dette er en konferanse for samarbeidspartnere innen justissektoren, barnevernet, SLT og andre kommunale og statlige tjenester som bidrar inn i straffereaksjonene. Konferansen ble også i år arrangert lokalt, og målet for konferansen var å øke kunnskap og forståelse om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging og å legge til rette for god samhandling mellom involverte instanser. Tilbakemeldingene fra konfliktrådene er at denne konferansen er et meget viktig bidrag til lokal erfaringsutveksling og samhandling.

I Nordlandsforsknings følgeevaluering (rapport 2/19) fant forskerne at gjenopprettende prosess ikke hadde blitt det fremtredende elementet det var tiltenkt og påpekte at en kombinasjon av rehabilitering og gjenopprettende prosess kan være avgjørende for ungdommen. Dette er også i tråd med internasjonale anbefalinger for utvikling av «Child Friendly Justice» som nettopp vektlegger gjenopprettende prosess på grunn av de pedagogiske og reintegrerende kvaliteter denne tilnærmingen har for barnet. For å styrke innholdet i straffen, har vi derfor også i 2021 jobbet målrettet med økt kvalitet og en bredere tilnærming til det gjenopprettende elementet. Blant annet har Sfk i samarbeid med konfliktrådene, utviklet en veileder for gjenopprettende prosess og annen relasjonsbygging i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Formålet med veilederen er å sikre god ivaretagelse av partene og ha en enhetlig praksis som holder god kvalitet. Veilederen inneholder sentrale avklaringer om gjenopprettende prosess i ungdomsreaksjonene og anbefalinger om hvordan konfliktrådet kan jobbe gjenopprettende gjennom hele straffereaksjonen. Flere konfliktråd melder at de har utviklet en bredere gjenopprettende tilnærming, både gjennom tiltak i ungdomsplanen og ved å involvere sosialt nettverk på flere områder og bygge relasjoner i lokalmiljøet.

I 2021 har konfliktrådene lagt til rette for 274 gjenopprettende møter mellom ungdom, de som ble utsatt for lovbruddet, eller andre brutte relasjoner. Totalt sett er det gjennomført om lag like mange gjenopprettende møter i løpet av straffegjennomføringen i 2021 sammenlignet med 2020 (301). Forskning viser at et svært viktig element i vellykket straffegjennomføring for ungdom er å jobbe med familiebaserte tiltak og positive og støttende relasjoner som varer også etter endt straffegjennomføring. Familie kan bli brukt både som deltaker i ungdommens oppfølgingsteam eller, der det er utfordringer i familierelasjonene, motivere ungdommen for å gjennomføre gjenopprettende prosess med familiemedlemmer. Konfliktrådene rapporterer blant annet om gode erfaringer med å legge til rette for møter mellom ungdom og foreldre i saker hvor tilliten mellom dem har vært brutt. Konfliktrådet i Agder har de to siste årene hatt et samarbeidsprosjekt med Bufetat for å prøve ut familieråd i regi av barneverntjenesten som tiltak i ungdomsplanen. Konfliktrådet erfarte at ungdommene

hadde gode opplevelser med denne tilnærmingen. I 2022 vil vi derfor intensivere og utvide dette arbeidet for å få grunnlag for å vurdere muligheter og eventuelle rammer for gjennomføring på nasjonalt nivå. Utviklingen skjer i dialog med Bufdir.

Konfliktrådene melder at det er en generell utfordring, også i ungdomssakene, at fornærmede ofte ikke er informert om muligheten for gjenopprettende prosess før konfliktrådet tar kontakt. Konfliktrådene i Trøndelag og Sør-Øst har i andre halvår gjennom RNB-midler blitt styrket for å ha økt fokus på gjenopprettende prosesser i ungdomsreaksjonene. De melder at dette arbeidet har gitt økt ivaretagelse av den/de fornærmede. Videre melder de at de kommer raskere i gang med de gjenopprettende prosessene, at fornærmede blir involvert tidligere og flere gjenopprettende møter blir avholdt.

I 2022 vil vi fortsette arbeidet med implementering av veilederen og fokus på gjenopprettende prosess i ungdomsreaksjonene. Sammen med distribusjon av det nye informasjonsmateriellet til fornærmede, informasjon til deltakere i oppfølgingsteam, rutiner og retningslinjer knyttet til gjenopprettende prosess, har vi tro på at vi vil kunne øke antall gjenopprettende prosesser mellom ungdom og fornærmet.

Oppfølging i konfliktråd

Straffereaksjonen oppfølging i konfliktråd, benyttes i liten grad og med variasjoner mellom politidistriktene. Sfk har over tid ment at reaksjonen har et potensiale for å bli en viktig straffereaksjon. Det gjelder både for målgruppen unge voksne over 18 år og i enkelte saker som gjelder vold i nære relasjoner der siktede/domfelte har et oppfølgingsbehov. Vurderingen er blant annet basert på tilbakemeldinger fra konfliktrådene og økningen i antall saker som gjelder vold i nære relasjoner.

Flere konfliktråd rapporterer at viktige forutsetninger for at denne straffereaksjonen skal kunne benyttes i større grad, er at det gis mer informasjon om reaksjonen til påtalemyndigheten og domstolen, samt etablering av tydeligere regelverk for hvordan reaksjonen skal praktiseres.

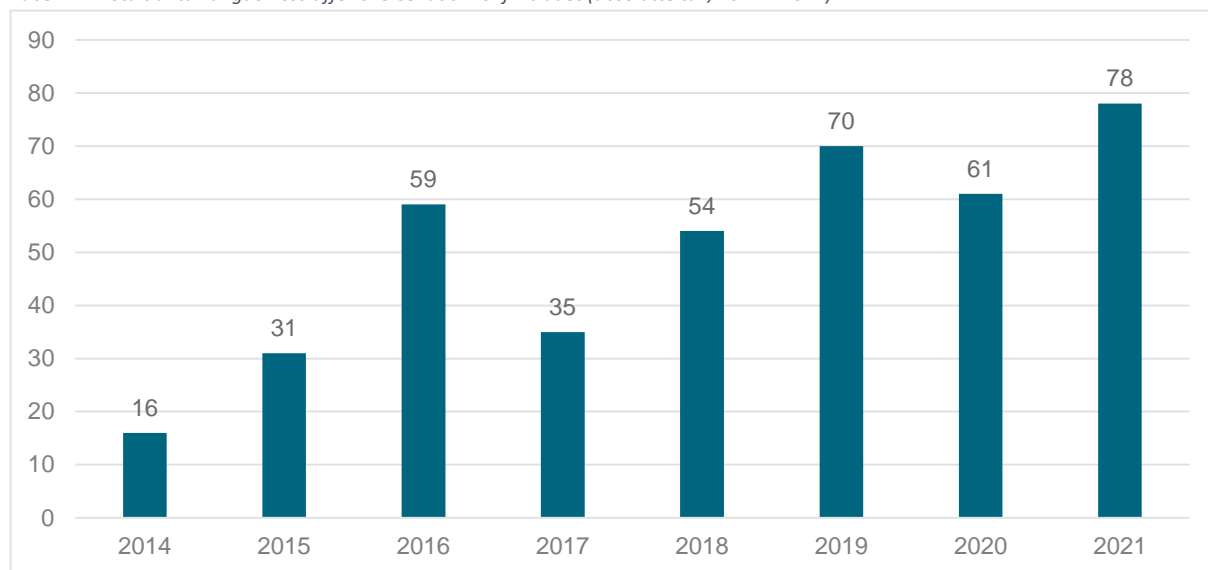
Sfk har planlagt et arbeid knyttet til revidering og videreutvikling av grunnleggende rammeverk og maler til bruk for saksbehandlere i konfliktrådet for å sikre kvalitet og lik praksis i de sakene vi får. Utover dette har vi per nå ikke kapasitet til å videreutvikle denne straffereaksjonen ytterligere.

Saksutvikling i ungdomsoppfølging og ungdomsstraff

Ungdomsstraff

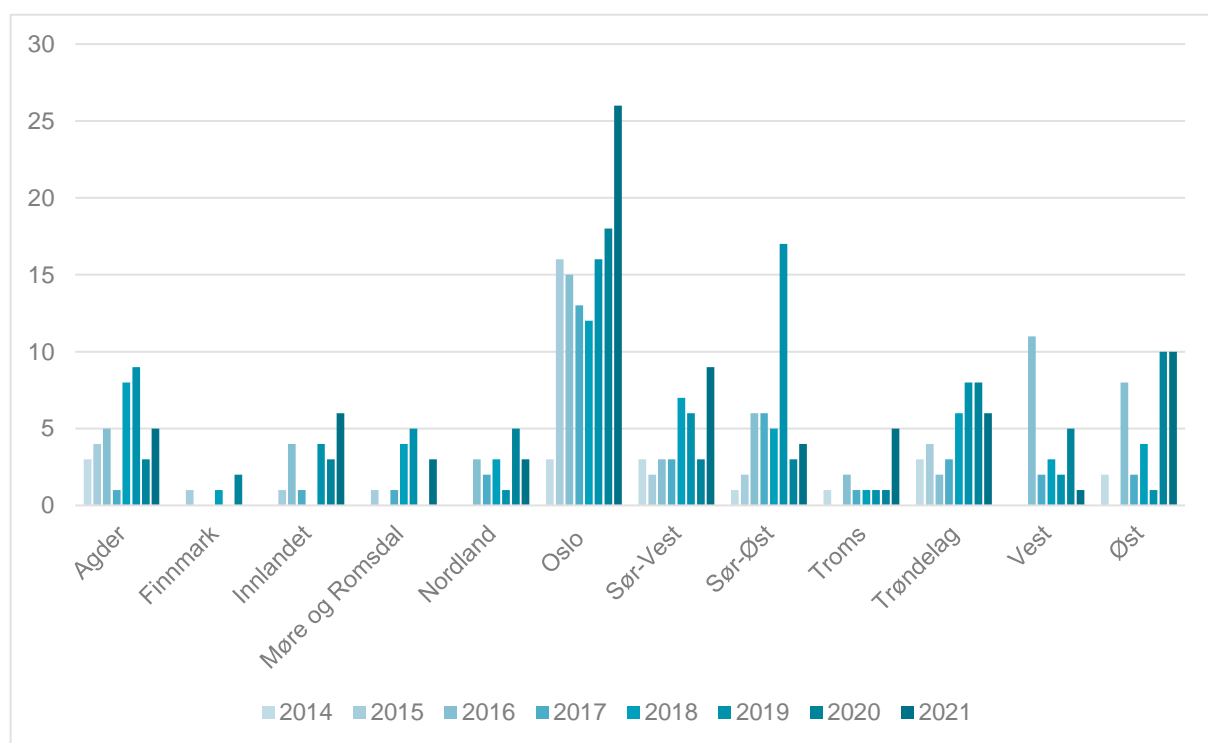
Fra ungdomsstraff ble innført 1. juli 2014 og frem til 31. desember 2021 er det registrert i overkant av 400 slike reaksjoner. I 2021 har konfliktrådene mottatt noen flere ungdomsstraffer sammenlignet med tidligere år. Økningen på 22 prosent utgjør 17 flere ungdomsstraffer i 2021 sammenlignet med året før.

Tabell 12. Totalt antall ungdomsstraffer oversendt til konfliktrådet (absolutte tall, 2014 – 2021)

Ungdommer som blir idømt ungdomsstraff dømmes ofte for mer enn ett straffbart forhold (tre forhold i snitt). De største sakskategoriene er vold (27 %), seksuallovbrudd (21 %, i hovedsak voldtekt og fremvisning av seksuelle overgrep) og ran (10 %). For en mer detaljert oversikt over saks kategorier i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, se vedlegg 2: Saks kategorier i ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd.

Tabell 13. Totalt antall ungdomsstraffer, fordelt på konfliktråd og år (absolutte tall, 2014 – 2021)

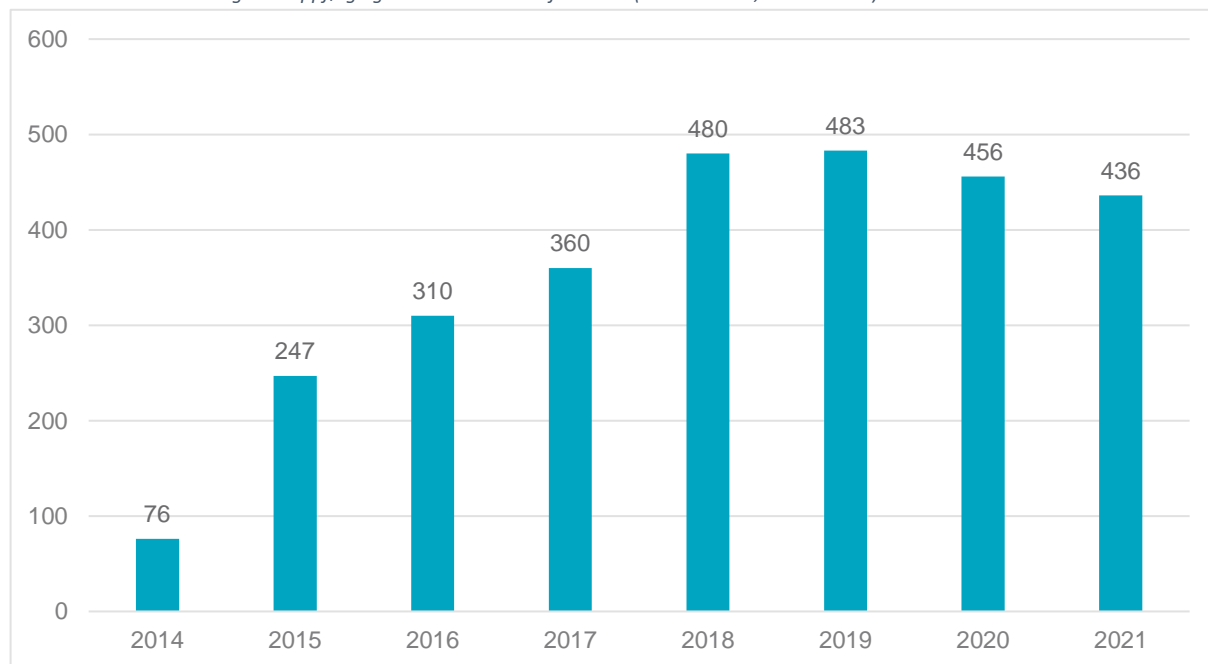

Fordelingen av ungdomsstraffer mellom konfliktrådene er svært variabel, med et spenn fra fire saker i Finnmark til 119 i Oslo, i hele perioden. Det ville vært rimelig å anta at saksmengden i hovedsak gjenspeiler befolkningsstørrelse i regionen som dekkes av det enkelte konfliktråd, men dette er ikke tilfelle. Agder, et mindre fylke enn Innlandet, har mottatt det dobbelte av ungdomsstraffer i den samme perioden, mens Vest med et relativt høyt innbyggertall, kommer ut blant konfliktrådene med lavest sakstilfang i slike reaksjoner. De ulike variasjonene henger nok både sammen med ulike saksporteføljer og kriminalitetstrender på tvers av landet, men også grunnet ulik praksis i hvordan straffereaksjonene benyttes av domstolene på tvers av regioner. Likevel, folkerike regioner som Oslo, har, ikke uventet, flest saker¹². Konfliktrådet har over tid jobbet med å få likere praksis og omtales nærmere under mål 3.

Ungdomsoppfølging

Fra ungdomsoppfølging ble innført 1. juli 2014 og frem til 31. desember 2021 er det registrert i underkant av 3 000 slike reaksjoner. I 2021 har konfliktrådene mottatt noen færre ungdomsoppfølginger sammenlignet med de tre siste årene. Nedgangen på 4 prosent utgjør 20 færre ungdomsoppfølginger i 2021 sammenlignet med 2020.

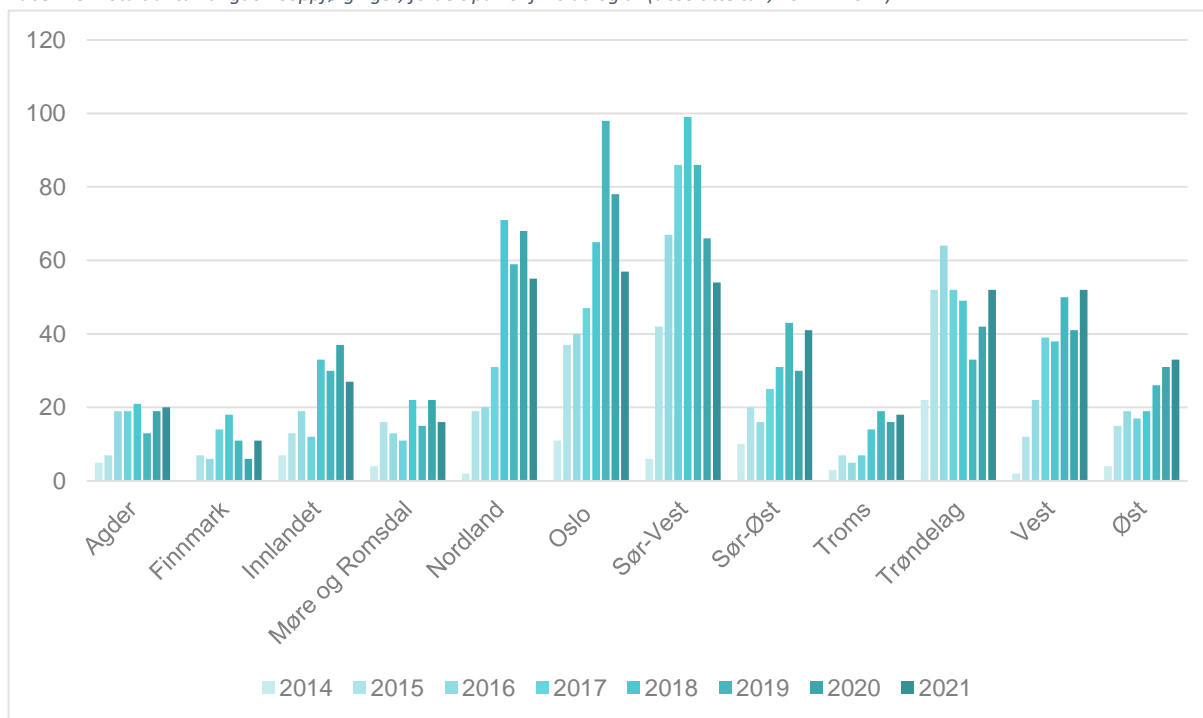
Tabell 14. Totalt antall ungdomsoppfølginger oversendt til konfliktrådet (absolutte tall, 2014 – 2021)

Omtrent 80 prosent av ungdomsoppfølginger kommer fra påtalemyndigheten, enten som vilkår for påtaleunntatelse eller overføring etter strpl. § 71a. De resterende er overført fra domstolene som vilkår for betinget dom. Samtidig som domstolene over tid har hatt en jevn overføring av betingede dommer, mottar konfliktrådene færre ungdomsoppfølgingssaker fra påtalemyndigheten, noe som også speiler sakstilfanget i 2020 og 2021.

¹² I tillegg har Oslo et mer sammensatt kriminalitetsbilde med spesialiserte ungdomsetterforskere, påtalejurister og tingrettsdommere, som er med på å fremme slike saker.

Tabell 15. Totalt antall ungdomsoppfølginger, fordelt på konfliktråd og år (absolutte tall, 2014 – 2021)

Selv om sakstilfanget i ungdomsoppfølgingssaker viser en samlet nedgang på 4 prosent, fremgår det av tabellen over at noen konfliktråd også har hatt en økning fra 2020 til 2021, bla. konfliktrådene Sør-Øst, Trøndelag og Vest. Felles for de konfliktråd som opplever en økning i ungdomsoppfølgingssakene er i hovedsak god dialog og samhandling med dedikerte u18-jurister. Gode og tette samarbeidsrelasjoner, også under pandemien, trekkes frem som en viktig årsak til det økte sakstilfanget i 2021. Til tross for en nedgang i slike saker året før, vurderer de nevnte konfliktrådene at saksøkningen i 2021 skyldes den tette kontakten med påtale over tid.

De konfliktråd som opplever en nedgang i ungdomsoppfølgingssaker viser til de samme tendensene som vi finner i de ordinære straffesakene (meklingsaker). Nedgangen i ordinære straffesaker og ungdomsoppfølginger tenderer til å være størst ved de konfliktråd som vanligvis mottar flest slike saker, som konfliktrådet Oslo og Sør-Vest. Samtidig som nedgangen i ungdomsoppfølgingssaker har vært å se fra 2019 viser de nevnte konfliktrådene til en økning i ungdomsstraffer i samme periode. Konfliktrådene rapporterer at omdisponering av ressurser i politiet, herunder nedprioritering av forebyggende arbeid og patruljering, har resultert i at politiet i større grad nå enn tidligere prioriterer de sakene der lovbruddet er av mer alvorlig karakter.

Nedgangen i ungdomsoppfølgingssaker i 2021 bør også ses i sammenheng med Riksadvokatens brev til politidistriktene. I 2021 har Riksadvokaten hatt fokus på politiets praksis for å avdekke og anmelde bruk og besittelse av narkotika bl.a. gjennom et brev til politidistriktene 9. april 2021 og påfølgende kartlegging av praksis. En følge av denne gjennomgangen er at antallet anmeldelser for overtredelse av legemiddelloven har gått markant ned. I 2020 utgjorde disse sakene 16 prosent av ungdomsoppfølgningene mot 11 prosent i 2021. Nedgangen i antall anmeldelser har naturlig nok resultert i at konfliktråd som tidligere mottok mange slike saker fra påtalemyndigheten nå opplever en nedgang i antall ungdomsoppfølginger. De konfliktråd som

er blitt særlig påvirket av dette i 2021 er konfliktrådet Innlandet og Møre og Romsdal. Sfk mener det er positivt at det nå er et større fokus på forholdsmessighet i reaksjonsfastsettelsen, og at det er viktigere at reaksjonene blir ilagt i de riktige sakene, enn at antallet saker øker.

Utvikling i andel ungdommer som fullfører ungdomsstraff og ungdomsoppfølging

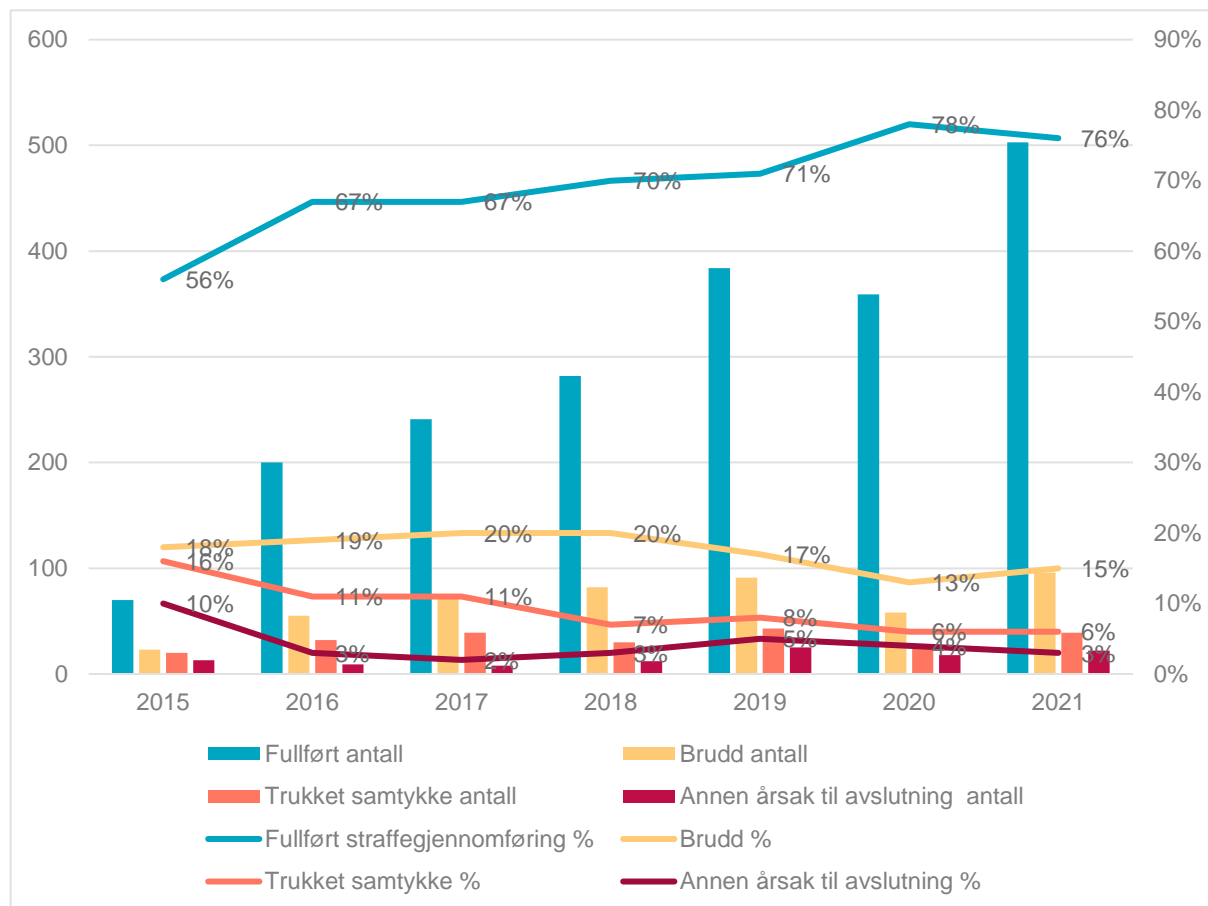
Målet med straffereaksjonene er å få til positiv endring i ungdommens liv og forhindre ny kriminalitet. Ungdom som gjennomfører ungdomsstraff og ungdomsoppfølging har ofte store utfordringer i livet og det er derfor naturlig at de ikke alltid klarer å imøtekomme alle kravene som står i ungdomsplanen.

En ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging kan ha åtte ulike årsaker til avslutning. Disse åtte deles inn i fire kategorier med følgende inndeling:

Kategori	Årsaker til avslutning
<i>Fullført</i>	<ul style="list-style-type: none">• Fullført straffegjennomføring
<i>Brudd</i>	<ul style="list-style-type: none">• Brudd på vilkår• Brudd pga. nye lovbrudd• Brudd pga. nye lovbrudd og brudd på vilkår• Brudd pga. nye lovbrudd før iverksettelse
<i>Samtykke trukket</i>	<ul style="list-style-type: none">• Samtykke trukket før signert ungdomsplan• Samtykke trukket etter signert ungdomsplan
<i>Annen årsak til avslutning</i>	<ul style="list-style-type: none">• Ikke kommet i kontakt med ungdommen• Ungdommen har ikke gitt samtykke til reaksjon, men har likevel fått oversendt saken til konfliktrådet• Ungdommen er død

Tabellen under viser en oversikt over antall og andel ungdommer som enten har fullført eller ikke fullført straffereaksjonen (av ulike årsaker). Tallene er basert på avsluttede saker for hvert år og viser utviklingen fra 2015 – 2021. I 2021 fullførte 503 ungdommer straffegjennomføringen, mot 359 året før.

Tabell 16. Årsak til avslutning i ungdomsreaksjoner over tid, i prosent (2015 – 2021)

Andelen ungdommer som fullfører er en styringsparameter med resultatkrav om økning fra året før (jfr. Tildelingsbrev 2021). Av samtlige avsluttede ungdomsreaksjoner i 2021, fullførte 76 prosent av ungdommene, det vil si en nedgang på to prosentpoeng fra 2020. Til tross for at resultatkravet ikke ble nådd, er Sfk tilfreds med resultatet. Vi hadde spesielt høy fullføringsandel i 2020, noe vi forklarte blant annet med høyere terskel for brudd pga. pandemi. Situasjonen har vært forholdsvis lik i 2021. Når vi kommer ut av pandemien i 2022, vil andelen brudd sannsynligvis gå opp av naturlige årsaker. Vi anser derfor at vi fortsatt ligger på et høyt nivå i 2021 og at de to siste årene ikke er representative på grunn av pandemien. Basert på erfaringstall fra 2019 og tidligere, mener vi at departementets ambisjonsnivå om 70 prosent eller mer i Tildelingsbrev for 2022 er et godt mål.

Siden oppstart av straffereaksjonene har spennet mellom de ulike konfliktrådernes fullføringsprosent blitt mindre. I 2016 var ytterpunktene 85 prosent mot 33 prosent. I 2021 er ytterpunktene på 81 prosent mot 62 prosent. De rådene som har ligget langt under medianen, har fått rådspesifikke oppdrag om å sette inn tiltak for å bedre fullføringsprosenten. Dette har hatt ønsket effekt. Vi forutsetter også at utarbeidelse av *veileder for håndtering av vilkårsbrudd* i 2020 og et tydeligere rammeverk har bidratt til endringen mot likere praksis for hvordan brudd håndteres. Likeså rapporterer de konfliktrådene som har vært med i det omtalte KOG-prosjektet at et godt arbeid i den innledende fasen, der samtlige saker drøftes i KOG, ser ut til å påvirke egnetheten av sakene som blir overført til konfliktrådet og at dette også påvirker at fullføringsprosenten øker.

Andel ungdommer som trekker samtykket etter at saken er overført til konfliktrådet, er på samme nivå som i 2020. Sfk er godt fornøyd med dette. Vi vurderer at det å trekke samtykket, blant annet henger sammen med hvorvidt ungdommen har forstått hva de samtykker til eller ikke. Sfk er fornøyd med at andelen ungdommer som trekker samtykke er uendret i fjor, men har en ambisjon om å få dette enda lavere. Vi vil jobbe videre med at konfliktrådene og samarbeidspartnere i straffesaksjeden aktivt vil bruke informasjonspakken Sfk lanserte i februar overfor ungdom og verger. Se mer om ny informasjonspakke om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging under mål 3.

Utvikling i bruk av SLT-modellen, herunder hvordan avviklingen av tilskuddsordningen har påvirket arbeidet

Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) er en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus- og kriminalitet som forvaltes av Sfk. Modellen har til hensikt å styrke lokalsamfunnenes evne til å koordinere forebyggende tiltak som skal forhindre kriminalitet, og er en viktig del av konfliktrådets kriminalitetsforebyggende arbeid.

SLT er ikke lovpålagt. Det er opp til kommunene selv hvordan de vil organisere sitt kriminalitetsforebyggende arbeid. Dette bidrar til variasjoner både i forhold SLT-koordinators stillingsprosent, organisatorisk plassering og SLT-arbeidets satsingsområder i kommunene. For konfliktrådene lokalt betyr dette at man må tilpasse samarbeidet med kommunene og finne frem til gode lokale løsninger. Etter at tilskuddsmidlene til SLT-modellen ble fjernet i 2019 mistet Sfk en viktig påvirkningsmulighet.

Sfk ønsker å videreutvikle konfliktrådets kriminalitetsforebyggende arbeid lokalt i samarbeid med aktørene i SLT-modellen og andre relevante aktører. Et styrket samarbeid mellom konfliktrådet og SLT-kommunene vil kunne bidra til at gjenopprettende prosesser blir tatt mer i bruk i det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Videre kan et styrket samarbeid bidra til flere og bedre tilpassede kommunale tiltak i ungdomsplanene.

SLT-kartlegging

For å levere en bedre tilpasset opplæring i SLT-modellen, startet Sfk et kartleggingsprosjekt rettet mot SLT-koordinatorene. Koordinatorene ble spurt om hvordan SLT-modellen ser ut hos dem, hvordan samarbeidet med lokalt politi fungerer, om de samarbeider med konfliktrådet og om de hadde utfordringer knyttet til ungdomskriminalitet. Målet med kartleggingen var en bedre tilpasset opplæring, og veiledning fra Sfk sin side.

Høsten 2021 ble prosjektet avsluttet etter 140 kartleggingssamtaler. Kartleggingen viste at de fleste kommuner, som har implementert SLT-modellen, ser på modellen som viktig for en god og strukturert samhandling på tvers av tjenester i kommunen. Samarbeidet med politiet etter politireformen oppleves som bedret. Dette gjelder spesielt utrulling av politikontakter som trekkes frem som en viktig ressurs i det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet.

De fleste koordinatorene kjenner til konfliktrådets ansvar for straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, men kun et fåtall kjente til konfliktrådets øvrige tilbud. Kartleggingen er presentert for forebyggende avdeling i politidirektoratet og for konfliktrådets lederforum.

Kurs, konferanser og digitale samlinger

Pandemien har gitt en del begrensninger spesielt med tanke på fysiske møter, som har utfordret oss til å tenke nytt. Ved å ta i bruk digitale plattformer har vi både kunnet gjennomføre planlagte aktiviteter, og utvikle nye tiltak for å nå ut til både SLT-koordinatorene og et bredere miljø som arbeider med kriminalitetsforebyggende arbeid enn tidligere.

SLT-innføringskurs ble gjennomført digitalt. Kurset gir en innføring i SLT-modellen, med gode eksempler fra forskjellige kommuner, samt et blikk på temaer som koordinering, forebygging og kommunikasjon. SLT-konferansen ble gjennomført som en digital konferanse, hvor temaet var vold og kriminalitet blant barn og unge. Siden konferansen ble sendt digitalt, ble den åpnet opp for alle interesserte. Ca. 500 personer logget seg på og fulgte konferansen direkte, og noen har sett den i etterkant. Konferansen ligger tilgjengelig på konfliktrådets nettsider. Som et resultat av pandemien ble det gjennomført digitale SLT-samlinger for landets SLT-koordinatorer i 2021. Det settes opp fire møter på to timer i året, som har vist seg å være en velfungerende møteform, skaper fellesskapsfølelse hos SLT-koordinatorene, og gir en arena for erfaringsutveksling.

Bortfall av tilskuddsmidler

Gjennom 0-24-samarbeidet og samordningsreformen har det vært stort fokus på bedre samordning av ressurser opp mot utsatte barn og unge. Sammen med implementeringen av kommune- og politireformen har vi mottatt en rekke henvendelser fra kommuner og lokalt politi som etterlyser stimuleringsmidler til etablering eller reetablering av SLT-modellen. Noen av kommunene prøver også å søke om midler til SLT-arbeidet gjennom tilskuddsordningen til forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Avviklingen av SLT-stimuleringsmidler har tatt bort et viktig virkemiddel for å kunne bidra til at enda flere kommuner benytter seg av denne ordningen. Det har også tatt bort en viktig mulighet til å påvirke kommunenes arbeid med forebygging av kriminalitet blant barn og unge. Vi har imidlertid ikke opplevd nedgang i kommunenes bruk av SLT-modellen. SLT-modellen benyttes i dag av 180 kommuner og bydeler. Konfliktrådet vurderer at langt flere kommuner kunne tatt ordningen i bruk, og på denne måten styrket samordning av kriminalitetsforebyggende tiltak lokalt.

Piloter – tettere dialog

Med et ønske om å utvikle et tettere samarbeid mellom SLT-kommunene og konfliktrådet opprettet Sfk i 2021 to piloter, hhv. med konfliktrådene Innlandet, og Sør-Øst. Begge rådene har ledet og gjennomført 3 nettverkssamlinger med SLT- koordinatorene i sine regioner. Totalt omfatter dette 42 SLT-kommuner. Et forutsigbart og strukturert samarbeid mellom konfliktrådene og kommunene kan gi de kommunale tjenestene bedre kjennskap til Konfliktrådet og vice versa. Dette vil på sikt kunne øke interessen for bruk av gjennomrettende prosesser i ulike sammenhenger. En tettere og bedre relasjon vil også kunne åpne for at det blir enklere å finne egnede tiltak lokalt til arbeidet med ungdomsreaksjonene, og for SLT vil dette være en forsterkende effekt av det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Det er gode tilbakemeldinger fra rådene både med tanke på bedre kunnskap om kommunale utfordringer og ressurser. Rådene melder også om at det er lettere å samarbeid om enkeltsaker når de har blitt kjent med SLT-koordinatorene på forhånd. De to konfliktrådene som har gjennomført pilot har fått rådsspesifikt oppdrag å videreføre tiltaket i 2022. I tillegg har tre nye konfliktråd fått i oppdrag å igansette et tettere SLT-samarbeid.

Mål 3: Rettssikkerhet og rettslikhet for alle brukere av konfliktrådene

Hensikten med gjenopprettende prosesser er at partene gjennom dialog kan finne frem til løsninger, enten det gjelder å gjøre opp for konkrete lovbrudd eller gjenopprette mellommenneskelige relasjoner. Likhet i gjennomføring og praksis er avgjørende for å sikre at alle konfliktrådets brukere mottar samme tjeneste.

Digitalisering av egen virksomhet og tjenester, samt modernisering av prosesser, metoder og kompetanse er avgjørende for at brukere og samarbeidspartnere opplever god kvalitet og effektive tjenester fra konfliktrådene.

Dette kapitlet svarer ut de styringsparametere, rapporteringskrav og oppdrag som er gitt i tildelingsbrevet for 2021:

Styringsparameter	SP6: Antall dager fra saken mottas i konfliktrådene til saken oversendes til mekler
Styringsparameter	SP7: Antall dager fra saken mottas i konfliktrådene til straffegjennomføringen starter
Rapporteringskrav	R3: Rapportering på status i digitaliseringsarbeidet, herunder en vurdering av faktorer som fremmer og ev. hindrer effektiv saksbehandling.
Oppdrag	O4: Sfk skal bidra inn i arbeidet med å utarbeide retningslinjer til påtalemyndigheten for straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, inklusive føringer for valg av overføringsgrunnlag. Arbeidet ledes av Riksadvokaten.

Vurdering av måloppnåelse – rettssikkerhet og rettslikhet for alle brukere av konfliktrådene

Konfliktrådet vurderer at vi har god måloppnåelse, og vi jobber for at vi skal oppnå en enda bedre rettssikkerhet og større likhet i vår saksbehandling og våre saksbehandlingstider. Over en toårs periode (2020-2021) ser vi at de gode hovedresultatene fra brukerundersøkelsen kan gjenfinnes i de enkelte råd i landet. Parter som har deltatt i et gjenopprettende møte anbefaler gjennomgående konfliktråd. For 5 råd vil 90-93 % av partene anbefale konfliktråd, for 6 råd svarer 84-87 % tilsvarende og ved ett råd er det 79 % som vil anbefale konfliktråd. Vi må ta forbehold om at det ved noen av rådene, eksempelvis det sistnevnte, er et begrenset datagrunnlag.

Vi har i 2021 jobbet godt med faglig veiledning til våre ansatte og meklere for å bidra til at vi har gode tjenester på tvers av hele landet. I 2021 har vi særlig jobbet med tiltak knyttet til personvern, samtykke, gjenopprettende prosess i ungdomsreaksjonene og i integritetskrenkende saker, forbedring av tilbudet til fornærmede og likest mulig tilrettelegging av tjenestene under pandemien.

Vi har også redusert forskjeller i saksbehandlingstid. Ytterpunktene mellom kortest og lengst saksbehandlingstid er betydelig redusert. Vi ser også at arbeidet vårt med KOG-prosjektet har en positiv innvirkning på saksbehandlingstiden i ungdomsreaksjonene.

Ulikheter i lokale tjenestetilbud og ulik praksis for overføring av saker fra politi og påtale, påvirker også kvaliteten og likheten i konfliktrådets tilbud. Vi har intensivert vårt arbeid overfor politi og velferdssektorene

gjennom 2021 og mener at vi har oppnådd en større felles problemforståelse og samtidig vilje til å møte de adresserte utfordringene. Vårt arbeid knyttet til velferdsetatene er beskrevet under mål 2.

Vi har også i 2021 hatt flere digitaliseringsprosjekter som skal både effektiviserte og gi bedre kvalitet i våre arbeidsprosesser og tjenester. Sfk utviklet og piloterte blant annet ny meklerportal i 2021, med mål om full lansering tidlig 2022. Meklerportalen er et stort digitaliseringsløft som profesjonaliserer og forenkler arbeidet for meklerne. Portalen vil digitalisere saksbehandling og samarbeid med konfliktrådets ca. 500 meklere. Saker tilsendes og saksbehandles digitalt i portalen. Parter innkalles direkte fra portalen til samtaler og møter, og det kan gjennomføres videomeklinger via portalen. Meklerne er konfliktrådets representanter i hele landet og er helt avgjørende for dagens meklingstjenester. Profesjonalisering av samhandlingen med- og saksbehandlingen for meklerne, vil derfor i stor grad påvirke kvaliteten og likheten i tjenestene våre.

Konfliktrådet lanserte nye intranettsider i 2021 med ny visuell profil. Internettsidene er målrettet mot konfliktrådets prioriterte brukere og samarbeidspartnere. Med ny profil og nettsider er konfliktrådet godt rustet til videre satsing på merkevarebygging og til å bidra til bedre og likere tilgang til konfliktrådets tilbud.

Forvaltning av området

Konfliktrådet har i 2021 jobbet for å videreutvikle tjenestene både ved å jobbe med kvaliteten gjennom fokus på faglig utvikling, men også å få mest mulig lik saksbehandlingstid uavhengig av hvor i landet du får våre tjenester. Vi har jobbet med effektivisering av prosesser og digitalisering, samt at vi har målrettet arbeidet med å få flere til å få kjennskap til våre tjenester.

Det er ikke bare forhold under vår kontroll som påvirker om tjenestene blir like for brukerne. Det er også eksterne faktorer, som ulikhet når det gjelder valg av straffereaksjoner og overføringsgrunnlag fra politiet, samtykkeinnhenting i straffesaker, eller ulik tilgjengelighet på lokale tjenestetilbud innen f. eks rus, skadelig seksuell adferd og sinnemestring. Dette medfører ulikheter knyttet til type straff og i innholdet i straffegjennomføringen for ungdom. Det tidligere omtalte arbeidet både opp mot politi, straffesakskjeden og mot velferdssektoren bidrar til å bedre rettssikkerheten, men siden de ligger innenfor andre etaters og sektors ansvarsområder, har vi mindre kontroll på disse risikoene.

I 2021 ble det rekruttert ca. 45 nye meklere. Antallet er noe lavere enn vanlig da det var komplisert å avvikle fysiske kurs grunnet pandemien. Meklerne kvalifiseres gjennom grunnopplæringen på til sammen 7 dager, og gjennom deltakelse på meklersamlinger som avvikles lokalt. Til tross for krevende omstendigheter med pandemi har alle konfliktrådene meldt at de har gjennomført meklersamlinger. Enkelte har gjort det digitalt, andre fysisk, og noen har gjennomført begge deler. For å øke meklernes kompetanse i særlig krevende saker har vi, som nevnt under mål 1 i 2021 utviklet og gjennomført en kurspilot knyttet til gjenopprettende prosess i integritetskrenkende saker. Kurset ble godt mottatt i de tre konfliktrådene som testet ut dette. Innholdet skal justeres i tråd med tilbakemeldinger og anbefalinger fra piloten, før det tilgjengeliggjøres for alle konfliktrådene. Dette vil innebære en viktig kompetanseheving for våre meklere.

Konfliktrådet vedtok ny kompetansestrategi i 2021. Kompetansestrategien skal styrke både introduksjon, opplæring og videreutvikling av ansatte.

Likhet i saksbehandlingstid og saksbehandling

Konfliktrådet har i hele 2021 jobbet for å få likere saksbehandling på tvers av rådene og likere saksbehandlingstid både innenfor ungdomsreaksjonene og ordinære meklingsaker.

Noen av konfliktrådene har over tid hatt lang saksbehandlingstid på ungdomsreaksjonene eller ordinære meklingsaker. Disse rådene har i 2021 fått rådsspesifikke oppdrag for å redusere saksbehandlingstiden, og samtlige råd har klart å redusere den i løpet av året, selv om de ikke har kommet helt i mål på resultatkravet. Ytterpunktene mellom kortest og lengst saksbehandlingstid er betydelig redusert, og de rådsspesifikke oppdragene har dermed bidratt til mindre forskjeller i saksbehandlingstid mellom konfliktrådene. Rådene som ikke har nådd resultatkravet for ungdomsreaksjonene har fått dette spesifikke oppdraget videreført i 2022.

Kontinuerlig utvikling av prosesser og tjenester er svært viktige for konfliktrådet. I 2021 har vi arbeidet med prosjekter som skal bidra til en bedre gjennomføring av saker og understøtte kompetansedeling, saksgjennomføring og opplæring. Når det kommer til meklingsaker ble det i slutten av 2021 gjennomført et prosjekt som avdekket en rekke mulige tiltak som vil kunne frigjøre tid for våre rådgivere, redusere ulikhet i oppgavegjennomføring, samt bidra til økt standardisering og rettssikkerhet. Oppfølgingen av arbeidet vil utføres i 2022. Videre har vi etablert faste arenaer for strukturert opplæring med fokus på diskusjon og deling av beste praksis både for rådgivere og ungdomskoordinatorer. Innen U18-området er det planlagt utvikling av nytt grunnkurs og det vurderes blant annet å etablere nye nasjonale strukturer som understøtter oppbygging av spisskompetanse innen definerte faglige områder og andre måter å samarbeide på mellom rådene, for å utjevne arbeidsbelastning og bidra til kompetansedeling og lik og effektiv saksbehandling.

Vi viser for øvrig til rapporteringen under mål 1 og 2 hvor vi har omtalt aktiviteter og prosjekter som skal bidra til økt kvalitet i tjenestene.

Arbeid for kjennskap og kunnskap om konfliktrådet

Konfliktrådet ønsker å få flere egnede saker gjennom et godt samarbeid med politi og påtale og en økning i antall egnede sivile saker gjennom økt kjennskap og kunnskap til konfliktrådet i kriminalomsorgen og sivilsamfunnet. Generelt er det også avgjørende at brukerne får informasjon tilpasset deres målgruppe, slik at de kan se tilbudet som attraktivt for seg og forstår hva de samtykker til.

De lokale konfliktrådene jobber kontinuerlig med å bidra til synlighet og skape samarbeidsrelasjoner lokalt. I 2021 hadde konfliktrådet over 1200 artikler i media, 84 % av disse var i lokalaviser. Pressearbeidet skjer ofte i samarbeid med kommunikasjonsansvarlige i Sfk, og knytter seg gjerne til saksstatistikk, men lokalt kan det også handle om personer i lokalmiljøet som blir oppnevnt som mekler eller andre aktuelle saker hvor konfliktrådet har blitt involvert.

Konfliktrådene arbeider systematisk med å opprette og videreføre samarbeid og kontakt på ulike nivå med politi og påtale. Dette gjøres blant annet gjennom møter med Felles Straffesaksinntak (FSI), påtaleledere, påtalejurister, kriminalomsorgen, og undervisning til politistudenter og etterforskere.

Enkelte av konfliktrådene som erfarer gode samarbeid, ser også effekter av dette arbeidet i sakstilfang. For eksempel beskriver konfliktrådet Vest at de har lyktes med å etablere et godt samarbeid med politiet lokalt, noe som har resultert i en økning i straffesaker i 2021 på 38 %. Flere konfliktråd beskriver at det har vært

store utskiftninger i politiet som har ført til at de må starte ny kontaktetablering. Konfliktrådene erfarer ellers stor variasjon i interesse fra politi, påtale og andre aktører, slik at effekten av kontakt og potensiale for samarbeid varierer. I det kommende året vil vi tilrettelegge for større grad av erfaringsdeling mellom konfliktrådene slik at de lettere kan bli kjent med hverandres tiltak og arbeidsmåter og kan prøve ut tiltak som andre har hatt god effekt av.

Konfliktrådene tar også initiativ til samarbeid med aktører utenfor straffesakskjeden for å sikre sakstfang i sivile saker. Enkelte konfliktråd har fått til gode samarbeid med kjøpesentre, noe som har medført at de får oversendt flere saker for ungdom under 15 år. Andre har holdt innlegg på videregående skoler eller har etablert samarbeid med større velforeninger som har utfordringer i sitt nærmiljø. Flere beskriver at en del av kontaktarbeidet har vært mer krevende under pandemien, men rapportene fra konfliktrådene viser likevel et høyt aktivitetsnivå når det gjelder samfunnskontakt med ulike relevante aktører.

Ulikheter i hvordan partene settes i stand til å benytte konfliktrådets tjenester innebærer også en rettsulikhet som vi har jobbet for å redusere i 2021. Informasjonsmateriell og landingsside på intranett for fornærmede som er omtalt under mål 1, skal bidra til å bedre tilgangen og rettssikkerheten til fornærmede ved at de i større grad forstår hva de samtykker til og derfor ikke trekker samtykket etter at saken er overført til konfliktrådet, og at flere ser dette som et egnet tilbud for seg, uavhengig av straffesakens utfall. For å bedre ungdommens rettssikkerhet utarbeidet Sfk en informasjonsspakke om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging som ble lansert i februar 2021, med animasjonsfilm og revidert informasjonsbrosjyre oversatt til 13 språk. Hensikten er å enkelt forklare ungdom og verge hva straffereaksjonene innebærer, slik at de har en større forståelse for hva de samtykker til. Informasjonspakken skal også øke kompetansen for samarbeidspartnere og være et verktøy for dem i møte med ungdommen. Konfliktrådene rapporterer ved inngangen til 2022 at de har benyttet informasjonspakken og at den har hatt ønsket effekt ved at ungdommens forståelse for straffereaksjonene har blitt bedre og at den har bidratt til å øke kompetansen hos samarbeidende etater.

Sommeren 2021 ble konfliktrådets nye nettsider lansert. Siden lanseringen i juni 2021 og fram til årsskiftet, har nettsiden hatt i overkant av 80 000 sidevisninger, og 75 prosent av disse var nye besøkende. Noen av de mest besøkte sidene på konfliktraadet.no, var "Finn ditt konfliktråd" og "Meld inn sak til konfliktrådet". I forbindelse med nye nettsider ble det produsert en kort informasjonsfilm (videosnutt) om konfliktrådet. Sfk har likeledes produsert en ny og kortere animasjonsfilm om konfliktrådet, og mer rettet mot ungdom. Videosnuttene brukes aktivt i presentasjoner og på sosiale medier for å skape oppmerksomhet om og kjennskap til konfliktrådet. Bruk av videosnutter og animasjonsfilm er viktig i konfliktrådets tilstedeværelse på sosiale medier.

Retningslinjer til påtalemyndigheten

I 2020 utarbeidet Sfk og riksadvokaten rapporten: "Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging- egnede saker og overføringsgrunnlag." ¹³ Rapporten viste at terskelen for å ilegge de ulike reaksjonene og fastsette gjennomføringstid praktiseres ulikt fra sted til sted og at like saker får ulike reaksjoner og omvendt. Tydeligere føringer til påtalemyndigheten for hvilke saker som bør få de ulike reaksjonene, vil bedre rettsikheten for

ungdom.”¹⁴. Rapporten viste at terskelen for å ilegge de ulike reaksjonene og fastsette gjennomføringstid praktiseres ulikt fra sted til sted og at like saker får ulike reaksjoner og omvendt. Tydeligere føringer til påtalemyndigheten for hvilke saker som bør få de ulike reaksjonene, vil bedre rettsikheten for ungdom.

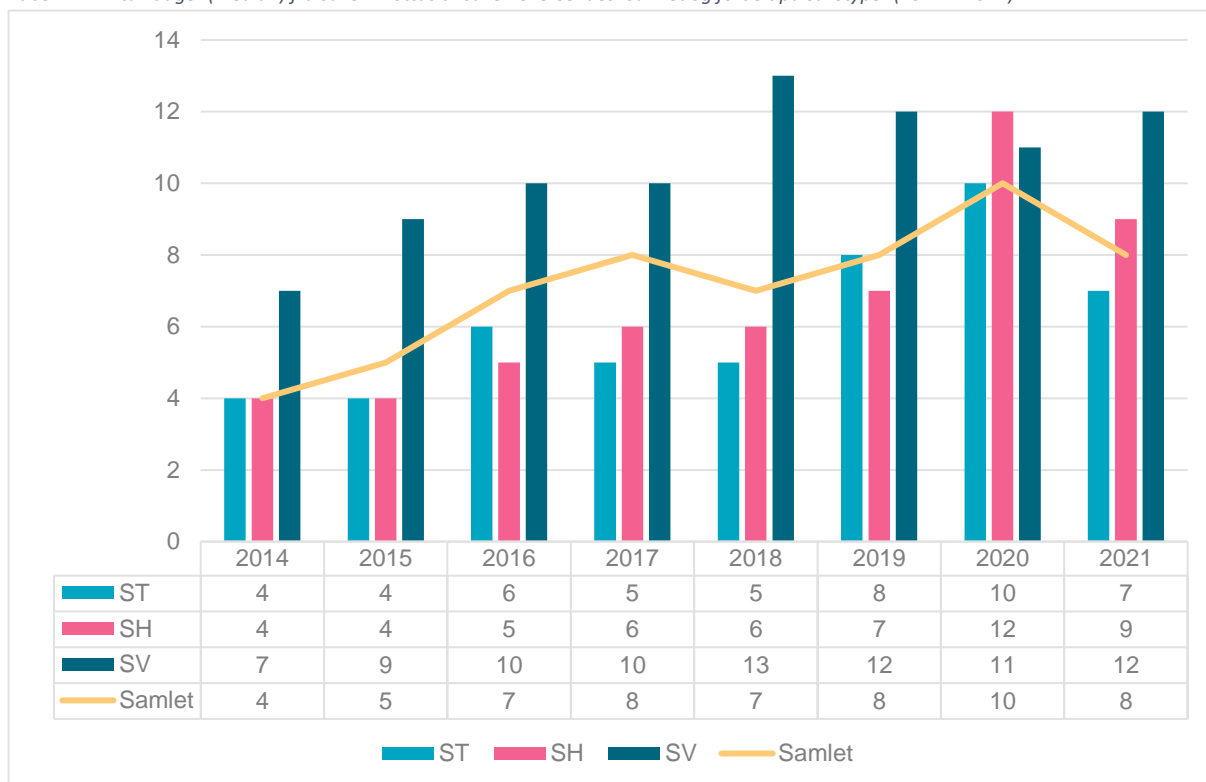
I tildelingsbrevet for 2021 ble Sfk bedt om å bidra inn i Riksadvokatens arbeid med å utarbeide retningslinjer til påtalemyndigheten for straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, inklusiv å gi føringer for valg av overføringsgrunnlag. Riksadvokaten avklarte i etatsstyringsmøtet med Justis- og beredskapsdepartementet 21. juni 2021 at oppdraget kunne utsettes. Hovedårsaken er at det pågående lovarbeidet om ungdomsreaksjonene vil ha stor betydning for retningslinjer på området, og at det er ønskelig å se an dette arbeidet før slike utarbeides. Vi ser at det fortsatt er ulik praksis i overføringsgrunnlag og vurdering av forholdsmessighet i sakene og at behovet for retningslinjer fortsatt er til stede. Viktigheten av retningslinjene vil avhenge av fremdriften i lovarbeidet og hva som blir avklart gjennom lovrevisjonen. Dersom departementet ønsker at dette ferdigstilles uavhengig av lovrevisjonen er Sfk positiv til å bidra i dette arbeidet.

Antall dager fra saken mottas i konfliktrådene til saken oversendes til mekler

Ventetiden fra en konflikt oppstår eller et lovbrudd blir begått, og frem til partene finner en løsning kan være belastende. Det er derfor viktig å komme raskt i gang med de gjenopprettende prosessene – det skal gå kort tid fra saken mottas til saken oversendes til mekler. Saksbehandlingstiden i konfliktråd inkluderer helger og helligdager. Brukeren er alltid i fokus, og det er derfor viktig at den opplevde ventetiden for berørte parter skal være førende for hvordan tidsbruk beregnes.

¹⁴<https://konfliktraadet.no/wp-content/uploads/2021/04/Rapport-om-egnede-saker-og-overforingsgrunnlag.pdf>

Tabell 17. Antall dager (median) fra saken mottas til saken oversendes. Samlet og fordelt på sakstyper (2014 – 2021)

Saksbehandlingstid i konfliktrådets ordinære saker (straffe-, henlagte – og sivile saker) for 2021 viser 8 dager (median). Resultatkravet er 7 dager. Sammenlignet med 2020 har saksbehandlingstiden totalt sett gått ned med to dager (median). Redusert tidsbruk er å se i straffesaker og henlagte saker. Sivile saker har økt med én dag sammenlignet med året før. Årsaken til det kan skyldes en liten økning i andelen saker som omhandler familiekonflikter, vold og seksuallovbrudd i 2021 sammenlignet med 2020. Slike saker krever vanligvis mer forarbeid og lengre samtykkeavklaring enn eksempelvis saker som omhandler økonomiske konflikter. I 2021 har andelen slike saker gått ned med 6 prosent (fra 28 prosent i 2020 til 22 prosent i 2021).

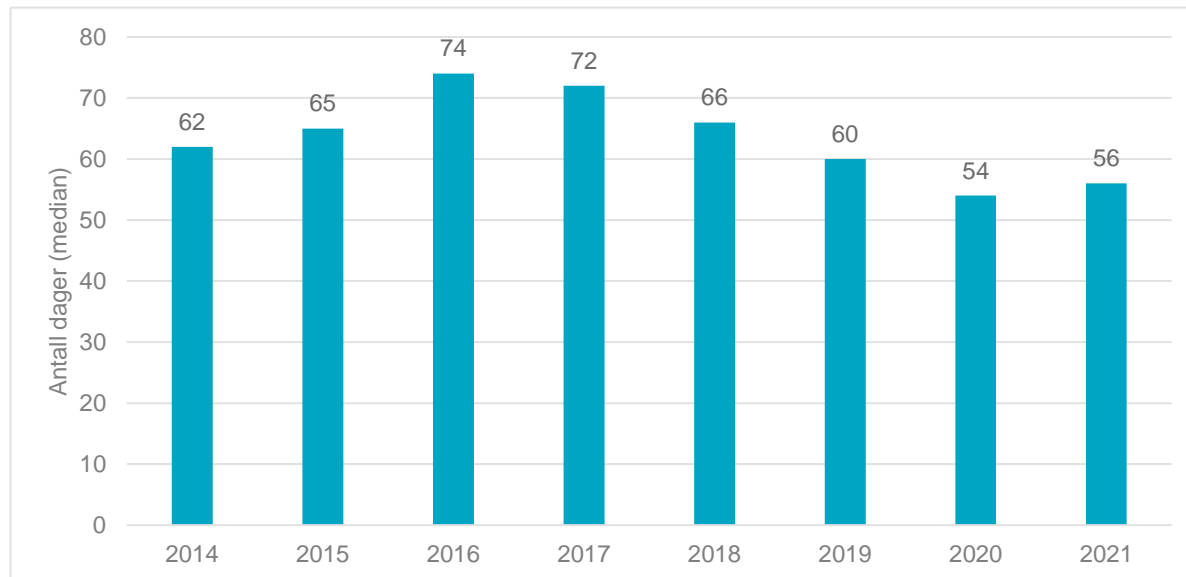
Selv om det er påtalemyndighetens ansvar å vurdere egnethet og innhente samtykke i de enkelte straffesakene, er det tydelig at flere av konfliktrådene går langt i å bistå påtalemyndigheten med å innhente samtykke. Naturlig nok er det også slik at de konfliktråd som har høy andel saker der samtykke allerede er avklart før saken kommer til konfliktrådet, har en betydelig kortere saksbehandlingstid sammenlignet med de konfliktråd som sjeldent mottar saker der samtykke allerede er avklart. Hvem som innhenter samtykke, og hvordan samtykke innhentes kan ha stor innvirkning på konfliktrådets saksbehandlingstid.

Antall dager fra saken mottas i konfliktrådene til straffegjennomføringen starter

Det er viktig at ungdommene starter straffegjennomføringen så raskt som mulig etter domsavsigelse eller påtaleavgjørelse. Når konfliktrådet mottar saken inviteres ungdom og verge til informasjons- og kartleggingssamtaler, og det utformes en ungdomsplan tilpasset den enkelte ungdom med krav og tiltak som skal bidra til positiv endring for ungdommen og hindre ny kriminalitet.

Tiden konfliktrådene bruker fra de mottar en sak til straffegjennomføringen er igangsatt har hatt en positiv utvikling de siste årene. Statistikk per konfliktråd viser den samme utviklingen. I 2016 var tre av tolv konfliktråd innenfor daværende resultatkrav på 60 dager, mot syv i 2021 innenfor nåværende resultatkrav på 55 dager.

Tabell 18. Antall dager (median) fra saken mottas til dato for signert ungdomsplan i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging (2014 – 2021)¹⁵

Saksbehandlingstiden for konfliktrådets ungdomsreaksjoner i 2021 er 56 dager (median), én dag mer enn resultatkravet på 55 dager. Resultatet er imidlertid nær måltallet og flere konfliktråd kan vise til gode resultater i saksbehandlingstid på ungdomssaker på grunn av gode forberedelser, gode rutiner og ryddig og effektiv saksbehandling. Konfliktrådene som ikke har nådd resultatkravet trekker frem at de i 2021 har hatt ungdomskoordinatorer med høyt sykefravær slik at de tidvis har vært underbemannet. Enkelte har ansatt kortvarige ungdomskoordinatorvikariater, og det tar lang tid å gi dem tilstrekkelig kompetanse. Videre er akutt plasseringer og helse hos ungdom forhold konfliktrådene ikke styrer over, men som får en direkte innvirkning på deres saksbehandlingstid. Enkelte steder har det også vært krevende å finne egnede tiltak.

I KOG-prosjektet, omtalt under mål 2, jobber vi med profesjonalisering av arbeidet som skjer før, under og etter KOG-møtet. Funn fra nevnte Storbyprosjekt som leverte sin evalueringsrapport i september, peker i retning av at tiltakene bidrar til å strukturere og effektivisere arbeidet i KOG. For konfliktrådene som deltok i Storbyprosjektet, ble det særlig lagt vekt på at referat som fulgte straffesaksmappen har bidratt til raskere oppstart etter mottak av sak fra politiet og det bidrar til at ungdomskoordinator setter seg raskere inn i en sak der en sak overføres fra ett konfliktråd til et annet.

I 2022 vil vi fortsette med rådsspesifikke oppdrag knyttet til å få ned saksbehandlingstiden der dette ligger over medianen. Dette vil inkludere å bedre interne rutiner for saksfordeling.

¹⁵ Tall for 2020 er basert på antall mottatte saker i perioden 17. februar – 31. desember 2020. Grunnet overføring av nytt saksbehandlingssystem i februar 2020 er saksbehandlingstid for de mottatte sakene i perioden 1. januar – 16. februar 2021 ikke inkludert i oversikten.

Digitalisering

Som en del av arbeidet med effektivisering av prosesser og digitalisering har vi i 2021 gjennomført en rekke prosjekter, som ikke kun vil bidra til interne gevinster, men også legger til rette for at våre brukere får enda bedre tjenester.

Utvalgte prosjekter som konfliktrådet har arbeidet med i 2021 inkluderer:

1. Nye nettsider og intranett. Våre nye nettsider er designet med tanke på våre ulike brukergrupper og samarbeidspartnere. De skal bidra til at informasjon om konfliktrådet og våre tjenester er lett tilgjengelig.
2. Meklerportal. Meklerportalen muliggjør heldigital gjennomføring av meklingsaker. Foruten at sakene overføres digitalt til mekler er også en videomøteløsning integrert i portalen, og våre meklere kan med ett enkelt tastetrykk planlegge og gjennomføre digitale meklingsmøter.
3. Justishub (ESAS). Konfliktrådet ble i 2021 tilsluttet justissektorens digitale fellesløsning for elektronisk dataoverføring. Saker til konfliktrådene fra blant annet politi, påtale og domstoler overføres nå sikkert og umiddelbart. Full tilkobling til Justishub, hvor også konfliktrådene kan overføre saker tilbake til våre samarbeidspartnere i justissektoren, er planlagt til 2023/2024. Full tilkobling vil også gi mer strukturerte data ved overføring av saker til konfliktrådet, slik at saker opprettes automatisk direkte i vårt saksbehandlingssystem Elements.
4. Robotisering (RPA). Konfliktrådet implementerte i 2021 vår første RPA løsning. RPA løsningen, som er navngitt Robina, bistår oss med automatisk saksopprettelse samt en rekke arkiv- og kontrollopgaver.
5. DFØ HR. Konfliktrådet har besluttet å være pilotkunde på det nye statlige HR-system fra DFØ. I 2021 har vi bidratt til å tilpasse verktøyet til små og mellomstore statlige virksomheter. I tillegg har vi startet forberedelsene for en full implementering av verktøyet i konfliktrådet i 2022.
6. Digitalisering av tilskuddsordninger. I 2021 har vi fortsatt arbeidet med heldigitalisering av tilskuddsordningene Sfk forvalter og har blant annet etablert integrasjoner direkte fra tilskuddssøknads- og rapporteringsskjemaer på konfliktrådets nye nettsider til vårt saks- og arkivsystem.

Konfliktrådet har i 2021 gjennomført siste fase av vårt digitaliseringsprogram. Gjennom programmet har vi digitalisert hele vår saksbehandlingsprosess; fra sakene kommer inn, gjennom behandling og til avslutning av saken. Data gjenbrukes gjennom prosessene og vi har redusert manuelle rutiner for saksbehandling betydelig. I perioden 2019 til 2022 er antallet rådgivere i konfliktrådet redusert fra 47 til 41, blant annet som en konsekvens av økt digitalisering. I tillegg har digitaliseringsprogrammet bidratt til bedre styringsinformasjon og en mer effektiv saksgjennomføring. Det er ikke etablert ytterligere stillinger for å forvalte våre digitale løsninger, noe som har skapt et økt press på kapasiteten i Sfk. Vi ser at det fremadrettet vil være behov for en øking av ressurser på å forvalte IT området.

Nå er digitaliseringsarbeidet inne i en stabiliseringsfase hvor vi blant annet etablerer gode forvaltningsstrukturer for våre IT-løsninger og sikrer at disse brukes effektivt på tvers av organisasjonen. Samtidig ser vi at det fortsatt er et potensial for å videreutvikle konfliktrådets digitale løsninger og det er etablert et veikart for denne utviklingen. Det er imidlertid indikasjoner på at budsjettmessige begrensninger vil påvirke deler av dette arbeidet i de kommende år, noe som vil hemme videreutviklingen av effektive tjenester til våre brukere og videre optimalisering av saksbehandlingsprosesser.

Øvrig rapportering – Tilskuddsordninger

Sekretariatet for konfliktrådene forvalter tre tilskuddsordninger på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet. Dette er tilskudd til å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner, tilskudd til forebygging av kriminalitet, samt tilskudd til forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme. Tilskuddsmidlene for 2021 ble lyst ut 25. januar 2021, og med søknadsfristen 1. mars 2021.

I desember 2020 ble tilskuddsordningene til å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner og forebygging av kriminalitet forskriftsfestet. Forskriftens bestemmelse § 6 om søknadsfrist 1. desember trådte i kraft fra og med 1. januar 2021. Dette betyr at den årlige søknadsfristen for alle tre tilskuddsordninger er fastsatt til 1. desember hvert år, og med tildeling februar måned i det påfølgende år. Rapporteringsfristen er fastsatt til 1. april året etter tildelingsåret. Dette gjelder fra og med søknad og rapportering for tilskuddsmidler for 2022.

Antall mottatte søknader var noe lavere i 2021 enn tidligere år. Dette skyldes trolig i stor grad pandemien, og at tiltak ikke lot seg gjennomføre slik som normalt. Covid-19 situasjonen har også i 2021 bidratt til at flere planlagte arrangementer, prosjekter og tiltak ble endret eller utsatt.

En stor del av tilskuddsmottakerne søkte om å overføre tildelte midler fra 2020 til 2021, slik at tiltak eller prosjekter som ikke lot seg gjennomføre i 2020 kunne gjennomføres på et senere tidspunkt, når smittevern hensyn tillot det. En del av midlene er videreført fra 2021 til 2022. Sekretariatet for konfliktrådet vurderer samlet at pandemien har redusert evnen til å gjennomføre prosjekter og tiltak, men at tilskuddsordningen svarer på et stort behov hos frivillige aktører og kommunene for støtte til å gjennomføre viktige kriminalitetsforebyggende tiltak.

I 2021 fordelte søknadene i de tre ulike tilskuddsordningene seg slik:

Tabell 19, søknader og fordeling av tilskudd

Tilskudd til å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner kap. 433, post 70			
År	2021	2020	2019
Tilskuddsbeløp	15 000 000 kr	14 500 000 kr	14 142 000 kr
Total søknadssum	28 681 534 kr	31 034 241 kr	31 002 677 kr
Antall søknader	61	68	67
Søknader innvilget	51	51	52
Søknader avslått	10	17	15

Tilskudd til forebygging av kriminalitet kap. 433, post 70			
År	2021	2020	2019
Tilskuddsbeløp	7 600 000 kr	7 400 000 kr	7 400 000 kr
Total søknadssum	22 478 880 kr	42 201 045 kr	35 000 000 kr
Antall søknader	54	81	58
Søknader innvilget	42	40	34
Søknader avslått	12	41	24

Tilskudd til forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme, kap. 433 post 60			
År	2021	2020	2019
Tilskuddsbeløp	13 611 00 kr	13 202 000 kr	13 667 520 kr
Total søknadssum	14 920 603 kr	20 394 973 kr	21 672 671 kr
Antall søknader	30	48	46
Søknader innvilget	30	42	41
Søknader avslått	0	6	5

Tilskudd til å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner

Både innkommende søknader for 2021 og gjennomførte tiltak med støtte fra denne tilskuddsordningen i 2020 omfatter en rekke ulike temaer, virkemidler og mål. Blant disse finner vi hjelpetiltak rettet mot ofre for vold i nære relasjoner eller deres barn, kompetansebyggingstiltak rettet mot hjelpeapparatet og undervisning om temaet på skoler. Flere av tiltakene retter seg mot spesifikke grupper slik som etniske eller seksuelle minoriteter samt funksjonshemmede. Det har vært krevende for mange tilskuddsmottakere å få gjennomført planlagte tiltak, og en betydelig del av de planlagte tiltakene har blitt utsatt eller endret.

Tilskudd til å forebygge kriminalitet

Antall søkere til denne tilskuddsposten har økt over flere år, med en topp i 2020 med samlet søknadssum på vel 42 millioner kroner. Dette har medført at flere har mottatt færre midler enn ønskelig. For å bremse denne utviklingen, og gi plass til nye søkere, tok vi i forkant av søknadsfristen for 2021 kontakt med søkere som har mottatt midler flere år på rad for å informere om at tilskuddene vil bli mindre grunnet økt søknadsmengde. Flere ble også oppfordret til i større grad å tilpasse søknadsbeløp til tilgjengelige midler. Dette vurderes være hovedgrunnen til nedgangen i det totale søknadsbeløpet i denne tilskuddsordningen, og som i 2021 landet på godt 22 millioner kroner.

Blant søkerne i 2021 finner vi både store nasjonale organisasjoner med et bredt spekter av tiltak og små lokale foreninger med noen få frivillige, som vil bidra til å gjøre en forskjell for barn og unge i sitt nærmiljø. De fleste søkerne i denne tilskuddsordning ønsker å bidra i et rom hvor de opplever at det offentlige hjelpeapparat ikke strekker til. Frivillig sektor er en viktig aktør på dette feltet, og bidrar til et bedre og bredere tilbud til mennesker med ulike utfordringer, ofte i tett samarbeid med offentlig aktører.

Tilskuddspostens størrelse på 7,6 millioner kroner er fortsatt for lavt til å imøtekomme all den kreativeten frivillige organisasjoner viser for å utvikle gode forebyggende tiltak. Dette begrenser potensialet for å utvikle gode kriminalitetsforebyggende tiltak som kan komme barn og unge til gode.

Tilskudd til å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme

Søknadene om midler til forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme fra kommunene i 2021 omfatter i likhet med tidligere år, kompetansehevende tiltak, mentorordninger, samt forebyggende tiltak rettet mot personer eller miljøer i risiko for radikaliserings. Som eksempel kan nevnes inkluderende fritids- og arbeidstiltak, som sommerjobber for ungdom. Kommunene prioriterer videre ansatte som koordinatører, som sørger for fokus og fremdrift i arbeidet på feltet.

I søknadene og rapporteringene fremkommer det at kommunene benytter seg av eksisterende ressurser på feltet, og samarbeider med kompetansemiljøer som blant annet politiets radikaliseringskontakter, RVTS,

Dembra og det nordiske samarbeidsnettverket Nordic Safe Cities. Flere kommuner benytter seg også av stiftelsen Flexid sitt kurskonsept som styrker krysskulturell identitet. Kommunene ser nytten av å videreføre kommunale og interkommunale ressursgrupper, som innebærer et samarbeid utover kommunen med statlige og frivillige aktører samt trossamfunn.

Rapporteringene og søknadene om overføring av mottatte tilskuddsmidler til påfølgende tilskuddsår viser imidlertid at kommunene ikke har hatt mulighet til å gjennomføre alle planlagte tiltak i den grad som ønsket grunnet Covid-19. Samtidig rapporterer kommunene at de har vært opptatt av å gjøre sitte beste for å ivareta sårbare barn, unge og voksne under pandemien for å forebygge utenforskap og radikalisering.

DEL IV – Styling og kontroll i virksomheten

Dette kapitlet skal gi en beskrivelse av styling og kontroll i virksomheten, og svarer ut de rapporteringskrav og oppdrag som er gitt i tildelingsbrevet for 2021:

Rapporteringskrav 5	Sfk skal gi følgende rapportering om styling og kontroll: <ul style="list-style-type: none">• Overordnet redegjørelse og vurdering av den interne kontrollen i virksomheten.• Evt. nærmere omtale av vesentlige forhold ved virksomhetens interne kontroll• Virksomhetens vurdering av hvor det finnes utfordringer i den interne kontrollen som departementet bør være kjent med• Omtale av konkrete svakheter som er avdekket, hvilke tiltak som eventuelt er satt i verk og effekten av tiltakene
Rapporteringskrav 6	Sfk skal i årsrapporten for 2021 redegjøre for arbeidet med forbedring av sikkerheten i virksomheten, med særlig fokus på sikkerhetskulturen. Videre skal det rapporteres på hvordan arbeidet er integrert i den interne virksomhetsstyringen.
Rapporteringskrav 7	Sfk skal i tråd med veiledningen rapportere om arbeidet med å nå målene i inkluderingsdugnaden og oppfølging av egen handlingsplan.
Rapporteringskrav 8	Redegjøre for hvordan Sfk gjennom relevante aktiviteter bidrar i arbeidet for å nå FNs bærekraftsmål.
Øvrige rapporteringspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Særskilt om antall ansatte i sentralforvaltningen• Særskilt om forebyggende virksomhet• Særskilt om bygge – og leiekontrakter• Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudsmannen

Overordnet beskrivelse og vurdering av styling og kontroll

Konfliktrådet har de siste årene jobbet med å utvikle stylingssystemet for å sikre at vi har god styling og kontroll, herunder at vi har en formåls effektiv og kostnadseffektiv drift. Dette arbeidet vil ha stor prioritet også i 2022. Stylingssystemet bygger på mål- og resultatstyring og legger til rette for gode prioriteringer, ressursutnyttelse og oppfølging av resultater. Risikostyring og internkontroll er integrert i virksomhetsstyringen.

Sfk har i 2021 videreutviklet disponeringsskrivet til konfliktrådene ved at vi har utarbeidet rådspesifikke oppdrag, i tillegg til generelle oppdrag som alle får. De rådspesifikke oppdragene gjenspeiler ulike områder konfliktrådene har måtte prioritere i 2021. Vi ser at rådspesifikke oppdrag for noen råd har gitt ønsket effekt og for andre ikke. Konfliktrådene må selv vurdere effekten av arbeidet og Sfk vurderer i samarbeid med rådet hvorvidt oppdraget skal videreføres eller om det bør gjøres andre justeringer for å bedre måloppnåelsen. Konfliktrådene rapporterer til Sfk tertialvis og ved årets slutt, og Sfk benytter rapporteringen som et grunnlag til læring og forbedring, og for rapportering til departementet.

Konfliktrådet utarbeidet i 2021 en langtidspan på oppdrag fra JD hvor vi utarbeidet en analyse av dagens situasjon, utfordringsbildet og fremtidige behov. Arbeidet med langtidspanen vil følges opp i 2022, både

gjennom et oppdrag i TB om å lage en plan for utviklingsbehovet til konfliktrådet, men også gjennom å videreutvikle styring og kontroll, herunder å utarbeide gode kunnskapsgrunnlag og beslutningsgrunnlag.

God internkontroll og risikostyring skal bidra til god kvalitet, i arbeidsprosesser og tjenester, og sørge for at samfunnsoppdraget løses på en god måte og at vi overholder lover og regler. Konfliktrådet har igangsatt et arbeid for å forbedre internkontrollen. Vi har spesielt jobbet med hvordan vi skal få et velfungerende system for styrende dokumenter og hvordan dokumenthierarkiet skal se ut. For å ha god internkontroll er det viktig at vi har brukervennlig og oppdaterte policyer, rutiner og retningslinjer. Vi vil i 2022 jobbe videre med å fylle systemet med innhold, samt vurdere hvordan vi skal jobbe med kompetanse, kultur og holdninger. For å gjøre en overordnet vurdering av internkontrollen og forbedre internkontrollen på enkeltområder har vi i 2021 iverksatt flere prosjekter. Det ene er at vi ser på hvor moden vi er på internkontroll og hvor det er behov for å forbedre internkontrollen, sett i et risikoperspektiv. Det andre er at vi gjør spesifikke risikovurderinger knyttet til personvern og informasjonssikkerhet. Vi har fått bistand til å oppdatere behandlingsprotokollen (personvern) og gjøre risikovurderinger av informasjonssikkerheten i ulike digitale løsninger, eksempelvis ved utvikling av meklerportalen. Videre har vi fått gjennomført en personvernkonsekvensvurdering (DPIA) av meklerportalen og på den bakgrunn utført flere forbedringer for å sikre et tilfredsstillende risikonivå.

I 2021 har det som følge av koronapandemien ikke blitt gjennomført ordinære tilsyn med konfliktrådene. Vi har imidlertid hatt løpende rapporteringer og kontroller, samt at vi har rutiner for å melde inn avvik og varslinger om kritikkverdige forhold.

Informasjonssikkerhet, sikkerhetskultur og avvik

Sikkerhet handler i stor grad om å forebygge uønskede hendelser gjennom kartlegging av risiko og etterlevelse av rutinene som er etablert. I 2021 har vi prioritert flere prosjekter der målet har vært å forbedre personvernssikkerheten, blant annet gjennom oppdateringen av behandlingsprotokollen for personvern. Slike prosjekter griper over hele virksomheten og involverer mange ansatte. Vi har rutine for å involvere personvernombudet for vurdering i prosjekter der personvernssikkerhet kan bli berørt. Vi opplever at konfliktrådet har en høy bevissthet og interesse for sikkerhetsspørsmål.

Vi har etablert rutiner for avvik, og erfarer at både konfliktrådene og Sfk melder inn avvik. Selv om vi skulle ønske at avviket ikke oppsto i utgangspunktet, tyder likevel avviksmeldingene på at sikkerheten tas på alvor. Gjennom håndteringen av disse er målet at vi skal redusere risikoen for at lignende hendelser skal oppstå senere.

I 2021 har vi rapportert 17 avvik til datatilsynet om brudd på personvern. Avvikene dreier seg om brudd på prinsippet om konfidensialitet, ofte ved at beskyttelsesverdige personopplysninger er sendt til feil mottaker. Vi har fulgt opp alle avvik og iverksatt tiltak for å redusere antall avvik i fremtiden. Avvikene har blitt lukket uten ytterligere tilsyn av Datatilsynet, i det Datatilsynet henviser til tiltakene våre og legger til grunn at vi følger opp disse.

I 2021 har vi videreutviklet og forbedret personopplysningssikkerheten vår ved at vi har forbedret sikkerhetsinstruksene våre for meklere og saksbehandlere i saksbehandlingen. Det samme gjelder konfliktrådets plikt til å være åpen og gi informasjon om hvordan vi behandler personopplysninger, sistnevnte ved at vi har revidert personvernerklæringene våre.

Konfliktrådet har ikke mottatt merknader fra Riksrevisjonen eller hatt noen saker fra Sivilombudsmannen i 2021.

Beredskap og koronahåndtering

Sikkerhet handler også om å sikre etatens drift, og Sfk og konfliktrådene har i felleskap gjennomgått konfliktrådets beredskapsplan, herunder oppdatering og forankring av kontinuitetsplaner. Dette grunnlagsarbeidet har bidratt til å redusere sårbarheten vår ved høyt sykefravær eller andre hendelser som rammer hele eller deler av virksomheten. Dette har blitt aktualisert under koronapandemien, men vil være et viktig beredskapsverktøy videre.

Konfliktrådet har hatt fokus på å sikre god krisehåndtering under hele pandemien. I 2020 ble det utarbeidet en beredskapstrapp som kobler tiltaksnivå, basert på smittesituasjon, til konkrete føringer for driften. Denne har blitt fulgt opp og benyttet i 2021, med enkelte justeringer ved behov.

Illustrasjon 3: Sfks beredskapstrapp

Beredskap – Korona fase 2 / liknende situasjon

Samfunnskritiske: ungdomskoordinator
- Skal sikre normal drift av hensyn til utsatte ungdom som gjennomfører ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging

Vanlig drift **Mindre tiltak** **Forhøyet beredskap** **Krise beredskap**

Område / Tiltak	Vanlig drift	Mindre tiltak	Forhøyet beredskap	Krise beredskap
Møter i U18	Som vanlig	**Som vanlig	**Som vanlig (digitale møter kun i saker med <u>lav</u> risiko eller der gjeldende smittevern ikke kan ivaretas)	Digitale møter, unntatt hvor fysiske møter anses strengt nødvendig
Medarbeidere	Ingen begrensninger	*Ikke-samfunnskritiske hjemmekontor deler av uken (for å avlaste offentlig transport etc)	*Alle hjemmekontor UK skal likevel følge linjen over.	*Alle hjemmekontor
Møttingsmøter	Som vanlig	Som vanlig (fysisk + mulighet for digitale møter)	Digitale møter, unntatt hvor fysiske møter anses nødvendig	Kun digitale møter
Smittevernregler	Ikke relevant	Alle følger smittevernveiledere	Alle følger smittevernveiledere	Alle følger smittevernveiledere
Ledergruppen	Vanlig møtestruktur	Vanlig møtestruktur	Mulighet for krisestab	Mulighet for krisestab

*Oppgaver som ikke kan ivaretas på hjemmekontor, utføres på kontoret eller i andre lokaler vi leverer våre tjenester.

**Oppfølgingsteam-møter/ungdomsotormøter: I tilfeller der ikke hele oppfølgingsteamet kan møtes samlet pga smittevernstiltak, kan UK legge til rette for at enkelte profesjonelle aktører deltar på skjerm.

Konfliktrådet har gjennom hele pandemien levert rapporteringer og risikovurderinger til Justis- og beredskapsdepartementet hvor vi har redegjort for hvordan koronasituasjonen og smittevernstiltak har påvirket gjennomføring av tjenesten. På oppdrag fra JD har konfliktrådet gjennomført en foreløpig Covid-evaluering der vi gjennomgår vår håndtering, hvilke tiltak som har blitt iverksatt gjennom pandemien og læringspunkter. Flere av tiltakene handlet om å legge til rette for- og ta i bruk digitale kommunikasjonsformer i større grad, både for interne arbeidsprosesser og tjenestene våre. Vi har gjennom hele pandemien søkt å sikre en normal drift og stabil gjennomføring av våre tjenester.

Særskilt om ansatte i sentralforvaltningen

Konfliktrådene har en liten sentralforvaltning med i alt 34 medarbeidere, som er en liten andel av våre totalt 148 ansatte og rundt 500 meklere. Sekretariatet har det overordnede ansvaret for at gjennomføringen av konfliktrådsbehandlingen utføres effektivt med høy faglig kvalitet og er ansvarlig for faglig og administrativ drift, styring og oppfølging av de tolv lokale konfliktrådene. Sekretariatet for konfliktrådene ivaretar et bredt spekter av fagområder, med få medarbeidere innen det enkelte fagområde.

Vi ser at kravene til profesjonalisering krever mye av oss, selv om vi er en liten organisasjon. Vi har i 2021 hatt en gjennomgang av fellesfunksjonene våre for å vurdere hva som kreves for å ivareta ulike funksjoner på en tilfredsstillende måte. Som en del av dette arbeidet har vi også svart ut et oppdrag vi har fått av JD ved å se på muligheter om å samarbeide med fellestjenester og samlokalisering med KDI. Selv om miljøene er små og sårbare, har vi de siste årene hatt en utvikling av organisasjonen både innenfor digitalisering og profesjonalisering av arbeidsoppgaver. Vi vil i 2022 jobbe videre med å vurdere hvordan vi skal ivareta og utvikle fellesfunksjonene fremover. Sfk ser at det kan være behov for å styrke og ikke redusere bemanningen for flere funksjoner for å ivareta vårt samfunnsoppdrag, sikre en effektiv drift og overholde lover og regler.

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

Konfliktrådene har for tiden 23 løpende leiekontrakter. Samtlige leieforhold er rapportert til det sentrale registeret Statens lokaler. Leieforholdene administreres og godkjennes sentralt. Fullmakt til å inngå leiekontrakter er delegert fra direktør til avdelingsdirektør administrative fellestjenester.

Ved inngåelse av nye leieforhold gjøres dette etter gjeldende regler for offentlige anskaffelser, og det er en tett dialog mellom ansvarlig leder for den avdelingen som skal anskaffe lokaler og Sfk.

Det oppleves som krevende å møte de anbefalte arealkrav for statlige lokaler. Dette fordi vi har mange små enheter med få ansatte som samtidig skal ha tilgang til et nødvendig antall kvm. som fellesareal, møterom og sosiale rom. En konsekvens av dette er at våre kontorer gjennomgående overskrider statens normtall for antall kvm pr ansatt.

Bemanning og sykefravær

Bemanning på konfliktrådene

Sfk jobber kontinuerlig med å optimalisere bemanningen på tvers av konfliktråd, slik at tilgang på ressurser best mulig svarer opp behov. I 2021 har vi også jobbet med å styrke samarbeid på tvers av råd, herunder deling av ressurser for å bidra til belastningsutjevning. Vi har hatt enkelte langtidsfravær og vakanser i enkelte konfliktråd i 2021 og dette har blitt løst ved at ledere eller andre ansatte i andre konfliktråd har bidratt i vikariat eller ledet to konfliktråd i en periode.

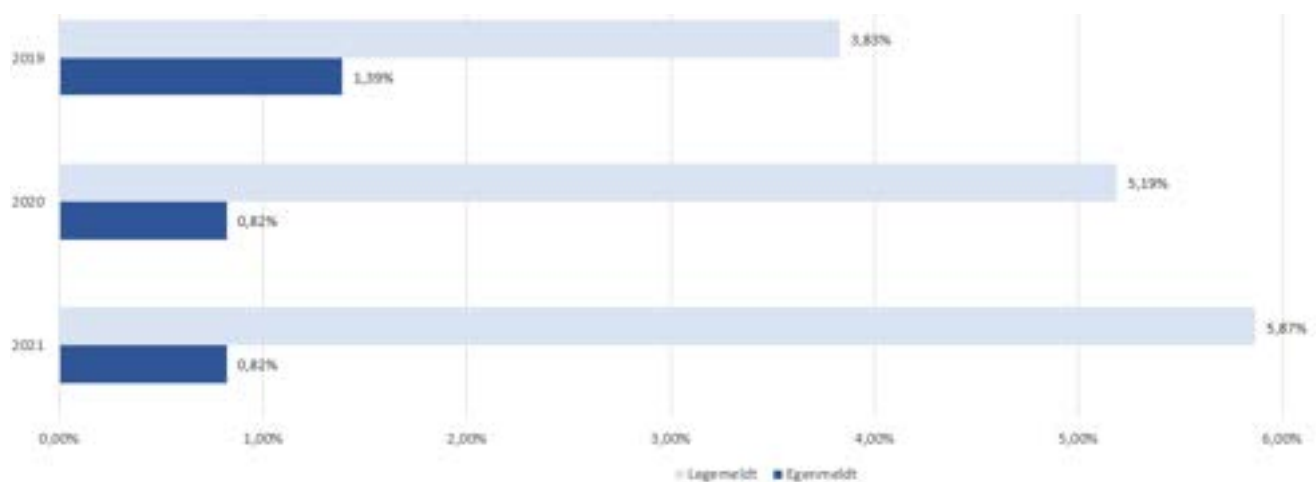
I 2021 har vi spesielt fulgt opp ungdomskoordinatorene våre for å se på hvordan konfliktrådene bedre kan bistå hverandre i gjennomføring av ungdomsoppfølging og ungdomsstraff. Disse sakstypene har fordret stor grad av fysisk tilstedeværelse og har vanskeliggjort effektiv utnyttelse på tvers av landet og gjort det vanskelig å allokere ressurser mellom konfliktråd ved behov. Gode løsninger kan bidra til bedre ressursutnyttelse og sikre driften ved sykdom eller andre uforutsette hendelser. Prosessen vil fortsette inn i 2022.

Ved utgangen av 2021 jobbet 52 årsverk på konfliktrådene med ungdomsreaksjoner (ungdomsstraff og ungdomsoppfølging). 42,7 årsverk på konfliktrådene jobbet i 2021 med våre meklingsaker (sivile, straffe og henlagte) og opplæring samt veiledning av rundt 500 meklere på tvers av landet. Vi har tradisjon for å ha lærlinger i konfliktrådene, og i 2021 har vi hatt to lærlinger i kontorlaget.

Sykefravær

Sfk og konfliktrådene har hatt følgende sykefravær de siste tre årene:

Illustrasjon 4, sykefravær siste tre år i konfliktrådet

Det har vært jobbet aktivt med å redusere sykefraværet i konfliktrådet. Vi har etablerte rutiner for kontakt ved sykefravær for å sikre at vi følger opp de som er syke og sykmeldt. I 2021 har vi av ulike grunner hatt flere langtidssykemeldte, disse er i hovedsak ikke arbeidsrelaterte. Vi har god oversikt og har sørget for tett oppfølging av de det gjelder. Det egenmeldte sykefraværet har ellers vært stabilt lavere de to siste årene. Det kan skyldes at hjemmekontorsituasjonen har muliggjort noe større grad av arbeid hjemmefra. Lavere andel egenmeldt fravær kan også ha gitt effekt på det legemeldte sykefraværet. Som et tiltak for å forhindre sykemeldinger og for å ivareta medarbeidere som jobber med særlig utfordrende saker, har vi etablert et tilbud om både gruppe- og ene veiledning. Hos konfliktrådene har dette primært vært våre ungdomskoordinatorer.

Likestilling og inkludering

I 2021 identifiserte vi et behov for å se mer på konfliktrådets likestillings- og mangfoldarbeid for å få mer kunnskap om hva som hemmer og fremmer likestilling og inkludering og hvordan vi kan jobbe for å sikre dette i større grad.

Etter denne gjennomgangen har vi blant annet sett på våre rutiner for å varsle om kritikkverdige forhold. Selve rutinen er på plass, men vi ønsker i 2022 å forbedre denne mht. rapportering av trakassering eller diskriminering og vil også bevisstgjøre ansatte om muligheten for varsling.

Vi vil i det følgende beskrive hvordan vi i dag jobber med likestilling og mangfold og beskrive videre planer for dette.

Kjønnsbalanse og likestilling mellom kjønn

Konfliktrådet har som mål å fremme kjønnsbalanse og likestilling mellom kjønn på arbeidsplassen.

Konfliktrådet erfarer en overvekt av kvinner som søker seg til oss. Av alle utlyste stillinger i 2021 er kun 33,5% av søkerne menn, og menn utgjorde 32 % av de som ble ansatt i 2021. For å fremme jevnere fordeling mellom kjønnene, har menn ved noen rekrutteringer blitt oppfordret til å søke. I disse tilfellene har man valgt, ved ellers like kvalifikasjoner, å ansette menn.

Konfliktrådet har utarbeidet en lønnspolitikk som ble oppdatert høsten 2021, og mål om lønnslikhet inngår her. Likestilling mellom kjønn skal derfor være ett av temaene som vurderes med tillitsvalgte i innledende samtaler før lønnsforhandlingene. I tillegg skal det gjøres aktive grep for å rette opp eventuelle kjønnsulikheter som avdekkes og som ikke kan forklares med annet enn kjønn.

Sfk har tatt ut statistikk på forskjeller i lønn mellom kvinner og menn, uttak av fødselspermisjon og sykefravær i konfliktrådet. Lønnsulikhet mellom kvinner og menn egges fram for tillitsvalgte hvert år. Vi vurderer tallene dithen at det ikke er store kjønnsulikheter når det gjelder lønn i konfliktrådet. Statistikken gir oss et godt grunnlag for å analysere situasjonen i konfliktrådet, og for å vurdere om det er behov for ytterligere tiltak sammen med de tillitsvalgte.

Utvalgte nøkkeltall

Tabell 20, andel kvinner og menn i alle stillingskategorier, samt kvinners lønn i prosent av menns lønn per 31.12.

Stillingsgruppe	Antall kvinner	Antall menn	Total	Andel pst kvinner	Andel pst menn	Kvinnens lønn i pst av menns lønn
Direktør	1	0	1	100 %	0 %	u.fem pers
Avd.direktør	2	3	5	40 %	60 %	104,3%
Seksjonssjef	7	3	10	70 %	30 %	98,2%
Seniorrådgiver	35	12	47	74 %	26 %	100,5%
Rådgiver	53	23	76	70 %	30 %	98,0%
Førstekonsulent	2	1	3	67 %	32 %	u. fem pers
Seniorkonsulent	4	0	4	100 %	0 %	u. fem pers
Lærling	2	0	2	100 %	0 %	u. fem pers
SUM	106	42	148	72 %	28 %	

Tabell 21, andel i deltid, midlertidige stillinger og sykefravær fordelt på kjønn

Deltid menn	Deltid kvinner	Midlertidige menn	Midlertidige kvinner	Legemeldt fravær menn	Legemeldt fravær kvinner
4,0%	9,0%	16,0%	20,1%	3,0%	6,4%

Tabell 22, uker med fødselspermisjon i 2021

	Antall	Fravær uker	Gjennomsnitt uker
Menn	3	49,6	16,5
Kvinner	8	165,8	20,7
	11	215,4	19,6

Inkludering

I våre stillingsutlysninger vises det til regjeringens inkluderingsdugnad, om å rekruttere personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Det er også et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alderssammensetning, samt å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Søkere oppfordres til å søke på våre stillinger når de fyller kvalifikasjonskravene. Det er en forutsetning at søkere selv oppgir hvilken kategori de tilhører, slik at det blir registrert i vår rekrutteringsportal, Jobbnorge.

I 2021 hadde vi totalt 671 søkere til 25 utlyste stillinger, 19 medarbeidere ble ansatt.

- Alderssammensetning blant søkere og rekrutterte:
- 20-29 år, 165 (24,6 %) av søkerne, hvorav 4 medarbeidere ble ansatt
- 30-39 år, 181 (27 %) av søkerne, hvorav 3 medarbeidere ble ansatt
- 40-49 år, 177 (26,4 %) av søkerne, hvorav 8 medarbeidere ble ansatt
- 50-59 år, 137 (20,4 %) av søkerne, hvorav 3 medarbeidere ble ansatt
- 60-65 år, 11 (1,6 %) av søkerne, hvorav 1 medarbeider ble ansatt

Funksjonsnedsettelse blant søkerne og rekrutterte:

- 8 (1,2 %) av søkerne, hvorav 1 ble ansatt

Hull i CV-en blant søkere:

- 14 (2,1 %) av søkerne, ingen ansatt

Innvandrerbakgrunn:

- 70 (10,4 %) av søkerne, hvorav 2 ansatt

Vi opplever at vi lykkes med en relativt jevn fordeling av ansettelse i ulike aldersgrupper og med ulik bakgrunn. Vi vil vurdere resultatene sammen med tillitsvalgte og se på behovet for eventuelle flere tiltak som bør iverksettes for å sikre inkludering og deltakelsesmangfold.

Oppfølging av FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål peker på områder vi må bidra til å oppfylle for å lykkes for å bremse klimaendringene og sikre best mulig forhold for mennesker i alle land. Konfliktrådet er en sentral del av justissektoren og bærekraftsmålene sammenfaller med flere av konfliktrådets oppdrag. Vi har også tiltak i drift av etaten som også understøtter FNs bærekraftsmål.

Konfliktrådets tjenester som bidragsyter til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål

Gjenopprettende prosess er en av konfliktrådets kjerneområder. Et av våre hovedmål for 2021 har vært at konflikter skal løses på lavest mulig nivå. Bruk av mekling er et samfunnsbyggende tiltak. Det gir flere personer mulighet til å gjøre opp for egne handlinger og er besparende for domstolsapparatet. Konfliktløsning gjennom mekling er dermed et tiltak som støtter oppunder FNs mål om "Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner".

Et satsningsområde for 2021 har vært at barn og unge lever et kriminalitetsfritt liv etter straff, og dette er en målsetting vi prioriterer høyt. Gjennomføring av straffereaksjonene som konfliktrådet har ansvar for, handler i stor grad om å utforme et opplegg for barn og unge med mål om at de tar ansvar for det de har gjort og får til endringer slik at de klarer å snu ting til det positive. Deltakelse på skole er ofte en sentral del av oppfølgingsplanen ungdommen forplikter seg til i oppfølgingstiltaket de deltar i. Fullføring av videregående skole er et av de sentrale norske satsningene innenfor FNs mål om god utdanning. Det hviler også en forståelse i dette tiltaket om at fullføring av videregående skole vil kunne bidra til bedre jobbmuligheter senere. Andre ungdommer har også deltakelse i arbeid som en del av sin ungdomsplan. Arbeidsdeltakelse kan dermed også knyttes til FNs mål om "anstendig arbeid og økonomisk vekst". Videre har konfliktrådet også fokus på at hensynene rettssikkerhet og likebehandling skal være grunnleggende under gjennomføring av straffereaksjonene våre, som kan knyttes til målet om velfungerende institusjoner.

Konfliktrådets tiltak om gjenopprettende prosesser og ungdomsoppfølging er begge tiltak som bidrar til at mennesker kan ta ansvar for sine handlinger og situasjon, og kan også bidra til større aksept og gjensidig forståelse for personer i konflikt. Dette kan også bidra til å forebygge ytterligere konflikter og knyttes dermed til FNs mål om "god helse og livskvalitet".

Konfliktrådets drifts bidrag til oppfyllelse av FNs bærekraftsmål

Konfliktrådet har et mål om å fremme likestilling og hindre diskriminering på alle diskrimineringsområdene, og vi deltar i regjeringens inkluderingsdugnad. Vi kommer derfor til å prioritere å videreutvikle våre prinsipper, prosedyrer og standarder for hvordan vi kan oppnå dette i enda større grad, både med hensyn til rollen som arbeidsgiver og offentlig tjenesteyter. Dette arbeidet knyttes til FNs bærekraftsmål om "mindre ulikhet" (punkt 10.2).

Pandemien har gjort at digitaliseringsarbeidet til konfliktrådet har skutt fart. Med nye måter å jobbe på digitalt har behovet for utskrift og annet kontormateriell blitt redusert, og møter og konferanser som vanligvis ville vært fysisk har blitt gjennomført på digitale plattformer. Selv om vi etter pandemien igjen trolig vil ha noe større forbruk og mer reising, har disse erfaringene også bidratt til en forventning om en varig endring på disse områdene. Pandemien har derfor muliggjort en forbedring innenfor FNs mål om en "ansvarlig forbruk og produksjon".

DEL V – Vurdering av framtidssutsikter

Ordringen med konfliktråd som et alternativ til ordinær straffebehandling er viktig for de menneskene som får muligheten. Våre tjenester gir enkeltmennesker mulighet til å gjøre opp for seg og de kan gjenopprette brutte relasjoner. Ordringen styrker lokalsamfunnenes evne til å håndtere konflikter, og forebygger kriminalitet. Vi har som mål at flere skal få tilbud om våre tjenester i fremtiden.

Konfliktrådet skal være en tydelig samfunnsaktør i konflikthåndtering og kriminalitetsforebygging og vi har ambisjoner om å få ut mer informasjon til befolkningen og ha et godt samarbeid med aktører i straffesakskjeden, velferdsaktørene, kommunesektoren og andre aktører som jobber med barn og unge og kriminalitetsforebygging.

2021 viser at trenden med nedgang i saker fortsetter og særlig i straffesaker. Vi vil fortsette vårt arbeid med å styrke vår posisjon i straffesakskjeden. For at konfliktrådet skal kunne tilby gjenopprettende prosess i straffesaker må politiet og påtalemyndigheten prioritere å overføre egnede saker til konfliktrådet. Konfliktrådet har sammen med Politidirektoratet og Riksadvokaten nedsatt en arbeidsgruppe hvor vi har kartlagt utfordringsbildet og utarbeidet forslag på tiltak for å snu utviklingen i straffesaker til konfliktrådet. Rapporten blir klar våren 2022 og vil danne grunnlaget for det videre arbeidet.

Konfliktrådet trenger også å styrke vår posisjon i sivilsamfunnet. I 2022 vil vi lande en ny strategi for kommunikasjon og samfunnskontakt som vil peke på hvilke prioriterte tiltak vi vil iverksette for å lykkes bedre på dette området. Vi vil i forlengelsen av dette arbeidet også definere hvilke målgrupper og samarbeidspartnere vi vil prioritere fremover for å få flere egnede saker til konfliktrådet og øke kjennskapen til tjenestene konfliktrådet tilbyr.

Konfliktrådet har i de seneste årene intensivert arbeidet med profesjonalisering gjennom organisasjonsutvikling, digitalisering og faglig utvikling. Vi ser på arbeidet med utvikling av konfliktrådet som en kontinuerlig prosess og har identifisert områder vi trenger å styrke og videreutvikle for å møte fremtidens behov. Dette medfører et behov for å revidere vår virksomhetsstrategi. Strategien skal sette retning for fremtidens konfliktråd og hvordan vi skal nå fremtidens behov. Videre skal vi revidere og utvikle nye områdestrategier, med tilhørende handlingsplaner. Konfliktrådet vil utarbeide en flerårig plan for hvordan vi skal utvikle konfliktrådet i årene fremover basert på dette arbeidet, og vil legge til grunn arbeidet med langtidsplanen som ble gjennomført i 2021.

For å sikre at vi har gode tjenester innenfor gjenopprettende prosesser og straffegjennomføring er vi avhengig av faglig utvikling og kompetansetiltak både til våre ansatte og meklere. Vi vil i 2022 revidere strategiene for straffegjennomføring og gjenopprettende prosess for å få en tydelig prioritering av hvordan vi skal styrke vårt faglige arbeid. Vi ønsker også å prioritere arbeidet med kunnskapsgrunnlag, både for å ha et godt grunnlag for utvikling av våre tjenester, men også for å ha kunnskap om effekten av våre tiltak i straffegjennomføringen og effekten av våre tjenester.

For å nå målene til konfliktrådet i årene fremover er vi avhengig av godt lederskap og medarbeiderskap i organisasjonen. Vi har i 2021 vedtatt ny kompetansestrategi, som vil gi retning for hvordan vi skal videreutvikle våre ledere og medarbeidere. Utvikling av våre ledere og medarbeidere er en forutsetning for å

fortsette å utvikle gode og fremtidsrettede tjenester for dagens brukere, og fremtidige brukere, av konfliktrådet. Ved å få bedre prosesser og verktøy på HR området, som øker kvaliteten og effektiviteten i vårt arbeid med HR vil vi også understøtte utviklingen av ledere og medarbeidere. Som en del av vårt arbeid med strategisk HR utvikling vil også implementering av DFØ HR, hvor Konfliktrådet er en av tre pilotvirksomheter, være viktig.

Den pågående digitaliseringen av samfunnet vil gi konfliktrådet nye muligheter for å utvikle tjenestene våre, og forventningene fra publikum og samarbeidspartnere vil øke i takt med utviklingen. Vi lanserer i 2022 ny meklerportal som i årene fremover vil endre arbeidshverdagen til meklerne våre. Konfliktrådet har de siste årene gjennomført flere digitaliseringsprosjekter hvor vi har profesjonalisert og effektivisert driften. Dette har medført at behovet for hvordan vi forvalter IT området har endret seg. Vi ser nå større behov for kompetanse knyttet til arkitektur og sikkerhet, samt hvordan vi forvalter data i henhold til lover og regler. Konfliktrådet vil i 2022 vurdere hvordan vi skal forvalte IT området for fremtiden.

DEL VI - Årsregnskap

Formål

Konfliktrådet mekler mellom parter i en konflikt som følge av en straffbar handling eller mellom parter i sivile konflikter. Konfliktrådet har ansvar for straffereaksjonene ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd, og har et spesielt ansvar for unge i konflikt med loven. Konfliktrådet skal videre bidra til å formidle og bygge kunnskap om kriminalitetsforebygging, med vekt på samhandling lokalt.

Konfliktrådets virksomhet bygger på gjenopprettende prosesser som innebærer at parter, og andre som er berørt av et lovbrudd eller en konflikt, i fellesskap bestemmer hvordan virkningene skal håndteres. Konfliktrådet ivaretar fornærmede, pårørende og gjerningspersoner ved å tilby tilrettelagte møter, i sivile saker og straffesaker.

Konfliktrådet er et statlig forvaltningsorgan som fører regnskapet i henhold til kontantprinsippet. Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for virksomheten. Årsregnskapet utgjør kapittel VI i årsrapporten til Justis- og beredskapsdepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til reglementet for økonomistyring og bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Justis- og beredskapsdepartementets Hovedinstruks for Konfliktrådet. Regnskapet gir et dekkende bilde av Konfliktrådet sine disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av noen vesentlige forhold

Konfliktrådet fikk for 2021 en samlet tildeling på kapittel 0433 post 01 på 153 312 000 kroner. Dette beløpet inkluderer tildelt beløp 138 354 000 kroner, overføring fra 2020 på 7 268 000 kroner, P195/20-21 (revidert nasjonalbudsjett) på 5 000 000 kroner, og i tillegg kompensasjon for lønnsoppgjøret på 2 470 000 kroner. I prp. P21/21-22 ble totaltildelingen endret ved at inntektskapitlet kap. 3433 post 02 ble økt med 220 000 kroner med en tilsvarende økning på kap. 0433, post 01.

Samlet forbruk for 2021 var 143 365 923 kroner.

Samlet regnskapsført inntekt på kapittel 3433 post 02 var 966 796 kroner. Inntektskravet på 966 000 ble nådd. Dette innebærer at merinntekten på 796 kroner øker mindreforbruket på kap. 0433, post 01 til 9 946 873 kroner.

Konfliktrådet søker om å overføre 7 302 000 kroner til 2022.

Forklaring på mindreforbruket

Det er flere årsaker til mindreforbruket i 2021. Konfliktrådet er kjent med at budsjettet for 2022 vil bli mer krevende å overholde og vi har derfor bevisst styrt mot et mindreforbruk i 2021. Vi fikk i tillegg 5 000 000 kroner i revidert nasjonalbudsjett (RNB). Som vi har redegjort for nedenfor er det ulike faktorer som gjør at vi ikke klarte å iverksette tiltak for hele beløpet. I tillegg har vi mottatt høyere refusjoner i år enn tidligere. Dette

har ført til at vi fikk et mindreforbruk større enn det vi kan søke overført til neste år. Vi vil søke departementet om å få overført 5 % av årets bevilgning til budsjettet 2022.

Covid 19-pandemien har også i 2021 medført utfordringer for Konfliktrådets planlagte drift. Virksomheten har hatt lavere aktivitet enn forventet når det gjelder meklinger, reiser, kurs og konferanser og andre kompetansehevingstiltak for både ansatte og meklere. I tillegg har Konfliktrådet hatt et høyt sykefravær sammenlignet med tidligere år, og vi har hatt flere vakanser og flere ansatte i foreldrepermisjon. Det har vært en utfordring å ansette vikarer blant annet på grunn av uforutsigbarhet ved sykemeldinger. Flere av sykemeldingene og vakansene har vært lederstillinger. Konfliktrådet har i 2021 fått refusjoner og tilskudd fra NAV på 5 553 802 kroner for sykemeldinger, foreldrepenger og arbeidsmarkedstiltak, noe som er 2 159 025 kroner høyere enn i 2020.

Konfliktrådet ble i 2021 styrket med 5 000 000 kroner i RNB for å øke konfliktrådenes kapasitet til oppfølging av ungdom som gjennomfører ungdomsstraff og ungdomsoppfølging som følge av koronaepidemien. Midlene ble benyttet til å ansette flere ungdomskoordinatorer, videreføre prosjektene fra RNB-midlene i 2020, herunder kurs i kommunikasjon og konflikthåndtering for ungdom, veiledningsopplegg for ungdomskoordinatorer, og utarbeidelse av informasjonsbrosjyre for fornærmede. Vi har ikke klart å iverksette tiltak for hele RNB-beløpet. Det er utfordrende med kortsiktige bevilgninger i forhold til bemanning, da det er tidkrevende å få riktig kompetanse på plass, lære opp nye og få full effekt. På grunn av sykemeldinger og at bemanning på RNB-midler ikke var på plass før på høsten har vi hatt begrensninger i å gjennomføre tiltak høsten 2021. Noen av tiltakene har også blitt utsatt på grunn av pandemien. Vi planlegger å videreføre noen av tiltakene i 2022 uten at bevilgningen er videreført.

Overføring av ubrukte midler

Midlene som søkes overført er planlagt benyttet til aktiviteter, utvikling og oppgaver som er sentrale for måloppnåelse i Konfliktrådet.

Oslo, 24. februar 2022

Christine Wilberg
Direktør

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskapet for konfliktrådet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinje fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1. nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet.

- a. Regnskapet følger kalenderåret
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter i regnskapsåret
- c. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert

til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merutgift (-) og mindretgift
0433	Konfliktrådene	01	Driftsbevilgning	A,B	153 312 000	143 365 923	9 946 077
0433	Konfliktrådene	60	Tilskudd til kommuner	A	13 611 000	13 611 000	0
0433	Konfliktrådene	70	Tilskudd	A	22 622 000	22 622 000	0
0468	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffe	01	Driftsutgifter	B	0	887 720	
1633	Nettoordning for mva i staten	01	Nettoordning for mva i staten		0	3 020 313	
Sum utgiftsført					189 545 000	183 506 956	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling*	Regnskap 2021	Merinntekt og mindreinntekt(-)	
3433	Inntekter konfliktrådene	02	Inntekter refusjoner	966 000	966 796	796	
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	0	900 336		
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	0	13 189 677		
Sum inntektsført					966 000	15 056 810	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet**168 450 146****Kapitalkontoer**

60087601	Norges Bank KK /innbetalinger				9 323 082	
60087602	Norges Bank KK/utbetalinger				-177 341 639	
704488	Endring i mellomværende med statskassen				-431 589	
Sum rapportert						0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		31.12.2021	31.12.2020	Endring
xxxxxx	[Aksjer]	0	0	0
704488	Mellomværende med statskassen	-4 484 165	-4 052 576	-431 589

* Byttet kapittel fra 0474/3474 til 0433/3433 fom. 01.01.2021

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B *Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år* for nærmere forklaring.

Virksomhet: Konfliktrådene

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
043301	7 268 000	146 044 000	153 312 000
043360	0	13 611 000	13 611 000
043370	0	22 622 000	22 622 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
043301		9 946 077		9 946 077	796			9 946 873	7 302 000	7 302 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Opplysninger om avgitte belastningsfullmakter på inntektskapitler*

Kapittel og post	Merinntekt og mindreinntekt (-)	Inntektsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter (+)	Merinntekt og mindreinntekt (-) etter avgitte belastningsfullmakter
3xxxxx			0
xxxxxx			0
xxxxxx			0

* Denne delen skal kun fylles ut og presenteres av virksomheter som har avgitt belastningsfullmakter på inntektskapitler.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter / tillegg til tildeling:

Sekretariatet for konfliktrådene har fra Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker mottatt belastningsfullmakt på kr. 887 360 og har belastet kommisjonen med 887 720. Differansen refunderes i belastningsfullmakt for 2022.

Sekretariatet for konfliktrådene har fullmakt til å overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekt under kap. 0433/3433.

Virksomhet: Konfliktrådene

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2021

	2021	2020
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1 *** 966 796	2 170 014
Salgs- og leieinntekter	1 0	0
Andre inntekter	1 4 400	0
Sum inntekter fra drift	971 196	2 170 014
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn	2 113 363 875	108 644 380
Andre utbetalinger til drift	3 30 230 864	36 665 373
Sum utbetalinger til drift	143 594 739	145 309 754
Netto rapporterte driftsutgifter	142 623 543	143 139 740
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	0	0
Sum investerings- og finansinntekter	0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	5 652 825	2 447 570
Utbetaling til kjøp av aksjer	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4 10 479	10 438
Sum investerings- og finansutgifter	663 305	2 458 008
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	663 305	2 458 008
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6 720 785	500 000
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	720 785	500 000
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7 36 233 000	35 123 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	36 233 000	35 123 000
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *		
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)	179 551	169 950
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)	13 189 677	12 654 868
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)	3 020 313	5 215 532
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	-10 348 915	-7 609 287
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	168 450 146	172 611 460
Oversikt over mellomværende med statskassen **		
	2021	2020
Fordringer på ansatte	12 000	12 000
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-4 509 082	-4 070 615
Skyldige offentlige avgifter	0	0
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse	0	0
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)	12 917	6 039
Differanser på bank og uidentifiserte inntekter	0	0
Sum mellomværende med statskassen	8	-4 052 576
* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.		
** Spesifiser og legg til linjer ved behov. Se veiledning over hva som skal inngå som en del av mellomværende med statskassen.		
*** Regnskapstallet for 2020 er korrigert pga. omklassifisering av inntekter/tilskudd i 2021, bakgrunnen for dette er at tallene blir sammenlignbare.		
Kontrollsum netto rapportert til bevilgningsregnskapet		
Artskontorrapportering	168 450 146	
Bevilgningsrapportering	168 450 146	
SKAL GÅ I NULL	0	
Kontrollsum mellomværende med statskassen		
Artskontorrapportering	-4 484 165	
Bevilgningsrapportering	-4 484 165	
SKAL GÅ I NULL	0	

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	966 796 ***	2170014
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	966 796	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, unntatt avgiftsplikt	0	0
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	4 400	0
Sum andre innbetalinger	4 400	0
Sum innbetalinger fra drift	971 196	0

Virksomhet: Konfliktrådene

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2021	31.12.2020
Lønn	88 638 058	83 085 577
Arbeidsgiveravgift	13 189 677	12 654 868
Pensjonsutgifter*	10 234 653	9 559 392
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 739 618	-3 521 445
Andre ytelser	7 041 104	6 865 988
Sum utbetalinger til lønn	113 363 875	108 644 380

Antall utførte årsverk: 123,9 118,4

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for 2021 er 12 % prosent. Premiesatsen for 2020 var 12 % prosent.

Konfliktrådene

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2021	31.12.2020
Husleie	8 568 163	9 072 613
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	167 044	152 459
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	3 029 546	2 574 018
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	540	6 784
Mindre utstysanskaffelser	715 773	538 824
Leie av maskiner, inventar og lignende	74 526	66 521
Kjøp av konsulenttenester	3 959 230	9 229 693
Kjøp av andre fremmede tjenester	4 468 144	4 728 305
Reiser og diett	4 167 197	4 019 949
Øvrige driftsutgifter	5 080 700	6 276 206
Sum andre utbetalinger til drift	30 230 864	36 665 373

Virksomhet: Konfliktrådene

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
<hr/>		
	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	10 479	10 438
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	10 479	10 438

Virksomhet: Konfliktrådene

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	652 825	2 447 570
Sum utbetaling til investeringer	652 825	2 447 570
<hr/>		
	31.12.2021	31.12.2020
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Virksomhet: Konfliktrådene

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2021	31.12.2020
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	720 785	500 000
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	720 785	500 000

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2021	31.12.2020
Tilskudd til kommuner	13 611 000	13 202 000
Tilskudd til ideelle organisasjoner	22 622 000	21 921 000
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	36 233 000	35 123 000

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2021	31.12.2021	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	12 000	12 000	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	12 000	12 000	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-2 291 273	0	-2 291 273
Skyldig skattetrekk	-4 509 082	-4 509 082	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	12 917	12 917	0
Sum	-6 787 438	-4 496 165	-2 291 273
Sum	-6 775 438	-4 484 165	-2 291 273

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							

Balanseført verdi 31.12.2021

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Ved utfylling av note 8, del B skal tall fra selskapets siste avlagte årsregnskap benyttes. Det vil forekomme at selskap som virksomheten har eierandeler i ikke har offentliggjort årsresultat før virksomhetens frist for oversendelse av årsrapport med tilhørende årsregnskap (så snart det foreligger og inn en 15. mars). Ved utfylling av noten kan dere benytte selskapets årsregnskap for året før. Om det ikke benyttes regnskapstall fra siste år bør dette opplyses om i noten.

Kontrollsum rapportert mellomværende med statskassen

Rapportert mellomværende med statskassen note 8	-4 484 165
Bevilgningsrapportering	-4 484 165

Tidsbruk i straffesakskjeden

Fellesrapport om oppfølging av anbefalingene i
Tidsbrukrapporten levert i 2020

RIKSADVOKATEN

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

KRIMINALOMSORGS-
DIREKTORATET

DOMSTOL-
ADMINISTRASJONEN

Konfliktrådet

Fellesrapport som svar på
oppdrag i etatenes
tildelingsbrev 2021

Riksadvokatembetet
Politidirektoratet
Kriminalomsorgsdirektoratet
Domstoladministrasjonen
Sekretariatet for
konfliktrådene

22.02.22

Sekretariatet for konfliktrådene

Møllergata 16

0179 Oslo

www.konfliktraadet.no

22 77 70 01

Innholdsfortegnelse

1 Innledning.....	4
2 Oppfølging av anbefalingene fra 2020.....	5
2.1 Ressurser, organisering og kompetanse	5
2.2 Personundersøkelse for mindreårige (PUM)	8
2.3 Informasjon til ungdommen, samtykkeinnhenting, drøftelse i koordineringsgruppen (KOG)	8
2.4 Tid fra dom til igangsatt straffereaksjon hos konfliktrådet.....	10
2.5 Anbefalinger fra Tidsbrukrapporten som utgår	12
3 Oppsummering og veien videre	14

1 Innledning

I 2020 gjennomførte Politidirektoratet, riksadvokaten, Domstoladministrasjonen, Kriminalomsorgsdirektoratet og Sekretariatet for konfliktrådene en felles analyse av tidsbruken fra lovbrudd begås til straffegjennomføringen av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging starter. Arbeidet resulterte i rapporten *“En analyse av tidsbruk fra lovbrudd begås til oppstart av ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging”* (heretter kalt Tidsbrukrapporten). Tidsbrukrapporten ble oversendt Justis- og beredskapsdepartementet i oktober samme år.

Gjennom analysen og arbeidsgruppens generelle erfaring med straffereaksjonene ble det trukket frem områder som arbeidsgruppen mente særlig hadde innvirkning på tidsbruken. Disse områdene var *ressurser, organisering og kompetanse, utarbeidelse av personundersøkelse for mindreårige, uklarheter rundt informasjon til ungdommen og samtykke, drøftelser i koordineringsgruppene og avslutningsvis tidsbruken fra dom til straffereaksjonen er igangsatt hos konfliktrådene.*

I 2021 fikk virksomhetene igjen et fellesoppdrag om å følge opp Tidsbrukrapporten fra 2020 og «arbeide på tvers med felles problemforståelse og omforente tiltak som virksomhetene selv kunne iverksette», med formål om å begrense tidsbruken fra lovbrudd til oppstart av reaksjonene.

Arbeidsgruppen har i 2021 bestått av følgende deltakere

- Guri Lenth og Sarah Rytterager, Riksadvokatembetet
- Liv Atterås og Anne Merete Ansok, Politidirektoratet
- Kristin Tandberg og Kathrine Granheim, Kriminalomsorgsdirektoratet (Granheim til 1. november)
- Elin Helen Kvalvik Utvik, Domstoladministrasjonen
- Frøydis Heyerdahl og Heidi Bjurstedt, Sekretariatet for konfliktrådene

Arbeidet har vært ledet av Sekretariatet for konfliktrådene.

Gruppen hadde oppstartsmøte i mars der fordeling av ansvaret for og oppfølging av fjorårets anbefalinger ble vurdert. Forslagene ble forankret i etatene. Det er avholdt flere arbeidsmøter gjennom året, og oppfølging av rapporten er utarbeidet i fellesskap. I kapittel 2 gis en redegjørelse for oppfølgingen av anbefalingene fra 2020. Rapporten avsluttes med å beskrive hvordan etatenes felles arbeid med å utvikle en mer effektiv, helhetlig straffesakskjede til det beste for ungdommene det gjelder, tas videre.

2 Oppfølging av anbefalingene fra 2020

Som nevnt innledningsvis identifiserte Tidsbruksrapporten områder som har et særlig potensial for å påvirke tidsbruken

- Ressurser, organisering, kompetanse
- Personundersøkelse for mindreårige (PUM)
- Informasjon til ungdommen og samtykkeinnhenting, drøftelser i koordineringsgruppen (KOG)
- Tid fra dom til igangsatt straffereaksjon hos konfliktrådene

Disse omhandles nedenfor med en kort oppsummering av hva problemet var/er, en beskrivelse av anbefalingene og hvordan disse er fulgt opp i 2021 og/eller jobbes videre med i 2022. Noen av anbefalingene er behandlet samlet, og dette fremgår fortløpende. De anbefalingene gruppen vurderer at ikke bør tas videre, omtales avslutningsvis.

2.1 Ressurser, organisering og kompetanse

2.1.1 Funn i Tidsbruksrapporten

Analysen viste at mangel på kompetanse om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, begrensede ressurser og en noe uhensiktsmessig organisering fører til unødvendige forsinkelser.

2.1.2 Å sikre økt kompetanse om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og tilgjengeliggjøring av informasjon fra seminarer og div.

Å jobbe målrettet over tid, i egen virksomhet og på tvers av straffesakskjeden, for å øke kompetansen om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, har til hensikt å gi bedre kvalitet og føre til kortere tidsbruk. Det er viktig at etatene kjenner til hverandres pågående utviklingsprosjekter, samarbeider og drar i samme retning der det er hensiktsmessig, og at nyttig informasjon tilgjengeliggjøres og deles. Arbeidsgruppen ser at vi ikke har kommet i mål med dette tiltaket og at det derfor fortsatt er behov for å jobbe videre med å øke kompetansen om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging i etatene.

For **politiet og påtalemyndigheten** er den årlige felles erfaringskonferansen et viktig kompetansetiltak, og Politidirektoratet (POD) vil følge opp at distriktene sikrer høy deltagelse fremover. POD har i 2022 etablert et nettverk for de fag- og opplæringsansvarlige (FOA) innen forebygging i politidistriktene, som vil styrke den nasjonale kompetansehevingen bl.a. på dette området. Det er også opprettet FOA for påtale, som jobber med kompetanseheving spesielt for påtalejuristene. Det er igangsatt obligatorisk årlig opplæring (OÅO) for etterforskere og påtalejurister. Straffereaksjonene inngår ikke som et selvstendig emne i årets opplæring, men OÅO kan fremover bli en arena for kompetanseheving også på dette området. Straffereaksjonene fremgår ikke spesifikt av studieplanene for bachelorutdanningen ved Politihøgskolen (PHS), men POD vil gå i dialog med PHS for å understreke viktigheten av dette temaet. Det vises til omtale fra Sfk om dette nedenfor. Opplæringsløpet for nye politijurister er under omarbeidelse. Det blir utvidet sammenlignet med i dag, og det kan være aktuelt å vie ungdomssaker og -reaksjoner noe tid i denne. Når det gjelder deling av informasjon, jobber POD sammen med Sekretariatet for konfliktrådene om løsninger for bedre digital deling på tvers av virksomhetene. Politiets intranett Kilden og KO:DE er viktige plattformer for informasjonsdeling og kompetanseheving.

Riksadvokaten tar sikte på å utarbeide føringer om behandling av ungdomssaker, blant annet om overføringsgrunnlag, men ser inntil videre an den pågående lovendringsprosessen. Riksadvokaten vil også se på muligheten for at statsadvokatembetene kan inkludere denne sakstypen ved inspeksjoner eller annen generell fagledelse.

Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter KRUS arrangerer jevnlig kurs om personundersøkelser. Dette er et supplement til håndbok om personundersøkelse for ansatte i kriminalomsorgen. I kursopplegget gis det også nærmere innføring i gjennomføring av ungdomsoppfølging og ungdomsstraff. Høsten 2021 ble det lansert et e-læringskurs om

personundersøkelser på felles læringsplattform for statlige aktører, hvor bruk av personundersøkelse for mindreårige (PUM) ved påtalemyndighetens/domstolens vurdering av ungdomsstraff er omtalt. Det arrangeres også årlige fag og erfaringsmøter i regi av KRUS og Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) hvor ungdomsstraff/ungdomsoppfølging er tema. KDI understreker at konferanser som gjennomføres i regi av KDI og Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter vedrørende unge som gjennomfører ulike straffegjennomføringsalternativer også er åpen for alle samarbeidspartnere.

Alle **dommere** har tilgang til informasjon om ulike temaer på domstolens intranettsider, herunder en veileder om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging utarbeidet av Oslo tingrett. Sfk har bidratt med å tematisere ungdomsstraff og ungdomsoppfølging i en episode av Dommerpodden, en podcast fra Norges domstoler. Domstoladministrasjonen ser også på muligheten for å opprette en lenke til Sfk sine nye hjemmesider som er særlig utviklet for profesjonsutøvere. Alle dommere gjennomfører et introduksjonsprogram, hvor ungdomsstraff er et av temaene, når de tiltrer som dommere. Det foreligger ingen nye kompetanseplaner for ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Norsk dommere er generalister. Moderat spesialisering var ett av temaene i NOU 2020:11 *Den tredje statsmakt – Domstolene i endring*. NOUen ligger til oppfølging i departementet.

I juni 2021 lanserte **Sekretariatet for konfliktrådet** (Sfk) nye nettsider, herunder også nytt intranett. Før lanseringen var det gjort en rekke forprosjekter. Et av funnene viste at politi og rettsaktører savnet en egen side på konfliktraadet.no hvor det var tilpasset informasjon til sin gruppe. Det ble derfor laget en egen landingsside til denne faggruppen hvor all relevant informasjon er samlet på ett sted. Siden holdes oppdatert av Sfk sine fagpersoner på området. På konfliktrådets intranett har ungdomsreaksjonene egen side. Hensikten er at tilgang til faginnhold, rutiner, retningslinjer og veiledere skal være lettere tilgjengelig for alle ansatte.

Konfliktrådet har ellers en god tradisjon for å invitere samarbeidende aktører på konferanser som er åpne for eksterne deltakere. Det vises særlig til den årlige Erfaringskonferansen som omhandler ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Erfaringskonferansen har til hensikt å både øke kompetansen om straffereaksjonene, bidra til å sikre likere praksis og at straffereaksjonene benyttes. I tillegg er Sfk i dialog med Politidirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet om tiltak som kan styrke tilgang til informasjon om og fra seminarer, fagsamlinger og konferanser på tvers av straffesakskjeden. Dette blir fulgt opp i 2022.

Sfk jobber også med å utvikle en områdestrategi for kommunikasjon og samfunnskontakt. Formålet med områdestrategien er å beskrive konfliktrådets ulike målgrupper og interessenter, og hvordan kommunikasjonen og samarbeidet med disse skal innrettes. Strategien vil blant annet omfatte tiltak for å styrke samarbeidsaktørers kompetanse om konfliktrådet, og tydeliggjøre konfliktrådet og våre tjenester. De overordnede målene og innsatsområdene i strategien utarbeides første kvartal 2022. Det vil jobbes videre med å kartlegge behovene til ulike målgrupper og samarbeidspartnere, og kunnskapen vil legge premisser for hvordan konfliktrådet skal utøve sin samfunnskontakt og utadrettede kommunikasjon.

Videre har Sfk i 2021 hatt dialogmøter med Politidirektoratet (POD), riksadvokaten og Politihøgskolen, der hovedfokus har vært å belyse nedgangen i straffesaker overført til meklings og drøfte årsaker og tiltak for å snu trenden. Ungdomsreaksjonene har også blitt presentert og det er blitt drøftet hvordan de i større grad kan inngå i bachelor- og videreutdanning ved Politihøgskolen. Diskusjonene om nedgangen i straffesaker overført til meklings har omfattet tiltak for å styrke politiet og påtalemyndighetens kompetanse om konfliktrådets tjenester, samt samhandlingen mellom etatene. I denne sammenhengen, ble det nedsatt en arbeidsgruppe med deltagere fra POD, påtalemyndigheten og Sfk. Målet med arbeidsgruppen var først og fremst å fremme og analysere årsaker til nedgangen, og utrede relevante tiltak for at flere parter i egnede straffesaker får tilbud om meklings i konfliktråd. I dette arbeidet er ungdomsreaksjonene inkludert der det var naturlig. Arbeidsgruppen leverte sin rapport *Bedre bruk av konfliktråd*, med anbefalinger primo februar 2022. *Bedre bruk av konfliktråd* vil følges opp i 2022, og sees i sammenheng med Tidsbruksrapporten og oppfølgingen av denne.

2.1.3 Etatene bør øke oppmerksomheten om betydningen av at sakene behandles så raskt som mulig, og det bør legges til rette for bemanning og rutiner som støtter opp under dette

Et viktig resultat av fellesoppdraget har vært å få en omforent problemforståelse. Gjennom et felles blikk på tiden som går fra lovbrudd er oppdaget og til ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging er igangsatt, ser etatene både viktigheten av samhandling og samarbeid underveis i prosessen, men

også at gevinstrealisering av innsatser ikke nødvendigvis vil synes i egen statistikk, men i den opplevde totale tiden som går.

Politireformen og ny organisasjonsstruktur med bl.a. felles straffesaksinntak i **politidistriktene** (FSI), samt nye rutiner for effektiv saksflyt, er ment å sikre effektiv sakshåndtering og riktig prioritering av saker, herunder saker med mindreårige gjerningspersoner. Flere politidistrikter synes nå å ha dedikerte ungdomsjurister, noe som antas å øke både kompetansen og oppmerksomheten rundt straffereaksjonene.

Straffeprosessloven § 249 stiller krav om at spørsmålet om påtale i saker med mindreårige skal avgjøres innen seks uker fra vedkommende ble ansett som mistenkt i saken. Gjennom pandemien har Politidirektoratet fulgt opp distriktene tett når det gjelder oppmerksomhet om gruppen barn under etterforskning og straffegjennomføring. Både organisering og bemanning, lovregulering og tett oppfølging av fagmiljøene understreker viktigheten av hurtig saksgang i disse sakene.

Arbeidsgruppens gjennomgang avdekket ikke at det er nevneverdige utfordringer knyttet til statsadvokatenes tidsbruk i ungdomssakene, og det er ikke iverksatt spesifikke tiltak rettet mot denne gruppen.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har via sine årlige disponeringsbrev til regionene understreket viktigheten av at de påser at friomsorgsenhetene prioriterer arbeidet med å utarbeide personundersøkelse for mindreårige (PUM). Det skal i 2022 etableres i alt ti stillinger som ungdomsansvarlige ved utvalgte friomsorgskontorer. KDI forventer at denne styrkingen vil ha en positiv effekt på saksbehandlingstiden for PUM. Friomsorgen er bedt om å innføre bruk av Teams og andre digitale kommunikasjonsplattformer i kontakten med siktede. I tillegg er det satt krav om maksimalt fire uker saksbehandlingstid for utarbeidelse av PUM. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for gjennomføring av PUM har i 2021 vært 51 dager. I 2020 var den på 72 dager.

Det fremgår av straffeprosessloven § 275 andre ledd bokstav a at hovedforhandling skal avholdes så snart som mulig dersom den siktede var under 18 år da lovbruddet ble begått. Om ikke særlige forhold er til hinder skal hovedforhandlingene være påbegynt innen seks uker etter at saken kom inn til tingretten, og innen åtte uker etter at anke til lagmannsretten er henvist til ankeforhandling.

Domstoladministrasjonen har det siste året ikke utarbeidet egen statistikk som viser tidsbruk i saker der siktede var under 18 år da lovbruddene ble begått. Corona-pandemien har også virket inn på domstolenes saksavvikling. Det ble første halvår 2021 gjennomført en domstolsreform der antallet tingretter ble redusert til 23, men alle rettsstedene ble opprettholdt. Hvorvidt reformen kan ha innvirkning på tidsbruken i saker der siktede var under 18 år da lovbruddet ble begått kan på sikt undersøkes.

Konfliktrådet skal starte arbeidet med å utforme en ungdomsplan og forberede ungdomsstormøte «straks» saken er mottatt, jf. konfliktrådsloven § 24 første ledd. Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) har over tid arbeidet på systemnivå for å sikre raskere saksbehandlingstid, og siden 2020 hatt et resultatkrav om 55 dager fra saken mottas og til ungdomsplan er signert, det vil si straffegjennomføringen er igangsatt. Saksbehandlingstiden for konfliktrådets ungdomsreaksjoner i 2021 viser 56 dager (median). Sfk er godt fornøyd med at organisasjonen klarte å levere så nært på resultatkravet under til tider krevende forhold. I 2021 har konfliktrådet hatt rådsspesifikke oppdrag knyttet til å få ned saksbehandlingstiden i de rådene som har hatt lenger saksbehandlingstid enn medianen. Dette vil vi fortsette med i 2022. Sfk har også nedsatt et prosjekt som ser på tiltak for å sikre en mer effektiv saksbehandling og sakshåndtering i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging på tvers av rådene. Dette har til hensikt å avhjelpe ujevn saksinnangang til rådene og motvirke sårbarhet ved rådene. Utviklingsarbeidet vi gjør i koordineringsgruppene har også bidratt til å sette fokus på hvordan organisering og samarbeid på tvers av politi, påtale og konfliktråd er avgjørende for tiden som går, se punkt 2.3.3.

Under pandemien har vi også hatt fokus på viktigheten av å komme raskt i gang med straffegjennomføringen. Sfk ga blant annet føringer om at saker kan starte opp med midlertidige planer. Føringer fra regjeringen om å holde tjenester til sårbare barn og unge åpne, medvirket også til at tiltak i ungdomsplanene ble mer tilgjengelige igjen etter den første nedstengingen. En annen viktig årsak til at konfliktrådene raskt klarte å omstille seg var at de tok i bruk nye digitale møteplattformer, mobile kontorsteder og fikk raskt godt innarbeidede smittevernrutiner. Digital signering av ungdomsplan var også et godt tiltak for å sikre rask oppstart av straffereaksjonene.

2.2 Personundersøkelse for mindreårige (PUM)

2.2.1. Funn i Tidsbrukrapporten

Analysen viste at kriminalomsorgen bruker relativ lang tid på å utarbeide personundersøkelser for mindreårige (PUM). Tidsbruken hadde sammenheng med både økning i gjennomførte undersøkelser og mangel på ressurser, samt at det i mange saker var vanskelig å få den siktede eller vergene til å møte. Andre årsaker kunne også være at det var gitt mangelfulle opplysninger ved oversendelsen, eller at anmodningen om PUM ikke var tilstrekkelig spisset. Det fremkom også at tidsbruken ofte innebar ren liggetid hos politiet og påtalemyndigheten.

2.2.2 Klarere føringer og nasjonale maler

Kriminalomsorgen skal utarbeide PUM etter beslutning fra påtalemyndigheten eller retten, jf. straffeprosessloven § 161 a. PUM kan innhentes i alle saker, og når det tas ut tiltale mot en mindreårig skal PUM foreligge før pådømmelse med mindre slik undersøkelse er "åpenbart unødvendig", jf. straffeprosessloven § 161 a første ledd. I brev 14. desember 2015 har riksadvokaten gitt føringer om forståelsen av dette unntaket og videre fremhevet at anmodning om PUM skal sendes så snart saken er tilstrekkelig opplyst til det.

I arbeidet med oppfølgingen av anbefalingene besluttet etatene at en uformell arbeidsgruppe skulle få i oppdrag å drøfte spørsmålet om det bør gis ytterligere eller andre føringer for anmodning om PUM og utarbeide utkast til maler. Arbeidsgruppen ble nedsatt høsten 2021 og består av en politiadvokat, en statsadvokat og to saksbehandlere i friomsorgen, alle med særlig erfaring fra ungdomssaker. Arbeidet ledes av Riksadvokatembetet. Arbeidsgruppen har avholdt to møter og tar sikte på å ferdigstille forslag til maler i løpet av 2022.

2.2.3 Det bør sees nærmere på om det er behov for å få på plass samarbeidsrutiner som sikrer mer effektive prosesser rundt institusjonalisert ungdom

Friomsorgen har erfart at det i enkelte tilfeller hvor ungdom er plassert i institusjon, tar det lenger tid å få gjennomført PUM. Årsaken til forsinkelsen kunne være at det tok lenger tid å få satt opp avtaler og at institusjonen var plassert i et annet distrikt, som igjen medførte overføring av saken til nytt Friomsorgskontor.

I 2022 er ikke problemstillingen lenger like relevant. Begrunnelsen er at antallet slike saker er forholdsvis lavt og fordi friomsorgen fra og med 2022 er styrket med stillinger som Ungdomsansvarlige. Disse skal ha ansvar for å sikre samarbeid og følge opp samarbeidsavtaler med oppdragsgivere, kommune, frivillige organisasjoner, påtale, politi, konfliktråd mfl. De har videre et særskilt ansvar for at kriminalomsorgens tiltaksportefølje er av god kvalitet og tilrettelagt for målgruppen, og har også et særlig ansvar for å følge opp institusjonalisert ungdom og at gjennomføring av PUM skjer innen tidsfristen på 4 uker.

2.3 Informasjon til ungdommen, samtykkeinnhenting, drøftelse i koordineringsgruppen (KOG)

2.3.1. Funn i Tidsbrukrapporten

Virksomhetene avdekket i sin felles analyse at det var ulik praksis for hvordan ungdom ble informert, hvem som innhenter de ulike samtykkene og på hvilket tidspunkt det skjedde. I tillegg så etatene et behov for å videreutvikle den informasjonen ungdom og verge fikk om straffereaksjonene og PUM. Det var også ulik praksis i koordineringsgruppene (KOG), og et behov for å jobbe videre for å effektivisere KOG-drøftelsene, samt andre gjøremål knyttet til tiden før det idømmes eller ilegges en ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging.

2.3.2 Prosessen knyttet til informasjon og innhenting av samtykker, og videreutvikling av informasjon om PUM, koordineringsgruppen og straffereaksjonene

Det er viktig at unge i konflikt med loven får riktig informasjon til rett tidspunkt, at ungdommen forstår informasjonen de får og hva de samtykker til. For å øke ungdommens forståelse for innholdet i straffereaksjonene og hva de samtykker til, utviklet og lanserte **Sekretariatet for konfliktrådene** (Sfk) en ny informasjonspakke om ungdomsstraff og ungdomsoppfølging februar 2021. Pakken består av et revidert informasjonshefte og en animasjonsfilm utarbeidet i samarbeid med ungdom. Informasjonsheftet og filmen er ment som et verktøy først og fremst opp mot ungdom og verge, men også til samarbeidspartnere for å øke deres kompetanse om straffereaksjonene. Begge ligger tilgjengelig på konfliktrådets nye hjemmesider, og er i tillegg sendt ut til aktuelle samarbeidspartnere. Konfliktrådene rapporterer at den nye informasjonspakken er godt tatt imot både hos ungdom, verge og samarbeidspartnere, og det trekkes frem at det er særlig positivt at den er tilgjengelig på mange ulike morsmål.

Når det gjelder arbeidet med å utvikle informasjon som enkelt beskriver PUM, vil **Kriminalomsorgsdirektoratet** gå inn i en dialog med regionene for å gjennomgå dagens informasjonsmaterieell og vurdere videreutvikling /revidering og lage en nasjonal brosjyre. Den vil også eventuelt kunne inngå i informasjonspakken til Sfk.

Sfk og Politidirektoratet (POD) har også i 2021 hatt flere samarbeidsmøter der ulike problemstillinger knyttet til samtykke er blitt drøftet. Politiet er hovedansvarlig for både å informere om og innhente samtykke til koordineringsgruppen (KOG) og samtykke til straffereaksjonene før saken oversendes konfliktrådet. Konfliktrådet har ansvar for å sikre at samtykket til KOG foreligger før ungdommen drøftes med fullt navn i et KOG-møtet, og skal bistå med å gi god informasjon til riktig tid. Eksempelvis er det flere konfliktråd som har et godt samarbeid med lokale friomsorgskontorer der de informerer om ungdomsreaksjonene under utarbeidelse av PUM.

Tiltross for at ansvaret for samtykke ligger hos politiet, har Sfk i 2020 bidratt til å revidere samtykkeskjema og også her hatt fokus på å skrive med et klarere språk. Hensikten er at ungdommen bedre skal forstå hva de samtykker til. Arbeidet førte til at det ble utviklet et eget samtykkeskjema til KOG, samt egne samtykkeskjema til straffereaksjonene. POD fikk de nye samtykkeskjemaene oversendt våren 2021 og disse ble distribuert til politidistriktene.

Delen av anbefalingen som omhandler tydeligere føringer må avvete til utfallet av lovarbeidet er klart. Dersom samtykkekravet til straffereaksjonene består, vil POD og Sfk jobbe videre med tidligere identifiserte problemstillinger.

2.3.3 Det bør utarbeides en nasjonal veileder om KOG, forankret hos samarbeidende etater

I Tidsbruksrapporten 2020 kom det frem at koordineringsgruppen (KOG) opplevdes som et viktig forum for å sikre gode og effektive prosesser i håndteringen av straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Samtidig viste en kartlegging **Sekretariatet for konfliktrådene** (Sfk) hadde påbegynt sprikende praksis og et forbedringspotensial i å sikre mer effektiv samhandling i KOG.

I høringsnotatet av 1. september 2020 med forslag til endringer i konfliktrådsloven mv. ble det foreslått å lovfeste KOG.

Forankret i behovet for mer enhetlig praksis, har Sfk særlig jobbet med det tverretatlige arbeidet som pågår i KOG-møtene. Det nasjonale KOG-prosjektet består av flere komponenter. Det er gjennomført en grundig kartlegging av landets 53 KOGer gjennom en større spørreundersøkelse. I tillegg observerte Sfk fem KOG-møter i ulike deler av landet, med påfølgende intervjuer av påtalejurister og ungdomscoordinatorer. Storbyprosjektet ble igangsatt våren 2020 i to KOGer, henholdsvis i Bergen og i Oslo sentrum. Prosjektet fulgte nye saker fra start til slutt, prøvde ut ulike tiltak og så på hvordan arbeidet i KOG kunne effektiviseres og styrkes. Arbeidet ble avsluttet oktober 2021, og rapporten ble oversendt Justis- og beredskapsdepartementet før jul.

På bakgrunn av KOG-kartleggingen og foreløpige funn fra Storbyprosjektet ble det tydelig at det var nødvendig for Sfk å ta noen konkrete grep for å sikre likere praksis i KOGene. Våren 2021 ble det derfor satt i gang et utviklingsarbeid om ny KOG-organisering ved tre konfliktråd og politidistrikter. Prosjektet ble forankret hos riksadvokaten og Politidirektoratet, og testperioden ble avsluttet 31. desember 2021. Det var særlig tre tiltak som ble testet ut: strukturerte innmeldinger til KOG, endringer

knyttet til gjennomføring av KOG-møtet og endringer knyttet til referat fra KOG. Et av målene med tiltakene og å omorganisere arbeidet, var å få ned tidsbruken både i fasen fra siste lovbrudd til påtale- eller domsavgjørelse og tiden konfliktrådet bruker fra mottatt sak til straffereaksjonen igangsettes. Evalueringsrapporter leveres Sfk medio februar 2022. Hensikten med KOG-prosjektet har vært å profesjonalisere og effektivisere arbeidet i KOG, og i den innledende fasen. Sfk vil i 2022 jobbe videre med å implementere ny KOG-organisering samt nye interne rutiner og retningslinjer for arbeidet i KOG.

Sett i lys av lovrevisjonsarbeidet og mulighetene for at rammene til KOG vil bli klargjort gjennom lov og forskrift, anbefaler arbeidsgruppen at det ikke utarbeides en nasjonal KOG-veileder før utfallet av lovarbeidet er klart, og at det da gjøres en ny vurdering av om det er behov for en felles KOG-veileder.

2.3.4 Det bør utredes om det skal formaliseres en plikt til å informere ungdom og verge jevnlig om status i saken frem til straffereaksjon er igangsatt og eventuelt hvem som skal informere

Denne anbefalingen er en viktig oppfølging av Nordlandsforsknings følgeevaluering (2019). Det er behov for å kartlegge og beskrive hvor i saksforløpet informasjon om saksgang gis til ungdom/verger i dag. En slik kartlegging vil danne grunnlag for å vurdere behovet for å endre praksis om når og hvordan slik informasjon gis, og om det bør gis retningslinjer for dette.

Arbeidsgruppen anbefaler at Politidirektoratet og Sekretariatet for konfliktrådene fortsetter dette arbeidet i 2022.

2.4 Tid fra dom til igangsatt straffereaksjon hos konfliktrådet

2.4.1. Funn i Tidsbrukrapporten

I analysen kom det frem at det kan gå unødvendig tid fra dommen avsies og til reaksjonen igangsettes. Årsaker til dette kan være at det går lang tid å få dommen forkynt, ren liggetid fra dommen er rettskraftig til den fullbyrdes eller at det tar tid hos konfliktrådet fordi saken ikke er kjent fra før, eller konfliktrådene må bruke lang tid på å finne tilgjengelige og treffsikre tiltak.

2.4.2 Det bør sees nærmere på om dommer som hovedregel forkynnes for tiltalte og verger ved domsforkynnelse eller fremmøteforkynnelse. Herunder bør det i større grad vurderes om tidspunktet for fremmøteforkynning av dom skal forkynnes samtidig med innkalling til hovedforhandling

Det følger av domstoloven § 159 a første ledd at det er retten som skal sørge for at dom i straffesak blir forkynt etter reglene i bestemmelsens andre og tredje ledd. Det fremgår av forarbeidene til bestemmelsene, Ot. prp. nr. 18 2000-2001 pkt. 9.2, at det er opp til retten å bestemme hvilken forkynningsmåte og domsavsigelsesmåte som skal benyttes. Det fremgår videre at

“Retten bør likevel ta hensyn til hva som vil være mest hensiktsmessig og effektivt totalt sett, ikke bare hva som vil være mest effektivt for domstolens saksavvikling. Forhold som rettsalskapasitet, ventetid og reiseavstand kan ha betydning i denne vurderingen...” “... også saker mot unge lovovertredere bør ofte avsies ved opplesning slik at alvoret i saken blir tydeliggjort ved at siktede får dommen opplest”.

Videre gjør tidsaspektet at dommen bør forkynnes for tiltalte og verger ved domsforkynnelse (domstoloven § 159 a andre ledd) eller fremmøteforkynning (domstoloven § 159 a tredje ledd). Dato for fremmøteforkynning kan eventuelt forkynnes samtidig som innkallingene til hovedforhandlingen. Denne muligheten kan være effektiviserende, særlig i tilfeller der opplysninger tilsier at det kan bli krevende å få forkynt dommen på annen måte. Domstoladministrasjonen har sendt ut Tidsbrukrapporten til alle domstolene. Videre har Domstoladministrasjonen i en egen oversendelse trukket frem anbefalingen om hvordan dommer kan forkynnes i disse sakene.

Ved lov 4. juni 2021 nr. 55 om endringer i domstolloven ble det blant annet gitt ny § 163 b om elektronisk forkynnelse. Lovendringen trådte i kraft 1. desember 2021. Etter denne bestemmelsen kan dommen forkynnes ved oversendelse til en e-postadresse som på forhånd er oppgitt til retten. Mottakeren av forkynningen skal bekrefte mottaket så snart som mulig og senest innen en frist som er angitt i oversendelsen. Retten kan også pålegge siktede og eventuelle verger å være tilgjengelig for elektronisk forkynnelse i et bestemt tidsrom. Et slikt pålegg skal gis i rettsmøte og føres inn i rettsboken.

2.4.3 Det bør sees nærmere på saksflyten i politiet, fra dommen innkommer påtalemyndigheten til den sendes konfliktrådet for gjennomføring av straffen

Det vises til punkt 2.1.3 om ny organisasjonsstruktur og nye rutiner for effektiv saksflyt, herunder oversendelser av dommer ved ungdomsstraff/ungdomsoppfølging til konfliktrådene. Fortsatt oppmerksomhet rundt hurtig oversendelse av rettskraftig dom må løses gjennom opplæring og bevissthet om betydningen av rask igangsettelse av straffereaksjoner. Politidirektoratet vil følge opp dette i fagdialog med distriktene i 2022.

2.4.4 Det bør sees nærmere på hvordan konfliktrådene kan få raskere og bedre oversikt over tiltaksapparatet i hjemstedskommunene og sikre tettere dialog med kommunen og/eller SLT-koordinator vedrørende tiltak

En effektiv og god dialog mellom lokalt konfliktråd og kommunene, er helt avgjørende for å få til et godt samarbeid om lokale tjenester og tiltak som kan benyttes i ungdomsplan.

I ca. halvparten av landets kommuner har de en modell for det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet, kalt SLT-modellen. SLT-koordinatorne har ansvaret for SLT-modellen lokalt (samordning av det lokale rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet) og har ofte direkte kontakt til flere nivåer i kommunen, både operativt, koordinerende og på ledelsesnivå. SLT-koordinator arbeider som regel ikke med tiltak inn i den enkelte sak, men har likevel god oversikt over tiltaksapparatet. Gjennom et godt samarbeid med SLT-koordinator og kommunen, kan konfliktrådet som aktør i det kriminalitetsforebyggende arbeidet styrkes, og konfliktrådet kan få enklere tilgang til egnede tiltak.

I 2020 og 2021, har Sfk kartlagt SLT-arbeidet i kommunene og vært i dialog med ca. 140 SLT-koordinatorer. Et av funnene var at det bør etableres en tettere dialog mellom konfliktrådene og kommunene lokalt. Derfor har Sfk de siste årene lagt til rette for informasjon, dialog og møtepunkter på tvers av konfliktrådene og SLT-koordinatorne der hensikten er å lære om hverandres arbeidsfelt. Konfliktrådene har også sett på tiltak for å bedre samhandlingen med SLT-koordinatorne. Konfliktrådene har videre vurdert om samhandling med andre sentrale samarbeidsaktører kan styrkes.

I 2022 vil samarbeid og samhandling på tvers av SLT og konfliktrådet tematiseres videre. Likeså hvordan konfliktrådet kan jobbe strategisk opp mot kommuneledelsen i de kommunene som ikke har implementert SLT-modellen. På kort sikt er hensikten å bygge relasjon mellom konfliktråd og kommunene. I de kommunene som har implementert SLT-modellen vil SLT-koordinator være en naturlig samarbeidspartner. På lang sikt er ønsket effekt at konfliktrådene skal ha etablert robuste og varige samarbeidsrelasjoner på systemnivå, og at de, som en effekt av dette, kommer raskere i gang med straffereaksjonene ved at de har bedre kunnskap og kjennskap om bostedskommunenes tiltaksportefølje og tjenester, og har en avklart linje der de kan løfte behov der det mangler tiltak.

2.4.5 Det bør sees nærmere på hvordan kriminalomsorgens tiltaksportefølje tilgjengeliggjøres for ungdom under ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og om deres tiltak bør gjøres mer tilgjengelig enn i dag

I ungdomsstraffesakene er kriminalomsorgen lovpålagt deltakere i oppfølgingsteamet og skal tilby de samme tiltakene som de tilbyr i friomsorgen (jf. rundskriv KDI-2014-6). Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) ba om en kartlegging av dagens situasjon for kunne sette inn målrettede tiltak og følge opp anbefalingen om å se på egen tiltaksportefølje og tilgjengeliggjøring av den. Vinteren 2021 kartla derfor konfliktrådet dagens situasjon når det gjelder kriminalomsorgens rolle og bidrag i

ungdomsstraff- og ungdomsoppfølgingssakene herunder tiltak, eventuelle utfordringer og muligheter. Kartleggingen dannet grunnlaget for et notat som ble oversendt KDI primo februar 2022. Arbeidsgruppen anbefaler at dette arbeidet fortsetter i 2022.

2.5 Anbefalinger fra Tidsbrukrapporten som utgår

Ved oppstart gjorde arbeidsgruppen en ny vurdering av hvilke anbefalinger man fant det hensiktsmessig å jobbe videre med. Det ble blant annet sett hen til det pågående arbeidet knyttet til endringene av lovverket om ungdomsreaksjonene og til andre større prosjekter som for eksempel Justishub. På bakgrunn av arbeidsgruppens vurderinger har etatene besluttet at følgende anbefalinger utgår:

Tidligere anbefaling: *Det bør vurderes å utarbeide felles veiledere/retningslinjer for å sikre effektiv håndtering av saker fra lovbrudd til igangsatt straffereaksjon. Relevante etater involveres avhengig av tema*

Vurdering: Arbeidsgruppen mener behovet for felles veiledere/retningslinjer ikke er så stort per nå at det bør brukes ressurser på å utarbeide slike, og har derfor ikke gått videre med anbefalingen. Etatene bør likevel vurdere fremover om det bør utarbeides tverretatlige dokumenter som nevnt.

Tidligere anbefaling: *Det bør vurderes om det skal etableres sikker e-post og/eller annen sikker samhandling mellom relevante aktører i påvente av en eventuell inkludering i Justishub. Kostnader knyttet til utvikling må finansieres særskilt*

Vurdering: Arbeidsgruppen mener at utvikling av midlertidige eller parallelle løsninger for korrespondanse, ikke er hensiktsmessig grunnet det pågående utviklingsarbeidet med Justishub. Verken kostnadsmessig eller med tanke på det omfattende endringstrykket, særlig i politiet tilknyttet politireformen, lar en slik midlertidig løsning seg gjennomføre. Det var derfor enighet om at denne anbefalingen utgår.

Tidligere anbefaling: *Det bør avklares hvordan informasjonsflyt overfor etater som ikke omfattes av Justishub kan skje på en sikker og effektiv måte*

Vurdering: I Tidsbrukrapporten ble det trukket frem et behov for å avklare hvordan informasjonsflyt overfor etater som ikke omfattes av Justishub kan skje på en sikker og effektiv måte. Et slikt oppdrag vil kreve kompetanse, kapasitet og en forankret beslutning om å prioritere en slik satsning på tvers av statlige og kommunale aktører. Dette kartleggings- og utredningsarbeidet er for omfattende til at arbeidsgruppen kan gjennomføre det, men mener det fortsatt er et behov for at de ulike sektorene finner sikre digitale samhandlingsflater.

Sekretariatet for konfliktrådene ønsker å presisere at de har gått vekk fra en praksis med sikker e-post mellom bestemte aktører da det oppleves at dette ikke ivaretar GDPR prinsippene. Sfk har jobbet videre med sikker digital samhandling, men da begrenset til Sfk sitt nasjonale KOG-prosjekt og hvordan ungdomskoordinator (UK) samhandler med øvrige deltakere i KOG i forkant av et KOG-møte. Sfk vil jobbe videre med dette i 2022.

Tidligere anbefaling: *Det bør vurderes om kriminalomsorgens tidsfrist for utarbeidelse av PUM skal fastsettes i forskrift*

Vurdering: Kriminalomsorgsdirektoratet har ut ifra en samlet vurdering besluttet å frafalle ønsket om en vurdering av tidsfrist for utarbeidelse av PUM skal fastsettes i forskrift. I 2022 er Kriminalomsorgen styrket med 10 stillinger som ungdomsansvarlige ved friomsorgskontorene. De vil få et særlig ansvar for å ferdigstille PUM innen tidsfrist. Resultatene vil være tema i styringsdialogen med regionene.

Tidligere anbefaling: *Det bør utredes om ungdomskoordinator som hovedregel skal vitne i retten dersom ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging kan være aktuelt*

Vurdering: Dersom ungdomskoordinator (UK) stevnes som vitne/møter i retten, vil han/hun kunne informere retten om ungdomsreaksjonene generelt og gi opplysninger av relevans for vurderingen i den konkrete saken. I det såkalte Storbyprosjektet var det også åpnet for at forklaring fra UK kunne erstatte personundersøkelse (PUM) av ungdommen. Rapporten fra Storbyprosjektet ble levert i

september 2021. Det fremkommer at ordningen var ressurskrevende og gikk ut over andre deler av UK´enes arbeidsoppgaver, men det anbefales at spørsmålet om UK som vitne bør utredes ytterligere.

Sfk har vurdert at det foreløpig ikke er ressurser til å foreta en slik utredning, og arbeidsgruppen forslår derfor at den anbefalingen utgår. Når Domstoladministrasjonens nettsider kobles til SfKs landingsside *Straffereaksjoner*, vil det imidlertid bli enklere for dommerne å få informasjon om ungdomsreaksjonene.

3 Oppsummering og veien videre

Et felles oppdrag om tidsbruken fra lovbrudd oppdages og til ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging er i gang, har gitt samtlige etater en større forståelse og innsikt i hverandres ansvarsområder og organisering. Oppfølgingen av Tidsbrukrapporten har gjort det enda tydeligere at økt kompetanse om straffereaksjonene, tett samhandling og kunnskapsdeling er viktig. Etatene vil ta funnene videre inn i det løpende arbeidet og fortsette å jobbe for å utvikle en helhetlig og effektiv straffesakskjede. Det vises også til oppdraget i årets tildelingsbrev om felles statistikk i straffesakskjeden der det kommer frem at prognosemodellen skal også kunne benyttes til å fremskaffe sentrale indikatorer knyttet til blant annet tidsbruk i straffesakskjeden. I tillegg til å gi viktig styringsinformasjon til etatene, vil dette også gi mulighet til å se om utviklingsarbeidet vi sammen har gjort disse to årene gir ønsket effekt.

I tillegg er det noen anbefalinger som vil tas videre inn i 2022. Dette gjelder riksadvokaten og Kriminalomsorgsdirektoratet sitt samarbeid knyttet til utviklingsarbeidet rundt anmodning om personundersøkelse for mindreårige og maler. Det gjelder også Politidirektoratets og Sekretariatet for konfliktrådene (Sfk) sitt samarbeid å utrede behovet for å i større grad formalisere når og av hvem ungdommen skal informeres om status i saken. Videre vil avklaringer rundt lovrevisjonsarbeidet være avgjørende for hvordan etatene avklarer identifiserte problemstillinger knyttet til informasjon, samtykke og arbeidet i koordineringsgruppene. Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og Sfk vil også se videre på friomsorgens rolle inn i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og hvordan KDI skal bidra inn i straffegjennomføringen.

Vedlegg 2. Sakskategorier i straffe-, henlagte- og sivile saker

Antall og andel sakskategorier som vises i tabellen er basert på innkomne meklingsaker i 2021. Hver kolonne viser andelen registrerte sakskategorier i de ulike sakstypene. Totalt antall registrerte forhold og total prosentfordeling av sakskategoriene er å finne i de to siste kolonnene.

Sakskategorier	Straffesak	Henlagt sak	Sivil sak	Totalt, antall	Totalt, prosent
Vold	25 %	16 %	3 %	891	14 %
Vold i nære relasjoner	10 %	6 %	1 %	340	5 %
Økonomiske konflikter	0 %	4 %	22 %	612	10 %
Annen konflikt	0 %	2 %	18 %	464	7 %
Skadeverk	13 %	11 %	2 %	530	8 %
Nabokonflikt	0 %	5 %	18 %	522	8 %
Mindre tyveri	13 %	14 %	1 %	568	7 %
Familiekonflikt	0 %	1 %	17 %	420	6 %
Hensynsløs adferd	7 %	15 %	6 %	597	9 %
Trusler	9 %	10 %	2 %	439	7 %
Tyveri	6 %	5 %	0 %	227	4 %
Digitale trusler/digital hensynsløs adferd	2 %	3 %	2 %	147	2 %
Husdyrhold	2 %	3 %	2 %	140	2 %
Økonomisk kriminalitet	5 %	1 %	1 %	141	2 %
Annen kriminalitet	3 %	1 %	0 %	75	1 %
Arbeidskonflikt	0 %	0 %	1 %	31	1 %
Ordensforstyrrelse	0 %	1 %	0 %	18	1 %
Seksuallovbrudd	0 %	1 %	2 %	77	1 %
Seksuallovbrudd digital	1 %	1 %	1 %	52	1 %
Trafikk	2 %	1 %	1 %	72	1 %
Brudd på besøksforbud	0 %	0 %	0 %	7	0 %
Innbrudd	1 %	1 %	0 %	21	0 %
Narkotika	0 %	0 %	0 %	6	0 %
Ran	0 %	0 %	0 %	8	0 %
Totalt	1926	2173	2321	6420	

Vedlegg 3. Sakskategorier i ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd

Antall og andel sakskategorier som vises i tabellen er basert på innkomne oppfølgingsreaksjoner i 2021. Hver kolonne viser andelen registrerte sakskategorier i de ulike sakstypene. Totalt antall registrerte forhold og total prosentfordeling av sakskategoriene er å finne i de to siste kolonnene.

Sakskategorier	Ungdomsstraff	Ungdoms oppfølging	Oppfølging i konfliktråd	Totalt, antall	Totalt, prosent
Annen kriminalitet	8 %	4 %	3 %	45	5 %
Brudd på besøksforbud (§168)	2 %	0 %	0 %	5	1 %
Dyremishandling (dyreferdsløven)	0 %	0 %	0 %	2	0 %
Frihetsberøvelse (§§ 254, 255, 256)	1 %	0 %	0 %	3	0 %
Hensynsløs adferd (§§ 266, 266a, 267)	2 %	3 %	2 %	21	2 %
Hatefulle ytringer (§§185, 186)	0 %	0 %	0 %	1	0 %
Identitetstyveri/dokumentforfalskning (§§ 202, 361, 362)	1 %	1 %	0 %	7	1 %
Motarbeiding av rettsvesenet - (§§ 157, 158, 159)	2 %	0 %	0 %	7	1 %
Narkotika - bruk/besittelse (legemiddeløven)	2 %	14 %	15 %	110	12 %
Narkotika - narkotikaøvertredelse (§231)	3 %	5 %	12 %	44	5 %
Ordensforstyrrelse (§181)	1 %	2 %	0 %	14	2 %
Ran - (§§ 327, 328, 329)	10 %	3 %	0 %	39	4 %
Seksualøvsbrudd - andre seksualøvsbrudd	0 %	0 %	0 %	1	0 %
Seksualøvsbrudd - Fremvisning/fremstilling av seksuelle øvergrep (§§ 310, 311)	6 %	2 %	6 %	29	3 %
Seksualøvsbrudd - Seksuell ømgang (§§ 302, 303)	1 %	0 %	0 %	1	0 %
Seksualøvsbrudd - Seksuelt krenkende ødferd/høndling (§§ 297, 298, 304, 305)	3 %	1 %	6 %	15	2 %
Seksualøvsbrudd - Voldtekt (§§ 291, 292, 293, 294, 299, 300, 301)	12 %	0 %	0 %	23	2 %
Skødeverk (§§ 351, 352, 353)	3 %	3 %	3 %	30	3 %
Trafikk - diverse vegtrafikkøven	1 %	4 %	0 %	29	3 %
Trafikk - øromise (vegtrafikkøven § 22)	0 %	3 %	3 %	20	2 %
Trafikk - øten ørøerkørt (vegtrafikkøven § 24)	1 %	4 %	3 %	33	4 %
Trusler (§§ 263, 264)	5 %	5 %	6 %	46	5 %
Øberettiget ødgang og øpphold (§ 268)	0 %	1 %	0 %	5	1 %
Vinningsøvsbrudd - diverse vinningsøvsbrudd	1 %	1 %	0 %	8	1 %
Vinningsøvsbrudd - ørovø tyveri (§323)	0 %	0 %	0 %	2	0 %
Vinningsøvsbrudd - øeleri (§§332, 333, 334, 335)	0 %	1 %	0 %	8	1 %
Vinningsøvsbrudd - ømindre tyveri (naskøri) (§323)	1 %	4 %	0 %	31	3 %
Vinningsøvsbrudd - tyveri (§§321, 342 ((bil)))	2 %	4 %	2 %	34	4 %
Vold - Ørov øroppskrenkelse (§ 272)	6 %	2 %	3 %	26	3 %

Vold - Grov kroppsskade (§274)	7 %	0 %	0 %	12	1 %
Vold - Kroppskrenkelse (§271)	8 %	18 %	27 %	151	16 %
Vold - Kroppsskade (§273)	7 %	2 %	3 %	31	3 %
Vold - Mishandling i nære relasjoner (§§ 282, 283)	0 %	0 %	12 %	4	1 %
Vold - Vold mot særskilt utsatte yrkesgrupper (§ 286)	0 %	1 %	0 %	6	1 %
Vold og trusler mot tjenestemenn - (§§ 155, 156)	3 %	9 %	0 %	69	7 %
Våpen - skytevåpen, kniv, eksplosiver, etc. (§§ 188 - 191b, våpenloven)	4 %	3 %	0 %	30	3 %
Totalt	182	727	34	943	